

НАГОЙСЬКИЙ ПРОТОКОЛ
про доступ до генетичних ресурсів та справедливий
і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання
до Конвенції про біологічне різноманіття

Сторони цього Протоколу,
будучи Сторонами Конвенції про біологічне різноманіття
(далі – Конвенція);

посилаючися на те, що справедливий і рівноправний розподіл вигід від використання генетичних ресурсів є однією з трьох основних цілей Конвенції, і визнаючи, що завданням Протоколу є досягнення цієї мети в рамках Конвенції;

знову підтверджуючи суверенні права держав на їхні природні ресурси та відповідно до положень Конвенції;

посилаючися далі на статтю 15 Конвенції;

визнаючи важливий внесок передачі технології й технологічного співробітництва в сталий розвиток для створення дослідницького та новаторського потенціалу для цілей додання цінності генетичним ресурсам у країнах, що розвиваються, відповідно до статей 16 й 19 Конвенції;

визнаючи, що поінформованість громадськості про економічну цінність екосистем і біорізноманіття, а також справедливий і рівноправний розподіл цієї економічної цінності з хранителями біорізноманіття є ключовими стимулами для збереження біологічного різноманіття й сталого використання його компонентів;

визнаючи потенційну роль доступу та розподілу вигід у сприянні збереженню й сталому використанню біологічного різноманіття, викоріненню бідності й забезпеченні екологічної стійкості, що, у свою чергу, сприяє досягненню Цілей розвитку тисячоліття;

визнаючи взаємозв'язок між доступом до генетичних ресурсів та справедливим і рівноправним розподілом вигід від застосування таких ресурсів;

визнаючи важливість забезпечення правової визначеності стосовно доступу до генетичних ресурсів та справедливого й рівноправного розподілу вигід від їхнього застосування;

далі визнаючи важливість стимулювання • рівноправності й справедливості на переговорах стосовно взаємопогоджених умов між постачальниками та користувачами генетичних ресурсів;

визнаючи також життєво важливу роль, яку відіграють жінки в доступі та розподілі вигід, і підтверджуючи необхідність усебічної участі жінок на всіх рівнях формування та здійснення політики для цілей збереження біорізноманіття;

будучи сповненими рішучості продовжувати надання підтримки ефективному виконанню положень Конвенції про доступ та розподіл вигід;

визнаючи, що необхідне новаторське рішення для регулювання справедливого й рівноправного розподілу вигід від застосування генетичних ресурсів і традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, які мають транскордонний характер або для яких неможливо давати чи отримувати попередньої обґрунтованої згоди;

визнаючи важливість генетичних ресурсів для продовольчої безпеки, охорони здоров'я, збереження біорізноманіття й пом'якшення наслідків зміни клімату й адаптації до них;

визнаючи особливий характер біорізноманіття сільського господарства, притаманні йому особливості й проблеми, які потребують особливих рішень;

визнаючи взаємозалежність усіх країн від генетичних ресурсів для виробництва продовольства й ведення сільського господарства, а також їхній особливий характер і значимість для досягнення продовольчої безпеки в усьому світі й для сталого розвитку сільського господарства в контексті боротьби з бідністю й зміни клімату й визнаючи принципову роль Міжнародного договору про генетичні ресурси рослин для виробництва продовольства та ведення сільського господарства та Комісії ФАО з генетичних ресурсів для продовольства й сільського господарства у зв'язку із цим;

ураховуючи Міжнародні медико-санітарні правила (2005 року) Всесвітньої організації охорони здоров'я та важливість гарантування доступу до патогенів людини для забезпечення готовності в галузі охорони здоров'я та вжиття заходів реагування;

визнаючи поточну роботу на інших міжнародних форумах, пов'язаних з доступом та розподілом вигід;

посилаючися на Багатосторонню систему доступу та розподілу вигід, засновану в рамках Міжнародного договору про генетичні ресурси рослин для виробництва продовольства та ведення сільського господарства, розроблену відповідно до Конвенції;

визнаючи, що міжнародні документи, пов'язані з доступом та розподілом вигід, повинні бути взаємодоповнювальними для досягнення цілей Конвенції;

посилаючися на актуальність пункту «j» статті 8 Конвенції стосовно традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, і справедливого й рівноправного розподілу вигід від застосування таких знань;

відзначаючи взаємозв'язок між генетичними ресурсами й традиційними знаннями, невіддільний характер, які вони мають для корінних і місцевих громад, і важливість традиційних знань для збереження біологічного різноманіття й сталого використання його компонентів і для сталої життєдіяльності цих громад;

визнаючи різноманітність обставин, за яких корінні й місцеві громади мають традиційні знання, пов'язані з генетичними ресурсами, або володіють ними;

пам'ятаючи, що корінні й місцеві громади мають право визначати у своїх громадах законних носіїв їхніх традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами;

далі визнаючи унікальні обставини, коли в країнах є традиційні знання, пов'язані з генетичними ресурсами, актуальні для збереження й сталого використання біологічного різноманіття, які можуть існувати в усному або в документованому чи в іншому вигляді, відображаючи багату культурну спадщину;

відзначаючи Декларацію Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів, а також

підтверджуючи, що ніщо в цьому Протоколі не тлумачиться як таке, що применшує або виключає існуючі права корінних і місцевих громад, домовилися про таке:

С т а т т я 1

Мета

Метою цього Протоколу є справедливий і рівноправний розподіл вигід від використання генетичних ресурсів, у тому числі шляхом забезпечення належного доступу до генетичних ресурсів та належної передачі відповідних технологій, ураховуючи всі права на ці ресурси й на технології, і шляхом належного фінансування, сприяючи таким чином збереженню біологічного різноманіття й сталому використанню його компонентів.

С т а т т я 2

Використання термінів

Терміни, визначені в статті 2 Конвенції, застосовуються до цього Протоколу. Крім того, для цілей цього Протоколу:

- a) «Конференція Сторін» означає Конференцію Сторін Конвенції;
- b) «Конвенція» означає Конвенцію про біологічне різноманіття ;
- c) «використання генетичних ресурсів» означає проведення досліджень і розробок генетичного та (або) біохімічного складу генетичних ресурсів, у тому числі шляхом застосування біотехнології, як її визначено в статті 2 Конвенції;
- d) «біотехнологія», як її визначено в статті 2 Конвенції про біологічне різноманіття , означає будь-який вид технології, пов'язаний з використанням біологічних систем, живих організмів або їхніх похідних для виготовлення або зміни продуктів чи процесів з метою конкретного використання;
- e) «дериват» означає природну біохімічну сполуку, що є результатом генетичної експресії або метаболізму біологічних чи генетичних ресурсів, навіть якщо вона не містить функціональних одиниць спадковості.

Стаття 3

Сфера дії

Цей Протокол застосовується до генетичних ресурсів у рамках сфери дії статті 15 Конвенції та до вигід від використання таких ресурсів. Цей Протокол застосовується також до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, у рамках сфери дії Конвенції та до вигід від застосування таких знань.

Стаття 4

Зв'язок з міжнародними угодами та документами

1. Положення цього Протоколу не зачіпають прав і зобов'язань будь-якої Сторони, що впливають з будь-яких існуючих міжнародних угод, за винятком випадків, коли реалізація цих прав і зобов'язань завдаватиме серйозної шкоди або створюватиме серйозну загрозу біологічному різноманіттю. Цей пункт не має на меті створення ієрархії між цим Протоколом та іншими міжнародними документами.

2. Ніщо в цьому Протоколі не перешкоджає розробленню та здійсненню Сторонами інших відповідних міжнародних угод, у тому числі спеціалізованих угод про доступ та розподіл вигід, за умови, що вони відповідають цілям Конвенції та цього Протоколу й не суперечать їм.

3. Цей Протокол реалізовується взаємодоповнювальним чином з іншими міжнародними документами, які мають значення для цього Протоколу. Необхідно приділяти належну увагу корисній та актуальній поточній роботі або практиці в рамках таких міжнародних документів і відповідних міжнародних організацій, за умови, що вони відповідають цілям Конвенції та цього Протоколу й не суперечать їм.

4. Цей Протокол є документом для виконання положень Конвенції про доступ та розподіл вигід. У випадках застосування спеціалізованого міжнародного документа про доступ та розподіл вигід, який відповідає цілям Конвенції та цього Протоколу й не суперечить їм, цей Протокол не застосовується для Сторони або Сторін спеціалізованого документа стосовно конкретного генетичного ресурсу, який регулюється спеціалізованим документом і використовується для його цілей.

Стаття 5

Справедливий і рівноправний розподіл вигід

1. Відповідно до пунктів 3 та 7 статті 15 Конвенції вигоди від використання генетичних ресурсів, а також від подальших видів застосування та комерціалізації розподіляються на справедливий і рівноправний основі зі Стороною, яка надає такі ресурси та є країною походження таких ресурсів, або Стороною, яка придбала генетичні ресурси

згідно з Конвенцією. Такий розподіл вигід здійснюється на взаємопогоджених умовах.

2. У відповідних випадках кожна Сторона вживає законодавчих, адміністративних або політичних заходів для забезпечення того, щоб вигоди від використання генетичних ресурсів, які мають корінні й місцеві громади згідно з внутрішнім законодавством стосовно встановлених прав цих корінних і місцевих громад на такі генетичні ресурси, розподілялися справедливим і рівноправним чином із заінтересованими громадами на основі взаємопогоджених умов.

3. У відповідних випадках для виконання наведеного вище пункту 1 кожна Сторона вживає законодавчих, адміністративних або політичних заходів.

4. Вигоди можуть уключати грошові й негрошові вигоди, у тому числі, але не обмежуючися цим, ті, які наведено в додатку.

5. У відповідних випадках кожна Сторона вживає законодавчих, адміністративних або політичних заходів для розподілу справедливим і рівноправним чином вигід від використання традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, з корінними та місцевими громадами, які такі знання мають. Такий розподіл здійснюється на взаємопогоджених умовах.

Стаття 6

Доступ до генетичних ресурсів

1. Під час здійснення суверенних прав на природні ресурси й за умови дотримання внутрішнього законодавства, яке регулює доступ та розподіл вигід, або регулятивних вимог доступ до генетичних ресурсів для їхнього використання регулюється на основі попередньої обґрунтованої згоди Сторони, яка надає такі ресурси та є країною походження таких ресурсів, або Стороною, яка придбала генетичні ресурси згідно з Конвенцією, якщо ця Сторона не вирішить іншого.

2. У відповідних випадках згідно з внутрішнім законодавством кожна Сторона вживає заходів з метою забезпечення того, щоб доступ до генетичних ресурсів здійснювався за попередньою обґрунтованою згодою або схваленням та за участю корінних і місцевих громад, коли вони мають установлене право надавати доступ до таких ресурсів.

3. У відповідних випадках згідно з наведеним вище пунктом 1 кожна Сторона, яка вимагає отримання попередньої обґрунтованої згоди, уживає необхідних законодавчих, адміністративних або політичних заходів для:

а) забезпечення правової визначеності, ясності й прозорості свого внутрішнього законодавства, яке регулює доступ та розподіл вигід, або регулятивних вимог;

б) забезпечення справедливих і недискримінаційних правил і процедур доступу до генетичних ресурсів;

с) забезпечення інформації про процедуру подання заявок на отримання попередньої обґрунтованої згоди;

d) забезпечення компетентним національним органом чіткого та прозорого письмового рішення в економічний спосіб і в розумні строки;

e) забезпечення видачі в момент доступу дозволу або еквівалентного документа як доказу прийнятого рішення про надання попередньої обґрунтованої згоди та створення взаємопогоджених умов і відповідного повідомлення Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід;

f) розроблення у випадках застосування й відповідно до внутрішнього законодавства критеріїв та (або) процесів отримання попередньої обґрунтованої згоди або схвалення на доступ до генетичних ресурсів та участі корінних і місцевих громад в наданні такого доступу, а також

g) уведення чітких правил і процедур вимоги й створення взаємопогоджених умов. Такі умови оформляються в письмовій формі й можуть уключати, *inter alia*:

i) положення про вирішення спорів;

ii) умови розподілу вигід, у тому числі стосовно прав інтелектуальної власності;

iii) умови подальшого використання третьою стороною, якщо воно має місце, а також

iv) у випадках застосування положення про зміну намірів.

Стаття 7

Доступ до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами

У відповідних випадках згідно з внутрішнім законодавством кожна Сторона вживає заходів для забезпечення того, щоб доступ до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, які мають корінні й місцеві громади, здійснювався за попередньою та обґрунтованою згодою або схваленням та за участю цих корінних і місцевих громад, а також щоб були створені взаємопогоджені умови.

Стаття 8

Особливі міркування

У процесі розроблення та реалізації свого законодавства, яке регулює доступ та розподіл вигід, або регулятивних вимог, кожна Сторона:

a) створює умови для стимулювання та заохочення досліджень, які сприяють збереженню й сталому використанню біологічного різноманіття, і особливо в країнах, що розвиваються, у тому числі шляхом застосування спрощених заходів надання доступу для некомерційних дослідних цілей, беручи до уваги необхідність вирішення питання про зміну цілей таких досліджень;

b) звертає належну увагу на надзвичайні ситуації, які виникли або наближаються та які загрожують або завдають шкоди здоров'ю людей, тварин або рослин, згідно з національними або міжнародними визначеннями.

Сторони можуть брати до уваги необхідність прискорених процедур доступу до генетичних ресурсів і прискорених процедур справедливого й рівноправного розподілу вигід від використання таких генетичних ресурсів, у тому числі можливості отримання доступного обслуговування для нужденних, особливо в країнах, що розвиваються;

с) ураховує важливість генетичних ресурсів для виробництва продовольства й ведення сільського господарства та їхню особливу роль для продовольчої безпеки.

Стаття 9

Внесок у збереження й стале використання

Сторони заохочують користувачів та постачальників спрямовувати вигоди від використання генетичних ресурсів на справу збереження біологічного різноманіття й сталого використання його компонентів.

Стаття 10

Глобальний багатосторонній механізм розподілу вигід

Сторони вивчають необхідність створення та умови функціонування глобального багатостороннього механізму розподілу вигід для справедливого й рівноправного розподілу вигід від використання генетичних ресурсів і традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, які мають транскордонний характер або для яких неможливо надавати або одержувати попередньої обґрунтованої згоди. Вигоди, які розподіляються користувачами генетичних ресурсів і традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, за допомогою цього механізму, використовуються для цілей надання підтримки збереженню біологічного різноманіття й сталого використання його компонентів у глобальному масштабі.

Стаття 11

Транскордонне співробітництво

1. У випадках, коли такі самі генетичні ресурси зустрічаються *in-situ* на території більше, ніж однієї Сторони, такі Сторони прагнуть співробітничати належним чином, залучаючи, де це є застосовним, заінтересовані корінні й місцеві громади, для цілей виконання цього Протоколу.

2. У випадках, коли такі самі традиційні знання, пов'язані з генетичними ресурсами, розподіляються однією чи більше корінними й місцевими громадами на території кількох Сторін, ці Сторони прагнуть співробітничати належним чином, залучаючи заінтересовані корінні й місцеві громади, для цілей здійснення мети цього Протоколу.

Стаття 12

Традиційні знання, пов'язані з генетичними ресурсами

1. Під час виконання своїх зобов'язань у рамках цього Протоколу Сторони відповідно до внутрішнього законодавства, де це є застосовним, ураховують звичаєве право корінних і місцевих громад, громадські протоколи та процедури стосовно традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами.

2. Сторони за ефективною участю заінтересованих корінних і місцевих громад упроваджують механізми для інформування потенційних користувачів традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, про їхні обов'язки, у тому числі про заходи, які є доступними за допомогою Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід, стосовно доступу та справедливого й рівноправного розподілу вигід від використання таких знань.

3. Сторони прагнуть надавати у відповідних випадках підтримку розробленню корінними й місцевими громадами, у тому числі жінками в цих громадах:

а) громадських протоколів, які регулюють доступ до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, та справедливий і рівноправний розподіл вигід від використання таких знань;

б) мінімальних вимог стосовно взаємопогоджених умов для гарантування справедливого й рівноправного розподілу вигід від використання традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, а також

с) типових договірних положень про розподіл вигід від використання традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами.

4. Сторони під час здійснення цього Протоколу намагаються настільки, наскільки це є можливим, не обмежувати традиційного використання генетичних ресурсів і пов'язаних з ними традиційних знань і традиційного обміну ними всередині й серед корінних і місцевих громад відповідно до цілей Конвенції.

Стаття 13

Національні координаційні центри та компетентні національні органи

1. Кожна Сторона призначає національний координаційний центр з питань доступу та розподілу вигід. Національний координаційний центр надає таку інформацію:

а) для заявників, які бажають отримати доступ до генетичних ресурсів, інформацію про порядок отримання попередньої обґрунтованої згоди та створення взаємопогоджених умов, у тому числі розподіл вигід;

б) для заявників, які бажають отримати доступ до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, у випадках, коли це можливо,

інформацію про порядок отримання попередньої обґрунтованої згоди або схвалення та участі в разі необхідності корінних і місцевих громад та створення взаємопогоджених умов, у тому числі розподіл вигід, а також

с) інформацію про компетентні національні органи, відповідні корінні й місцеві громади та відповідні суб'єкти діяльності.

Національний координаційний центр відповідає за зв'язок із Секретаріатом.

2. Кожна Сторона призначає один чи більше компетентних національних органів з питань доступу та розподілу вигід. Компетентні національні органи згідно із застосовними національними законодавчими, адміністративними або політичними заходами відповідають за надання доступу або видачу у відповідних випадках письмового підтвердження того, що вимоги, які регулюють доступ, виконано, і відповідають за консультування з питань чинних процедур і вимог, які регулюють отримання попередньої обґрунтованої згоди та створення взаємопогоджених умов.

3. Сторона може призначити одну інстанцію для виконання функцій як координаційного центру, так і компетентного національного органу.

4. Кожна Сторона не пізніше дати набрання чинності цим Протоколом для неї повідомляє Секретаріатові контактні дані свого національного координаційного центру та її компетентного національного органу або органів. У випадках, коли Сторона призначає більше одного компетентного національного органу, вона надсилає до Секретаріату разом зі своїм повідомленням про них відповідну інформацію про відповідні обов'язки таких органів. У відповідних випадках у такій інформації як мінімум зазначається, який саме компетентний орган відповідає за генетичні ресурси, до яких запитується доступ. Кожна Сторона негайно повідомляє Секретаріатові про будь-які зміни в призначенні свого національного координаційного центру або контактних даних чи обов'язків свого компетентного національного органу або органів.

5. Секретаріат поширює інформацію, отриману ним відповідно до наведеного вище пункту 4, через Механізм посередництва з доступу та розподілу вигід.

Стаття 14

Механізм посередництва з доступу та розподілу вигід й обмін інформацією

1. Цим засновується Механізм посередництва з доступу та розподілу вигід як частина механізму посередництва, створеного відповідно до пункту 3 статті 18 Конвенції. Він слугує засобом обміну інформацією про доступ до генетичних ресурсів та розподіл вигід. Він, зокрема, забезпечує доступ до інформації про виконання цього Протоколу, яка поширюється кожною Стороною.

2. Без шкоди для захисту конфіденційної інформації кожна Сторона надає до Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід будь-яку інформацію, яка вимагається відповідно до цього Протоколу, а також інформацію, яка вимагається відповідно до рішень, прийнятих Конференцією Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу. Інформація включає:

а) законодавчі, адміністративні та політичні заходи, які регулюють доступ та розподіл вигід;

б) інформацію про національний координаційний центр і компетентний національний орган чи органи, а також

с) дозволи або еквівалентні документи, видані в момент здійснення доступу як доказ прийнятого рішення про надання попередньої обґрунтованої згоди та створення взаємопогоджених умов.

3. Додаткова інформація, якщо така є та коли це доречно, може включати:

а) відомості про відповідні компетентні органи корінних і місцевих громад та інформацію, яку буде обумовлено;

б) типові договірні положення;

с) методи та інструменти, розроблені для моніторингу генетичних ресурсів, а також

д) кодекси поведінки та передові методи.

4. Умови функціонування Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід, у тому числі надання звітності про його діяльність, розглядаються й визначаються Конференцією Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, на її першій нараді та періодично переглядаються в подальшому.

С т а т т я 15

Дотримання внутрішнього законодавства або регулятивних вимог, які регулюють доступ та розподіл вигід

1. Кожна Сторона вживає належних, ефективних та домірних законодавчих, адміністративних або політичних заходів для забезпечення того, щоб доступ до генетичних ресурсів, які використовуються в межах її юрисдикції, здійснювався відповідно до попередньої обґрунтованої згоди, а також щоб були створені взаємопогоджені умови, як визначено у внутрішньому законодавстві, яке регулює доступ та розподіл вигід, або в регулятивних вимогах іншої Сторони.

2. Сторони вживають належних, ефективних та домірних заходів для врегулювання ситуацій недотримання заходів, ужитих відповідно до наведеного вище пункту 1.

3. Сторони співробітничать настільки, наскільки це є можливим і доцільним, у випадках передбачуваного порушення внутрішнього законодавства, яке регулює доступ та розподіл вигід, або регулятивних вимог, про які йдеться в наведеному вище пункті 1.

Стаття 16

Дотримання внутрішнього законодавства або регулятивних вимог, які регулюють доступ та розподіл вигід для традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами

1. Кожна Сторона у відповідних випадках вживає належних, ефективних та домірних законодавчих, адміністративних або політичних заходів для забезпечення того, щоб доступ до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, які використовуються в межах її юрисдикції, здійснювався згідно з попередньою обґрунтованою згодою або схваленням і за участю корінних і місцевих громад, а також щоб були створені взаємопогоджені умови, як визначено у внутрішньому законодавстві, яке регулює доступ та розподіл вигід, або в регулятивних вимогах іншої Сторони, де знаходяться такі корінні й місцеві громади.

2. Кожна Сторона вживає належних, ефективних та домірних заходів для врегулювання ситуацій недотримання заходів, ужитих відповідно до наведеного вище пункту 1.

3. Сторони співробітничать настільки, наскільки це є можливим і доцільним, у випадках передбачуваного порушення внутрішнього законодавства, яке регулює доступ та розподіл вигід, або регулятивних вимог, про які йдеться в наведеному вище пункті 1.

Стаття 17

Моніторинг використання генетичних ресурсів

1. Для цілей надання підтримки дотриманню кожна Сторона у відповідних випадках вживає заходів для моніторингу та збільшення прозорості використання генетичних ресурсів. Такі заходи включають:

а) призначення одного чи більше контрольних пунктів таким чином:

i) призначені контрольні пункти будуть відповідно до випадку збирати або отримувати інформацію, пов'язану з попередньою обґрунтованою згодою, джерелом генетичного ресурсу, зі створенням взаємопогоджених умов та (або) з використанням генетичних ресурсів у відповідних випадках;

ii) кожна Сторона у відповідних випадках та залежно від конкретних особливостей призначеного контрольного пункту вимагає від користувачів генетичних ресурсів надання в призначеному контрольному пункті інформації, визначеної в наведеному вище пункті. Кожна Сторона вживає належних ефективних та домірних заходів для врегулювання ситуацій недотримання;

iii) така інформація, у тому числі та, що міститься в міжнародно визнаних сертифікатах про відповідність вимогам, якщо вони є в наявності, без шкоди для захисту конфіденційної інформації надаватиметься відповідним національним органам влади, Стороні, що дає

попередню обґрунтовану згоду, і до Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід у відповідних випадках;

iv) контрольні пункти повинні бути ефективними й повинні бути наділені функціями, які стосуються здійснення цього підпункту «а». Вони повинні мати стосунок до використання генетичних ресурсів або до збору відповідної інформації на, *inter alia*, будь-якому етапі досліджень, розробок, введення нововведень, підготовки до комерціалізації або комерціалізації;

b) заохочення користувачів та постачальників генетичних ресурсів уключати до взаємопогоджених умов положення про обмін інформацією про виконання таких умов, у тому числі шляхом введення вимог стосовно звітності, а також

c) заохочення використання економічних засобів і систем комунікації.

2. Дозвіл або його еквівалент, видані згідно з підпунктом «е» пункту 3 статті 6 та подані Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід, є міжнародно визнаним сертифікатом про відповідність вимогам.

3. Міжнародно визнаний сертифікат про відповідність вимогам слугує доказом того, що генетичний ресурс, для якого він виданий, став об'єктом доступу відповідно до попередньої обґрунтованої згоди, а також що були створені взаємопогоджені умови згідно з вимогами внутрішнього законодавства, яке регулює доступ та розподіл вигід, або регулятивними вимогами Сторони, яка надає попередню обґрунтовану згоду.

4. Міжнародно визнаний сертифікат про відповідність вимогам містить таку мінімальну інформацію, якщо вона не є конфіденційною:

- a) назву органу, який видав сертифікат;
- b) дату видачі;
- c) назву постачальника;
- d) унікальний ідентифікатор сертифіката;
- e) особу чи організацію, яким надано попередню обґрунтовану згоду;
- f) предмет генетичних ресурсів, на які видано сертифікат;
- g) підтвердження укладення взаємопогоджених умов;
- h) підтвердження отримання попередньої обґрунтованої згоди, а також
- i) комерційне та (або) некомерційне використання.

С т а т т я 18

Дотримання взаємопогоджених умов

1. Під час виконання рубрики «і» підпункту «g» пункту 3 статті 6 й статті 7 кожна Сторона заохочує постачальників і користувачів генетичних ресурсів та (або) традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, уключати у відповідних випадках до взаємопогоджених умов положення про вирішення спорів, які включають:

- a) юрисдикцію, до якої вони передадуть будь-який процес вирішення спорів;
- b) застосовне право, а також (або)

с) варіанти альтернативного вирішення спорів, такі як посередництво чи арбітраж.

2. Кожна Сторона забезпечує можливість звернення по допомогу в рамках своїх правових систем відповідно до застосовних юрисдикційних вимог у випадках виникнення спорів, які впливають із взаємопогоджених умов.

3. Кожна Сторона вживає у відповідних випадках ефективних заходів для:

а) доступу до правосуддя, а також

б) використання механізмів для забезпечення взаємного визнання й виконання рішень, ухвалених іноземним судом, та арбітражних рішень.

4. Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, здійснює огляд ефективності цієї статті відповідно до статті 31 цього Протоколу.

Стаття 19

Типові договірні положення

1. Кожна Сторона заохочує у відповідних випадках розроблення, оновлення та застосування секторальних і міжсекторальних типових договірних положень для взаємопогоджених умов.

2. Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, періодично розглядає використання секторальних і міжсекторальних типових договірних положень.

Стаття 20

Кодекси поведінки, керівні вказівки та передові методи та (або) стандарти

1. Кожна Сторона заохочує у відповідних випадках розроблення, оновлення та використання добровільних кодексів поведінки, керівних вказівок та передових методів та (або) стандартів стосовно доступу та розподілу вигід.

2. Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, періодично розглядає використання добровільних кодексів поведінки, керівних вказівок, передових методів та (або) стандартів і розглядає питання про прийняття конкретних кодексів поведінки, керівних вказівок, передових методів та (або) стандартів.

Стаття 21

Підвищення обізнаності

Кожна Сторона вживає заходів для підвищення обізнаності про важливість генетичних ресурсів і традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, а також про суміжні питання доступу

до генетичних ресурсів та розподілу вигід. Такі заходи можуть уключати, *inter alia*:

- а) популяризацію цього Протоколу, у тому числі його мети;
- б) організацію нарад корінних і місцевих громад та відповідних суб'єктів діяльності;
- в) створення та підтримання служби допомоги для корінних і місцевих громад та відповідних суб'єктів діяльності;
- г) поширення інформації через національний механізм посередництва;
- д) популяризацію добровільних кодексів поведінки, керівних вказівок та передових методів та (або) стандартів під час консультацій з корінними й місцевими громадами й відповідними суб'єктами діяльності;
- е) стимулювання у відповідних випадках внутрішнього, регіонального та міжнародного обміну досвідом;
- ж) освіту й підготовку користувачів і постачальників генетичних ресурсів і традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, щодо їхніх зобов'язань, які стосуються доступу до генетичних ресурсів та розподілу вигід;
- з) залучення корінних і місцевих громад та відповідних суб'єктів діяльності до виконання цього Протоколу, а також
- и) підвищення обізнаності про громадські протоколи й процедури корінних і місцевих громад.

Стаття 22

Потенціал

1. Сторони співробітничать у створенні потенціалу, розвитку потенціалу та зміцненні людських ресурсів та інституційного потенціалу для цілей ефективного виконання цього Протоколу в Сторонах, які є країнами, що розвиваються, і зокрема найменш розвинутими країнами та малими острівними державами, що розвиваються, серед них, і в Сторонах, які є країнами з перехідною економікою, у тому числі за допомогою існуючих глобальних, регіональних, субрегіональних та національних установ й організацій. У цьому контексті Сторони повинні сприяти залученню до роботи корінних і місцевих громад та відповідних суб'єктів діяльності, у тому числі неурядових організацій та приватного сектору.

2. Потреби Сторін, які є країнами, що розвиваються, і зокрема найменш розвинутими країнами й малими острівними державами, що розвиваються, серед них, і Сторін з перехідною економікою, у фінансових ресурсах згідно з відповідними положеннями Конвенції повною мірою враховуються для створення потенціалу й розвитку для цілей виконання цього Протоколу.

3. Як основу для вжиття належних заходів зі здійснення цього Протоколу Сторони, які є країнами, що розвиваються, і зокрема найменш розвинутими країнами та малими острівними державами, що розвиваються, серед них, і Сторони, які є країнами з перехідною економікою, повинні виявити свої потреби та пріоритети у створенні національного потенціалу

шляхом проведення самооцінок національного потенціалу. При цьому такі Сторони повинні підтримувати потреби та пріоритети у створенні потенціалу корінних і місцевих громад та відповідних суб'єктів діяльності, визначених ними, і особливо виділяти потреби в потенціалі та пріоритети жінок.

4. На підтримку виконання цього Протоколу створення потенціалу й розвиток потенціалу можуть охоплювати, *inter alia*, такі ключові галузі:

а) потенціал для виконання й дотримання зобов'язань у рамках цього Протоколу;

б) потенціал для ведення переговорів про взаємопогоджені умови;

с) потенціал для розроблення, уведення та забезпечення дотримання внутрішніх законодавчих, адміністративних або політичних заходів, які регулюють доступ та розподіл вигід, а також

д) можливості країн розвивати свої внутрішні науково-дослідні спроможності додавати вартість власним генетичним ресурсам.

5. Заходи, яких уживають відповідно до наведених вище пунктів 1–4, можуть уключати, *inter alia*:

а) правовий та інституційний розвиток;

б) стимулювання рівності й справедливості позицій на переговорах, як, наприклад, навчання навичкам ведення переговорів стосовно взаємопогоджених умов;

с) моніторинг і забезпечення дотримання умов;

д) використання найліпших існуючих засобів комунікації та систем на базі Інтернету для реалізації заходів із забезпечення доступу до генетичних ресурсів та розподілу вигід;

е) розроблення та використання методів вартісної оцінки;

ф) біорозвідку та відповідні наукові й таксономічні дослідження;

г) передачу технології та створення інфраструктури й технічного потенціалу для забезпечення сталості такої передачі технології;

h) розширення внеску заходів із забезпечення доступу до генетичних ресурсів та розподілу вигід у збереження біорізноманіття й сталого використання його компонентів;

і) особливі заходи для розширення можливостей відповідних суб'єктів діяльності, пов'язаних із забезпеченням доступу до генетичних ресурсів та розподілу вигід, а також

ж) особливі заходи з розширення можливостей корінних і місцевих громад з приділенням уваги розширенню можливостей жінок у таких громадах з погляду доступу до генетичних ресурсів та (або) традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами.

6. Інформацію про ініціативи стосовно створення потенціалу й розвитку на внутрішньому, регіональному та міжнародному рівнях, які реалізуються відповідно до наведених вище пунктів 1–5, необхідно подавати до Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід з метою стимулювання взаємодії та координації у створенні потенціалу й розвитку для забезпечення доступу та розподілу вигід.

Стаття 23

Передача технології й технологічна взаємодія та співробітництво

Відповідно до положень статей 15, 16, 18 й 19 Конвенції Сторони співробітничать і взаємодіють для реалізації програм технічних і наукових досліджень та розвитку, у тому числі наукової діяльності в галузі біотехнологій, як одного із засобів досягнення мети цього Протоколу. Сторони зобов'язуються стимулювати й заохочувати доступ до технології Сторін, які є країнами, що розвиваються, і зокрема найменш розвинутими країнами й малими острівними державами, що розвиваються, серед них, і Сторін з перехідною економікою та передачу їм технології для цілей створення можливостей розвитку та зміцнення надійної та життєздатної науково-технологічної бази для досягнення цілей Конвенції та цього Протоколу. У випадках, коли це є можливим і доцільним, такі спільні заходи здійснюються в Стороні або в Сторонах, які надають генетичні ресурси та є країною чи країнами походження таких ресурсів, і спільно зі Стороною або Сторонами, які придбали генетичні ресурси відповідно до положень Конвенції.

Стаття 24

Держави, які не є Сторонами

Сторони заохочують держави, які не є Сторонами, приєднатися до цього Протоколу й надавати відповідну інформацію Механізму посередництва з доступу та розподілу вигід.

Стаття 25

Механізм фінансування та фінансові ресурси

1. Під час розгляду питання про фінансові ресурси для здійснення цього Протоколу Сторони враховують положення статті 20 Конвенції.

2. Механізм фінансування Конвенції є механізмом фінансування цього Протоколу.

3. Стосовно створення потенціалу й розвитку, про які йдеться в статті 22 цього Протоколу, Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, під час розробки керівних вказівок стосовно механізму фінансування, зазначеного у викладеному вище пункті 2, для розгляду Конференцією Сторін ураховує потреби Сторін, які є країнами, що розвиваються, і зокрема найменш розвинутими країнами й малими острівними державами, що розвиваються, серед них, і Сторін з перехідною економікою у фінансових ресурсах, а також потреби та пріоритети у створенні потенціалу корінних і місцевих громад, у тому числі жінок у таких громадах.

4. У контексті наведеного вище пункту 1 Сторони також ураховують потреби Сторін, які є країнами, що розвиваються, і зокрема найменш розвинутими країнами й малими острівними держав, що розвиваються, серед них, і Сторін з перехідною економікою в їхній діяльності з визначення та забезпечення своїх потреб у створенні потенціалу й розвитку для цілей здійснення цього Протоколу.

5. Керівні вказівки механізму фінансування Конвенції у відповідних рішеннях Конференції Сторін, у тому числі ті, які сформульовано до прийняття цього Протоколу, застосовуються *mutatis mutandis* до положень цієї статті.

6. Сторони, які є розвинутими країнами, можуть також надавати, а Сторони, які є країнами, що розвиваються, і Сторони з перехідною економікою можуть отримувати двосторонніми, регіональними та багатосторонніми каналами фінансові та інші ресурси для виконання положень цього Протоколу.

С т а т т я 26

Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу

1. Конференція Сторін виступає як нарада Сторін цього Протоколу.

2. Сторони Конвенції, які не є Сторонами цього Протоколу, можуть брати участь як спостерігачі в роботі будь-якої наради Конференції Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу. Коли Конференція Сторін виступає як нарада Сторін цього Протоколу, рішення в рамках цього Протоколу приймаються лише представниками його Сторін.

3. Коли Конференція Сторін виступає як нарада Сторін цього Протоколу, будь-який член бюро Конференції Сторін, який представляє будь-яку Сторону Конвенції, яка в цей час не є, однак, Стороною цього Протоколу, замінюється членом, який обирається Сторонами цього Протоколу з їхнього числа.

4. Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, постійно стежить за здійсненням цього Протоколу та приймає в рамках свого мандату рішення, необхідні для сприяння його ефективному виконанню. Вона виконує функції, покладені на неї відповідно до цього Протоколу, а також:

а) виносить рекомендації з будь-яких питань, необхідних для виконання цього Протоколу;

б) створює такі допоміжні органи, які вважаються необхідними для здійснення цього Протоколу;

с) запитує та використовує у відповідних випадках послуги, сприяння та інформацію, що надаються компетентними міжнародними організаціями та міжурядовими й неурядовими органами;

d) визначає форму й періодичність надходження інформації, яка підлягає наданню відповідно до статті 29 цього Протоколу, і розглядає таку інформацію, а також звіти, надані будь-яким допоміжним органом;

e) розглядає та приймає в міру необхідності поправки до цього Протоколу й додатка до нього, а також будь-які додаткові положення до цього Протоколу, які вважаються необхідними для виконання цього Протоколу, а також

f) виконує такі інші функції, які можуть бути необхідними для здійснення цього Протоколу.

5. У рамках цього Протоколу застосовуються *mutatis mutandis* правила процедури Конференції Сторін, а також фінансові правила Конвенції, за винятком випадків, коли Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, може консенсусом прийняти інше рішення.

6. Перша нарада Конференції Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, скликається Секретаріатом і проводиться одночасно з першою нарадою Конференції Сторін, проведення якої заплановано після набрання чинності цим Протоколом. Подальші чергові наради Конференції Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, проводяться одночасно із черговими нарадами Конференції Сторін, якщо Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, не прийме іншого рішення.

7. Позачергові наради Конференції Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, скликаються тоді, коли Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, може вважати це за необхідне, або на письмове прохання будь-якої Сторони за умови, що протягом шести місяців після того, як Секретаріат повідомить Сторонам про таке прохання, воно буде підтримане принаймні однією третиною Сторін.

8. Організація Об'єднаних Націй, її спеціалізовані установи та Міжнародне агентство з атомної енергії, а також будь-яка держава, яка є їхнім членом, або спостерігачі при них, які не є Сторонами Конвенції, можуть бути представлені на нарадах Конференції Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, як спостерігачі. Будь-які органи або установи, національні або міжнародні, урядові або неурядові, які мають компетенцію з питань, що охоплюються цим Протоколом, які повідомили Секретаріатові про своє бажання бути представленими як спостерігачі на нараді Конференції Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, можуть бути допущені до участі в ній, якщо тільки проти цього не заперечує принаймні одна третина присутніх Сторін. За винятком інших випадків, передбачених у цій статті, допуск й участь спостерігачів регулюються правилами процедури, зазначеними у викладеному вище пункті 5.

Стаття 27

Допоміжні органи

1. Будь-який допоміжний орган, заснований Конвенцією або в її рамках, може надавати послуги Протоколу, у тому числі відповідно до рішення Конференції Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу. У кожному такому рішенні конкретно визначаються завдання, що підлягають виконанню.

2. Сторони Конвенції, які не є Сторонами цього Протоколу, можуть брати участь як спостерігачі в роботі будь-якої наради таких допоміжних органів. У тих випадках, коли допоміжний орган Конвенції виступає як допоміжний орган цього Протоколу, рішення в рамках Протоколу приймаються лише Сторонами Протоколу.

3. У тих випадках, коли допоміжний орган Конвенції виконує свої функції у зв'язку з питаннями, що стосуються цього Протоколу, будь-який член бюро такого допоміжного органу, що представляє Сторону Конвенції, яка в цей час не є, однак, Стороною Протоколу, замінюється членом, який обирається Сторонами цього Протоколу з їхнього числа.

Стаття 28

Секретаріат

1. Секретаріат, заснований відповідно до статті 24 Конвенції, виступає як секретаріат цього Протоколу.

2. Пункт 1 статті 24 Конвенції про функції Секретаріату застосовується *mutatis mutandis* до цього Протоколу.

3. Настільки, наскільки витрати на послуги, що надаються секретаріатом цьому Протоколу, відрізняються від інших витрат, вони покриваються Сторонами цього Протоколу. Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, на своїй першій нараді приймає рішення стосовно відповідних бюджетних заходів, необхідних для цієї мети.

Стаття 29

Моніторинг і звітність

Кожна Сторона здійснює контроль за виконанням своїх зобов'язань у рамках цього Протоколу та з періодичністю й у форматі, які визначаються Конференцією Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, звітує перед Конференцією Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, про заходи, ужиті нею для виконання Протоколу.

Стаття 30

Процедури й механізми, які сприяють дотриманню цього Протоколу

Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, на своїй першій нараді розглядає та затверджує спільні процедури та інституційні механізми для сприяння дотриманню положень цього Протоколу та розглядові випадків недотримання. У таких процедурах і механізмах передбачається надання в міру необхідності консультативних послуг або допомоги. Вони застосовуються незалежно від процедур і механізмів вирішення спорів у рамках статті 27 Конвенції та без шкоди для них.

Стаття 31

Оцінка та огляд

Конференція Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, через чотири роки після набрання чинності цим Протоколом і потім з періодичністю, установлену Конференцією Сторін, яка виступає як нарада Сторін цього Протоколу, проводить оцінку ефективності цього Протоколу.

Стаття 32

Підписання

Цей Протокол відкритий для підписання Сторонами Конвенції в Штаб-квартирі Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку з 2 лютого 2011 року до 1 лютого 2012 року.

Стаття 33

Набрання чинності

1. Цей Протокол набирає чинності на дев'яностий день з дати передачі на зберігання п'ятдесятого документа про ратифікацію, прийняття, затвердження або приєднання державами або регіональними організаціями економічної інтеграції, які є Сторонами Конвенції.

2. Для держави або регіональної організації економічної інтеграції, які ратифікують, приймають або затверджують цей Протокол або приєднується до нього після передачі на зберігання п'ятдесятого документа, зазначеного у викладеному вище пункті 1, цей Протокол набирає чинності на дев'яностий день після передачі на зберігання такою державою або регіональною організацією економічної інтеграції свого документа про ратифікацію, прийняття, затвердження або приєднання або станом на ту дату, коли Конвенція набирає чинності для такої держави або регіональної організації економічної інтеграції, залежно від того, що настає пізніше.

3. Для цілей наведених вище пунктів 1 та 2 будь-який документ, переданий на зберігання регіональною організацією економічної інтеграції, не вважається додатковим до документів, переданих на зберігання державами – членами такої організації.

С т а т т я 34 **Застереження**

Жодні застереження до цього Протоколу не допускаються.

С т а т т я 35 **Вихід**

1. Будь-коли після закінчення двох років з дати набрання чинності цим Протоколом для будь-якої Сторони ця Сторона може вийти з Протоколу, надіславши письмове повідомлення Депозитарієві.

2. Такий вихід набирає чинності після закінчення одного року з дати отримання повідомлення Депозитарієм або в такий пізніший день, який може бути зазначено в повідомленні про вихід.

С т а т т я 36 **Автентичні тексти**

Оригінальний примірник цього Протоколу, тексти якого англійською, арабською, іспанською, китайською, російською та французькою мовами є рівноавтентичними, передається на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на те вповноважені, підписали цей Протокол у зазначені дати.

Учинено в м. Нагоя 29 жовтня 2010 року.

Д о д а т о к

ГРОШОВІ ТА НЕГРОШОВІ ВИГОДИ

1. Грошові вигоди можуть уключати, але не обмежуватися ними:
 - a) збори за доступ (збір за кожний зібраний або в інші способи придбаний зразок);
 - b) авансові виплати;
 - c) поетапні виплати;
 - d) ліцензійні платежі;
 - e) ліцензійні виплати у разі комерціалізації;
 - f) спеціальні внески до цільових фондів підтримки збереження й сталого використання біорізноманіття;
 - g) зарплату й пільгові умови в разі взаємної домовленості;
 - h) фінансування наукових досліджень;
 - i) спільні підприємства;
 - j) спільне володіння відповідними правами інтелектуальної власності.
2. Негрошові вигоди можуть уключати, але не обмежуватися ними:
 - a) спільне використання результатів наукових досліджень і розробок;
 - b) співробітництво, спільну діяльність і здійснення внеску у сфері реалізації програм наукових досліджень і розвитку, зокрема здійснення діяльності, пов'язаної з дослідженнями в галузі біотехнологій, у випадках, коли це є можливим у Стороні, яка є постачальником генетичних ресурсів;
 - c) участь у розробленні продуктів;
 - d) співробітництво, спільну діяльність і здійснення внеску в галузі освіти й підготовки кадрів;
 - e) доступ до об'єктів генетичних ресурсів *ex-situ* й до баз даних;
 - f) передачу постачальнику генетичних ресурсів, знань і технологій на справедливих і найсприятливіших умовах, у тому числі, зокрема, коли це погоджено, на пільгових і преференційних умовах, знань і технологій, пов'язаних з використанням генетичних ресурсів, у тому числі біотехнології, чи актуальних для збереження й сталого використання біологічного різноманіття;
 - g) зміцнення потенціалу в галузі передачі;
 - h) створення інституційного потенціалу;
 - i) людські й матеріальні ресурси для зміцнення потенціалу в галузі застосування та здійснення нормативних положень, які регулюють доступ;
 - j) професійну підготовку кадрів у галузі генетичних ресурсів за повною участю країн-постачальників, причому, де це можливо, у таких країнах;
 - k) доступ до наукової інформації, яка стосується збереження й сталого використання біологічного різноманіття, у тому числі проведення біологічних інвентаризацій і таксономічних досліджень;
 - l) сприяння розвитку місцевої економіки;
 - m) наукові дослідження, спрямовані на задоволення першочергових потреб, таких як забезпечення належної охорони здоров'я та продовольчої

безпеки, з урахуванням видів внутрішнього використання генетичних ресурсів у Стороні, яка є постачальником генетичних ресурсів;

n) інституційні та професійні відносини, які можуть скластися в результаті укладення угоди про доступ та розподіл вигід і подальшої спільної діяльності;

o) вигоди, що гарантують продовольчу безпеку й засоби для існування;

p) соціальне визнання;

q) спільне володіння відповідними правами інтелектуальної власності.

**NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS TO GENETIC RESOURCES AND
THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS ARISING
FROM THEIR UTILIZATION TO THE CONVENTION ON
BIOLOGICAL DIVERSITY**

The Parties to this Protocol,

Being Parties to the Convention on Biological Diversity, hereinafter referred to as “the Convention”,

Recalling that the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources is one of three core objectives of the Convention, and *recognizing* that this Protocol pursues the implementation of this objective within the Convention,

Reaffirming the sovereign rights of States over their natural resources and according to the provisions of the Convention,

Recalling further Article 15 of the Convention,

Recognizing the important contribution to sustainable development made by technology transfer and cooperation to build research and innovation capacities for adding value to genetic resources in developing countries, in accordance with Articles 16 and 19 of the Convention,

Recognizing that public awareness of the economic value of ecosystems and biodiversity and the fair and equitable sharing of this economic value with the custodians of biodiversity are key incentives for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Acknowledging the potential role of access and benefit-sharing to contribute to the conservation and sustainable use of biological diversity, poverty eradication and environmental sustainability and thereby contributing to achieving the Millennium Development Goals,

Acknowledging the linkage between access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such resources,

Recognizing the importance of providing legal certainty with respect to access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from their utilization,

Further recognizing the importance of promoting equity and fairness in negotiation of mutually agreed terms between providers and users of genetic resources,

Recognizing also the vital role that women play in access and benefit-sharing and *affirming* the need for the full participation of women at all levels of policy-making and implementation for biodiversity conservation,

Determined to further support the effective implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention,

Recognizing that an innovative solution is required to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent,

Recognizing the importance of genetic resources to food security, public health, biodiversity conservation, and the mitigation of and adaptation to climate change,

Recognizing the special nature of agricultural biodiversity, its distinctive features and problems needing distinctive solutions,

Recognizing the interdependence of all countries with regard to genetic resources for food and agriculture as well as their special nature and importance for achieving food security worldwide and for sustainable development of agriculture in the context of poverty alleviation and climate change and acknowledging the fundamental role of the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture and the FAO Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture in this regard,

Mindful of the International Health Regulations (2005) of the World Health Organization and the importance of ensuring access to human pathogens for public health preparedness and response purposes,

Acknowledging ongoing work in other international forums relating to access and benefit-sharing,

Recalling the Multilateral System of Access and Benefit-sharing established under the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture developed in harmony with the Convention,

Recognizing that international instruments related to access and benefit-sharing should be mutually supportive with a view to achieving the objectives of the Convention,

Recalling the relevance of Article 8(j) of the Convention as it relates to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge,

Noting the interrelationship between genetic resources and traditional knowledge, their inseparable nature for indigenous and local communities, the importance of the traditional knowledge for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components, and for the sustainable livelihoods of these communities,

Recognizing the diversity of circumstances in which traditional knowledge associated with genetic resources is held or owned by indigenous and local communities,

Mindful that it is the right of indigenous and local communities to identify the rightful holders of their traditional knowledge associated with genetic resources, within their communities,

Further recognizing the unique circumstances where traditional knowledge associated with genetic resources is held in countries, which may be oral, documented or in other forms, reflecting a rich cultural heritage relevant for conservation and sustainable use of biological diversity,

Noting the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, and

Affirming that nothing in this Protocol shall be construed as diminishing or extinguishing the existing rights of indigenous and local communities,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is the fair and equitable sharing of the benefits arising from the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to

technologies, and by appropriate funding, thereby contributing to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

ARTICLE 2

USE OF TERMS

The terms defined in Article 2 of the Convention shall apply to this Protocol. In addition, for the purposes of this Protocol:

- (a) “Conference of the Parties” means the Conference of the Parties to the Convention;
- (b) “Convention” means the Convention on Biological Diversity;
- (c) “Utilization of genetic resources” means to conduct research and development on the genetic and/or biochemical composition of genetic resources, including through the application of biotechnology as defined in Article 2 of the Convention;
- (d) “Biotechnology” as defined in Article 2 of the Convention means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use;
- (e) “Derivative” means a naturally occurring biochemical compound resulting from the genetic expression or metabolism of biological or genetic resources, even if it does not contain functional units of heredity.

ARTICLE 3

SCOPE

This Protocol shall apply to genetic resources within the scope of Article 15 of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such resources. This Protocol shall also apply to traditional knowledge associated with genetic resources within the scope of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such knowledge.

ARTICLE 4

RELATIONSHIP WITH INTERNATIONAL AGREEMENTS AND INSTRUMENTS

1. The provisions of this Protocol shall not affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity. This paragraph is not intended to create a hierarchy between this Protocol and other international instruments.
2. Nothing in this Protocol shall prevent the Parties from developing and implementing other relevant international agreements, including other specialized access and benefit-sharing agreements, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.
3. This Protocol shall be implemented in a mutually supportive manner with other international instruments relevant to this Protocol. Due regard should be paid to useful and relevant ongoing work or practices under such international instruments and relevant international organizations, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.
4. This Protocol is the instrument for the implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention. Where a specialized international access and benefit-sharing instrument applies that is consistent with, and does not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol, this Protocol does not apply for the Party or Parties to the specialized instrument in respect of the specific genetic resource covered by and for the purpose of the specialized instrument.

ARTICLE 5

FAIR AND EQUITABLE BENEFIT-SHARING

1. In accordance with Article 15, paragraphs 3 and 7 of the Convention, benefits arising from the utilization of genetic resources as well as subsequent applications and commercialization shall be shared in a fair and equitable way with the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

2. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim of ensuring that benefits arising from the utilization of genetic resources that are held by indigenous and local communities, in accordance with domestic legislation regarding the established rights of these indigenous and local communities over these genetic resources, are shared in a fair and equitable way with the communities concerned, based on mutually agreed terms.

3. To implement paragraph 1 above, each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate.

4. Benefits may include monetary and non-monetary benefits, including but not limited to those listed in the Annex.

5. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, in order that the benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources are shared in a fair and equitable way with indigenous and local communities holding such knowledge. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

ARTICLE 6

ACCESS TO GENETIC RESOURCES

1. In the exercise of sovereign rights over natural resources, and subject to domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, access to genetic resources for their utilization shall be subject to the prior informed consent of the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention, unless otherwise determined by that Party.

2. In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that the prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities is obtained for access to genetic resources where they have the established right to grant access to such resources.

3. Pursuant to paragraph 1 above, each Party requiring prior informed consent shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to:

(a) Provide for legal certainty, clarity and transparency of their domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements;

(b) Provide for fair and non-arbitrary rules and procedures on accessing genetic resources;

(c) Provide information on how to apply for prior informed consent;

(d) Provide for a clear and transparent written decision by a competent national authority, in a cost-effective manner and within a reasonable period of time;

(e) Provide for the issuance at the time of access of a permit or its equivalent as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms, and notify the Access and Benefit-sharing Clearing-House accordingly;

(f) Where applicable, and subject to domestic legislation, set out criteria and/or processes for obtaining prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities for access to genetic resources; and

(g) Establish clear rules and procedures for requiring and establishing mutually agreed terms. Such terms shall be set out in writing and may include, *inter alia*:

(i) A dispute settlement clause;

(ii) Terms on benefit-sharing, including in relation to intellectual property rights;

(iii) Terms on subsequent third-party use, if any; and

(iv) Terms on changes of intent, where applicable.

ARTICLE 7

ACCESS TO TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that traditional knowledge associated with genetic resources that is held by indigenous and local communities is accessed with the prior and informed consent or approval and involvement of these indigenous and local communities, and that mutually agreed terms have been established.

ARTICLE 8

SPECIAL CONSIDERATIONS

In the development and implementation of its access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, each Party shall:

(a) Create conditions to promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, including through simplified measures on access for non-commercial research purposes, taking into account the need to address a change of intent for such research;

(b) Pay due regard to cases of present or imminent emergencies that threaten or damage human, animal or plant health, as determined nationally or internationally. Parties may take into consideration the need for expeditious access to genetic resources and expeditious fair and equitable sharing of benefits arising out of the use of such genetic resources, including access to affordable treatments by those in need, especially in developing countries;

(c) Consider the importance of genetic resources for food and agriculture and their special role for food security.

ARTICLE 9

CONTRIBUTION TO CONSERVATION AND SUSTAINABLE USE

The Parties shall encourage users and providers to direct benefits arising from the utilization of genetic resources towards the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

ARTICLE 10

GLOBAL MULTILATERAL BENEFIT-SHARING MECHANISM

Parties shall consider the need for and modalities of a global multilateral benefit-sharing mechanism to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent. The benefits shared by users of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources through this mechanism shall be used to support the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components globally.

ARTICLE 11

TRANSBOUNDARY COOPERATION

1. In instances where the same genetic resources are found *in situ* within the territory of more than one Party, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of indigenous and local communities concerned, where applicable, with a view to implementing this Protocol.
2. Where the same traditional knowledge associated with genetic resources is shared by one or more indigenous and local communities in several Parties, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of the indigenous and local communities concerned, with a view to implementing the objective of this Protocol.

ARTICLE 12

TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall in accordance with domestic law take into consideration indigenous and local communities' customary laws, community protocols and procedures, as applicable, with respect to traditional knowledge associated with genetic resources.
2. Parties, with the effective participation of the indigenous and local communities concerned, shall establish mechanisms to inform potential users of traditional knowledge associated with genetic resources about their obligations, including measures as made available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House for access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge.
3. Parties shall endeavour to support, as appropriate, the development by indigenous and local communities, including women within these communities, of:
 - (a) Community protocols in relation to access to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising out of the utilization of such knowledge;
 - (b) Minimum requirements for mutually agreed terms to secure the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources; and

(c) Model contractual clauses for benefit-sharing arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources.

4. Parties, in their implementation of this Protocol, shall, as far as possible, not restrict the customary use and exchange of genetic resources and associated traditional knowledge within and amongst indigenous and local communities in accordance with the objectives of the Convention.

ARTICLE 13

NATIONAL FOCAL POINTS AND COMPETENT NATIONAL AUTHORITIES

1. Each Party shall designate a national focal point on access and benefit-sharing. The national focal point shall make information available as follows:

(a) For applicants seeking access to genetic resources, information on procedures for obtaining prior informed consent and establishing mutually agreed terms, including benefit-sharing;

(b) For applicants seeking access to traditional knowledge associated with genetic resources, where possible, information on procedures for obtaining prior informed consent or approval and involvement, as appropriate, of indigenous and local communities and establishing mutually agreed terms including benefit-sharing; and

(c) Information on competent national authorities, relevant indigenous and local communities and relevant stakeholders.

The national focal point shall be responsible for liaison with the Secretariat.

2. Each Party shall designate one or more competent national authorities on access and benefit-sharing. Competent national authorities shall, in accordance with applicable national legislative, administrative or policy measures, be responsible for granting access or, as applicable, issuing written evidence that access requirements have been met and be responsible for advising on applicable procedures and requirements for obtaining prior informed consent and entering into mutually agreed terms.

3. A Party may designate a single entity to fulfil the functions of both focal point and competent national authority.

4. Each Party shall, no later than the date of entry into force of this Protocol for it, notify the Secretariat of the contact information of its national

focal point and its competent national authority or authorities. Where a Party designates more than one competent national authority, it shall convey to the Secretariat, with its notification thereof, relevant information on the respective responsibilities of those authorities. Where applicable, such information shall, at a minimum, specify which competent authority is responsible for the genetic resources sought. Each Party shall forthwith notify the Secretariat of any changes in the designation of its national focal point or in the contact information or responsibilities of its competent national authority or authorities.

5. The Secretariat shall make information received pursuant to paragraph 4 above available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

ARTICLE 14

THE ACCESS AND BENEFIT-SHARING CLEARING-HOUSE AND INFORMATION SHARING

1. An Access and Benefit-sharing Clearing-House is hereby established as part of the clearing-house mechanism under Article 18, paragraph 3, of the Convention. It shall serve as a means for sharing of information related to access and benefit-sharing. In particular, it shall provide access to information made available by each Party relevant to the implementation of this Protocol.

2. Without prejudice to the protection of confidential information, each Party shall make available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House any information required by this Protocol, as well as information required pursuant to the decisions taken by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. The information shall include:

(a) Legislative, administrative and policy measures on access and benefit-sharing;

(b) Information on the national focal point and competent national authority or authorities; and

(c) Permits or their equivalent issued at the time of access as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms.

3. Additional information, if available and as appropriate, may include:

(a) Relevant competent authorities of indigenous and local communities, and information as so decided;

- (b) Model contractual clauses;
- (c) Methods and tools developed to monitor genetic resources; and
- (d) Codes of conduct and best practices.

4. The modalities of the operation of the Access and Benefit-sharing Clearing-House, including reports on its activities, shall be considered and decided upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol at its first meeting, and kept under review thereafter.

ARTICLE 15

COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures to provide that genetic resources utilized within its jurisdiction have been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party.

2. Parties shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

ARTICLE 16

COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT- SHARING FOR TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide that traditional knowledge associated with genetic resources utilized within their jurisdiction has been accessed in accordance with prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities and that

mutually agreed terms have been established, as required by domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party where such indigenous and local communities are located.

2. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

ARTICLE 17

MONITORING THE UTILIZATION OF GENETIC RESOURCES

1. To support compliance, each Party shall take measures, as appropriate, to monitor and to enhance transparency about the utilization of genetic resources. Such measures shall include:

- (a) The designation of one or more checkpoints, as follows:
 - (i) Designated checkpoints would collect or receive, as appropriate, relevant information related to prior informed consent, to the source of the genetic resource, to the establishment of mutually agreed terms, and/or to the utilization of genetic resources, as appropriate;
 - (ii) Each Party shall, as appropriate and depending on the particular characteristics of a designated checkpoint, require users of genetic resources to provide the information specified in the above paragraph at a designated checkpoint. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance;
 - (iii) Such information, including from internationally recognized certificates of compliance where they are available, will, without prejudice to the protection of confidential information, be provided to relevant national authorities, to the Party providing prior informed consent and to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, as appropriate;

(iv) Checkpoints must be effective and should have functions relevant to implementation of this subparagraph (a). They should be relevant to the utilization of genetic resources, or to the collection of relevant information at, *inter alia*, any stage of research, development, innovation, pre-commercialization or commercialization.

(b) Encouraging users and providers of genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to share information on the implementation of such terms, including through reporting requirements; and

(c) Encouraging the use of cost-effective communication tools and systems.

2. A permit or its equivalent issued in accordance with Article 6, paragraph 3 (e) and made available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, shall constitute an internationally recognized certificate of compliance.

3. An internationally recognized certificate of compliance shall serve as evidence that the genetic resource which it covers has been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the Party providing prior informed consent.

4. The internationally recognized certificate of compliance shall contain the following minimum information when it is not confidential:

- (a) Issuing authority;
- (b) Date of issuance;
- (c) The provider;
- (d) Unique identifier of the certificate;
- (e) The person or entity to whom prior informed consent was granted;
- (f) Subject-matter or genetic resources covered by the certificate;
- (g) Confirmation that mutually agreed terms were established;

- (h) Confirmation that prior informed consent was obtained; and
- (i) Commercial and/or non-commercial use.

ARTICLE 18

COMPLIANCE WITH MUTUALLY AGREED TERMS

1. In the implementation of Article 6, paragraph 3 (g) (i) and Article 7, each Party shall encourage providers and users of genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to cover, where appropriate, dispute resolution including:

- (a) The jurisdiction to which they will subject any dispute resolution processes;

- (b) The applicable law; and/or

- (c) Options for alternative dispute resolution, such as mediation or arbitration.

2. Each Party shall ensure that an opportunity to seek recourse is available under their legal systems, consistent with applicable jurisdictional requirements, in cases of disputes arising from mutually agreed terms.

3. Each Party shall take effective measures, as appropriate, regarding:

- (a) Access to justice; and

- (b) The utilization of mechanisms regarding mutual recognition and enforcement of foreign judgments and arbitral awards.

4. The effectiveness of this article shall be reviewed by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol in accordance with Article 31 of this Protocol.

ARTICLE 19

MODEL CONTRACTUAL CLAUSES

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses for mutually agreed terms.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses.

ARTICLE 20

CODES OF CONDUCT, GUIDELINES AND BEST PRACTICES AND/OR STANDARDS

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in relation to access and benefit-sharing.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards and consider the adoption of specific codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards.

ARTICLE 21

AWARENESS-RAISING

Each Party shall take measures to raise awareness of the importance of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources, and related access and benefit-sharing issues. Such measures may include, *inter alia*:

- (a) Promotion of this Protocol, including its objective;
- (b) Organization of meetings of indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (c) Establishment and maintenance of a help desk for indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (d) Information dissemination through a national clearing-house;
- (e) Promotion of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in consultation with indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (f) Promotion of, as appropriate, domestic, regional and international exchanges of experience;

(g) Education and training of users and providers of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources about their access and benefit-sharing obligations;

(h) Involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders in the implementation of this Protocol; and

(i) Awareness-raising of community protocols and procedures of indigenous and local communities.

ARTICLE 22

CAPACITY

1. The Parties shall cooperate in the capacity-building, capacity development and strengthening of human resources and institutional capacities to effectively implement this Protocol in developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, including through existing global, regional, subregional and national institutions and organizations. In this context, Parties should facilitate the involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders, including non-governmental organizations and the private sector.

2. The need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition for financial resources in accordance with the relevant provisions of the Convention shall be taken fully into account for capacity-building and development to implement this Protocol.

3. As a basis for appropriate measures in relation to the implementation of this Protocol, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition should identify their national capacity needs and priorities through national capacity self-assessments. In doing so, such Parties should support the capacity needs and priorities of indigenous and local communities and relevant stakeholders, as identified by them, emphasizing the capacity needs and priorities of women.

4. In support of the implementation of this Protocol, capacity-building and development may address, *inter alia*, the following key areas:

(a) Capacity to implement, and to comply with the obligations of, this Protocol;

- (b) Capacity to negotiate mutually agreed terms;
- (c) Capacity to develop, implement and enforce domestic legislative, administrative or policy measures on access and benefit-sharing; and
- (d) Capacity of countries to develop their endogenous research capabilities to add value to their own genetic resources.

5. Measures in accordance with paragraphs 1 to 4 above may include, *inter alia*:

- (a) Legal and institutional development;
- (b) Promotion of equity and fairness in negotiations, such as training to negotiate mutually agreed terms;
- (c) The monitoring and enforcement of compliance;
- (d) Employment of best available communication tools and Internet-based systems for access and benefit-sharing activities;
- (e) Development and use of valuation methods;
- (f) Bioprospecting, associated research and taxonomic studies;
- (g) Technology transfer, and infrastructure and technical capacity to make such technology transfer sustainable;
- (h) Enhancement of the contribution of access and benefit-sharing activities to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;
- (i) Special measures to increase the capacity of relevant stakeholders in relation to access and benefit-sharing; and
- (j) Special measures to increase the capacity of indigenous and local communities with emphasis on enhancing the capacity of women within those communities in relation to access to genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources.

6. Information on capacity-building and development initiatives at national, regional and international levels, undertaken in accordance with paragraphs 1 to 5 above, should be provided to the Access and Benefit-sharing

Clearing-House with a view to promoting synergy and coordination on capacity-building and development for access and benefit-sharing.

ARTICLE 23

TECHNOLOGY TRANSFER, COLLABORATION AND COOPERATION

In accordance with Articles 15, 16, 18 and 19 of the Convention, the Parties shall collaborate and cooperate in technical and scientific research and development programmes, including biotechnological research activities, as a means to achieve the objective of this Protocol. The Parties undertake to promote and encourage access to technology by, and transfer of technology to, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, in order to enable the development and strengthening of a sound and viable technological and scientific base for the attainment of the objectives of the Convention and this Protocol. Where possible and appropriate such collaborative activities shall take place in and with a Party or the Parties providing genetic resources that is the country or are the countries of origin of such resources or a Party or Parties that have acquired the genetic resources in accordance with the Convention.

ARTICLE 24

NON-PARTIES

The Parties shall encourage non-Parties to adhere to this Protocol and to contribute appropriate information to the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

ARTICLE 25

FINANCIAL MECHANISM AND RESOURCES

1. In considering financial resources for the implementation of this Protocol, the Parties shall take into account the provisions of Article 20 of the Convention.
2. The financial mechanism of the Convention shall be the financial mechanism for this Protocol.
3. Regarding the capacity-building and development referred to in Article 22 of this Protocol, the Conference of the Parties serving as the

meeting of the Parties to this Protocol, in providing guidance with respect to the financial mechanism referred to in paragraph 2 above, for consideration by the Conference of the Parties, shall take into account the need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of Parties with economies in transition, for financial resources, as well as the capacity needs and priorities of indigenous and local communities, including women within these communities.

4. In the context of paragraph 1 above, the Parties shall also take into account the needs of the developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of the Parties with economies in transition, in their efforts to identify and implement their capacity-building and development requirements for the purposes of the implementation of this Protocol.

5. The guidance to the financial mechanism of the Convention in relevant decisions of the Conference of the Parties, including those agreed before the adoption of this Protocol, shall apply, *mutatis mutandis*, to the provisions of this Article.

6. The developed country Parties may also provide, and the developing country Parties and the Parties with economies in transition avail themselves of, financial and other resources for the implementation of the provisions of this Protocol through bilateral, regional and multilateral channels.

ARTICLE 26

CONFERENCE OF THE PARTIES SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THIS PROTOCOL

1. The Conference of the Parties shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to it.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:

(a) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;

(b) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;

(c) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies;

(d) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 29 of this Protocol and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;

(e) Consider and adopt, as required, amendments to this Protocol and its Annex, as well as any additional annexes to this Protocol, that are deemed necessary for the implementation of this Protocol; and

(f) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and financial rules of the Convention shall be applied, *mutatis mutandis*, under this Protocol, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the Secretariat and held concurrently with the first meeting of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held concurrently with ordinary meetings of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

7. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting

of the Parties to this Protocol, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Protocol and that has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties serving as a meeting of the Parties to this Protocol as an observer, may be so admitted, unless at least one third of the Parties present object. Except as otherwise provided in this Article, the admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure, as referred to in paragraph 5 above.

ARTICLE 27

SUBSIDIARY BODIES

1. Any subsidiary body established by or under the Convention may serve this Protocol, including upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any such decision shall specify the tasks to be undertaken.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of any such subsidiary bodies. When a subsidiary body of the Convention serves as a subsidiary body to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by Parties to this Protocol.

3. When a subsidiary body of the Convention exercises its functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the bureau of that subsidiary body representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

ARTICLE 28

SECRETARIAT

1. The Secretariat established by Article 24 of the Convention shall serve as the secretariat to this Protocol.

2. Article 24, paragraph 1, of the Convention on the functions of the Secretariat shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

3. To the extent that they are distinct, the costs of the secretariat services for this Protocol shall be met by the Parties hereto. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, decide on the necessary budgetary arrangements to this end.

ARTICLE 29

MONITORING AND REPORTING

Each Party shall monitor the implementation of its obligations under this Protocol, and shall, at intervals and in the format to be determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, report to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol on measures that it has taken to implement this Protocol.

ARTICLE 30

PROCEDURES AND MECHANISMS TO PROMOTE COMPLIANCE WITH THIS PROTOCOL

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, consider and approve cooperative procedures and institutional mechanisms to promote compliance with the provisions of this Protocol and to address cases of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include provisions to offer advice or assistance, where appropriate. They shall be separate from, and without prejudice to, the dispute settlement procedures and mechanisms under Article 27 of the Convention.

ARTICLE 31

ASSESSMENT AND REVIEW

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall undertake, four years after the entry into force of this Protocol and thereafter at intervals determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, an evaluation of the effectiveness of this Protocol.

ARTICLE 32

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature by Parties to the Convention at the United Nations Headquarters in New York, from 2 February 2011 to 1 February 2012.

ARTICLE 33

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Convention.

2. This Protocol shall enter into force for a State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument as referred to in paragraph 1 above, on the ninetieth day after the date on which that State or regional economic integration organization deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which the Convention enters into force for that State or regional economic integration organization, whichever shall be the later.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

ARTICLE 34

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Protocol.

ARTICLE 35

WITHDRAWAL

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

ARTICLE 36

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Protocol on the dates indicated.

DONE at Nagoya on this twenty-ninth day of October, two thousand and ten.

Annex

MONETARY AND NON-MONETARY BENEFITS

1. Monetary benefits may include, but not be limited to:
 - (a) Access fees/fee per sample collected or otherwise acquired;
 - (b) Up-front payments;
 - (c) Milestone payments;
 - (d) Payment of royalties;
 - (e) Licence fees in case of commercialization;
 - (f) Special fees to be paid to trust funds supporting conservation and sustainable use of biodiversity;
 - (g) Salaries and preferential terms where mutually agreed;
 - (h) Research funding;
 - (i) Joint ventures;
 - (j) Joint ownership of relevant intellectual property rights.
2. Non-monetary benefits may include, but not be limited to:
 - (a) Sharing of research and development results;
 - (b) Collaboration, cooperation and contribution in scientific research and development programmes, particularly biotechnological research activities, where possible in the Party providing genetic resources;
 - (c) Participation in product development;
 - (d) Collaboration, cooperation and contribution in education and training;
 - (e) Admittance to *ex situ* facilities of genetic resources and to databases;

- (f) Transfer to the provider of the genetic resources of knowledge and technology under fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where agreed, in particular, knowledge and technology that make use of genetic resources, including biotechnology, or that are relevant to the conservation and sustainable utilization of biological diversity;
- (g) Strengthening capacities for technology transfer;
- (h) Institutional capacity-building;
- (i) Human and material resources to strengthen the capacities for the administration and enforcement of access regulations;
- (j) Training related to genetic resources with the full participation of countries providing genetic resources, and where possible, in such countries;
- (k) Access to scientific information relevant to conservation and sustainable use of biological diversity, including biological inventories and taxonomic studies;
- (l) Contributions to the local economy;
- (m) Research directed towards priority needs, such as health and food security, taking into account domestic uses of genetic resources in the Party providing genetic resources;
- (n) Institutional and professional relationships that can arise from an access and benefit-sharing agreement and subsequent collaborative activities;
- (o) Food and livelihood security benefits;
- (p) Social recognition;
- (q) Joint ownership of relevant intellectual property rights.

(و) نقل المعارف والتكنولوجيا إلى مقدم الموارد الجينية بشروط عادلة وبأنسب الشروط، بما في ذلك شروط ميسرة وتفضيلية يتفق عليها، وخصوصاً فيما يتعلق بالمعارف والتكنولوجيا التي تستعمل الموارد الجينية، بما في ذلك التكنولوجيا الإحيائية، أو التي تتصل بحفظ التنوع البيولوجي واستخدامه المستدام؛

(ز) تعزيز القدرات على نقل التكنولوجيا؛

(ح) بناء القدرات المؤسسية؛

(ط) الموارد البشرية والمادية لتعزيز القدرات على إدارة وإنفاذ لوائح الحصول؛

(ي) التدريب المتعلق بالموارد الجينية بمشاركة كاملة من البلدان المقدمة للموارد الجينية، وإن أمكن لدى تلك البلدان؛

(ك) الحصول على المعلومات العلمية المتصلة بحفظ التنوع البيولوجي واستخدامه المستدام، بما في ذلك قوائم الجرد البيولوجية والدراسات التصنيفية؛

(ل) الإسهامات في الاقتصاد المحلي؛

(م) البحوث الموجهة نحو الاحتياجات ذات الأولوية، مثل الصحة والأمن الغذائي، مع مراعاة الاستخدامات المحلية للموارد الجينية في الطرف المقدم للموارد الجينية؛

(ن) العلاقات المؤسسية والمهنية التي يمكن أن تترتب على اتفاق الحصول وتقاسم المنافع وما يتبعه من أنشطة تعاونية؛

(س) فوائد الأمن الغذائي والمعيشي؛

(ع) الاعتراف الاجتماعي؛

(ف) الملكية المشتركة لحقوق الملكية الفكرية ذات الصلة.

مرفق

المنافع النقدية وغير النقدية

- ١ - يجوز أن تشمل المنافع النقدية على سبيل المثال لا الحصر ما يلي:
 - (أ) رسوم/رسوم الحصول على كل عينة تم جمعها أو الحصول عليها؛
 - (ب) مدفوعات مقدمة؛
 - (ج) دفعات على مراحل محددة؛
 - (د) دفع أتاوات؛
 - (هـ) رسوم الترخيص في حالة التسويق التجاري؛
 - (و) رسوم خاصة يجب دفعها إلى الصناديق الاستثمارية التي تساند حفظ التنوع البيولوجي واستخدامه المستدام؛
 - (ز) الرواتب والشروط التفضيلية حيثما يكون متفقاً عليها بصورة متبادلة؛
 - (ح) تمويل البحوث؛
 - (ط) المشاريع المشتركة؛
 - (ي) الملكية المشتركة لحقوق الملكية الفكرية ذات الصلة.
- ٢ - يجوز أن تشمل المنافع غير النقدية على سبيل المثال لا الحصر ما يلي:
 - (أ) تقاسم نتائج البحث والتطوير؛
 - (ب) التعاون والمساهمة في برامج البحث والتطوير العلميين، خصوصاً أنشطة البحث في التكنولوجيا الإحيائية، لدى الطرف المقدم للموارد الجينية إذا أمكن ذلك؛
 - (ج) المشاركة في تطوير المنتجات؛
 - (د) التعاون والمساعدة والإسهام في التثقيف والتدريب؛
 - (هـ) السماح بالدخول إلى مرافق الموارد الجينية خارج الموقع الطبيعي وإلى قواعد البيانات؛

٢ - يصبح الانسحاب نافذا بعد انقضاء سنة واحدة على تلقي الوديع لإخطار الانسحاب، أو في أي تاريخ لاحق حسبما يتحدد في إخطار الانسحاب.

المادة ٣٦

النصوص ذات الحجية

يودع لدى الأمين العام للأمم المتحدة أصل هذا البروتوكول، الذي تتساوى نصوصه العربية والصينية والإنكليزية والفرنسية والروسية والإسبانية من حيث الحجية.

وإثباتاً لما تقدم، قام الموقعون أدناه، المفوضون لهذا الغرض حسب الأصول، بالتوقيع على هذا البروتوكول في التواريخ المحددة.

تحرر في ناغويا في اليوم التاسع والعشرين من شهر أكتوبر/تشرين الأول عام ألفين وعشرة.

المادة ٣٢

التوقيع

يفتح باب التوقيع على هذا البروتوكول أمام الأطراف في الاتفاقية بمقر الأمم المتحدة في نيويورك من ٢ فبراير/شباط ٢٠١١ إلى ١ فبراير/شباط ٢٠١٢.

المادة ٣٣

بدء النفاذ

١ - يبدأ نفاذ هذا البروتوكول في اليوم التسعين من تاريخ إيداع الصك الخمسين للتصديق أو القبول أو الموافقة أو الانضمام للدول أو منظمات التكامل الاقتصادي الإقليمي الأطراف في الاتفاقية.

٢ - يبدأ نفاذ هذا البروتوكول لأي دولة أو منظمة التكامل الاقتصادي الإقليمي، تصدق على هذا البروتوكول أو تقبله أو توافق عليه أو تنضم إليه بعد إيداع الصك الخمسين المشار إليه في الفقرة ١ أعلاه، في اليوم التسعين من التاريخ الذي تودع فيه تلك الدولة أو منظمة التكامل الاقتصادي الإقليمي صك تصديقها أو قبولها أو موافقتها أو انضمامها، أو في التاريخ الذي يبدأ فيه نفاذ هذه الاتفاقية للدولة أو منظمة التكامل الاقتصادي الإقليمي، أيهما أبعد.

٣ - لأغراض الفقرتين ١ و ٢ أعلاه، لا يعد أي صك تودعه منظمة التكامل الاقتصادي الإقليمي وثيقة إضافية للوثائق المودعة من قبل الدول الأعضاء في تلك المنظمة.

المادة ٣٤

التحفظات

لا يجوز إبداء تحفظات على هذا البروتوكول.

المادة ٣٥

الانسحاب

١ - يجوز لأي طرف الانسحاب من هذا البروتوكول بتقديم إخطار كتابي إلى الوديع في أي وقت بعد مضي سنتين من تاريخ بدء نفاذ هذا البروتوكول بالنسبة لذلك الطرف.

٢ - تنطبق الفقرة ١ من المادة ٢٤ من الاتفاقية بشأن وظائف الأمانة على هذا البروتوكول، مع مراعاة ما يقتضيه اختلاف الحال.

٣ - تتحمل الأطراف في هذا البروتوكول تكاليف خدمات الأمانة متى كانت مستقلة. ويبت مؤتم الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، في اجتماعه الأول، في ترتيبات الميزانية الضرورية لتحقيق هذا الغرض.

المادة ٢٩

الرصد والإبلاغ

يقوم كل طرف برصد تنفيذ التزاماته بموجب هذا البروتوكول، وإبلاغ مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، على فترات وفي أشكال يحددها مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، بالتدابير التي اتخذها لتنفيذ هذا البروتوكول.

المادة ٣٠

إجراءات وآليات لتعزيز الامتثال لهذا البروتوكول

يقوم مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، في اجتماعه الأول، ببحث واعتماد إجراءات تعاونية وآليات مؤسسية لتعزيز الامتثال لأحكام هذا البروتوكول ومعالجة حالات عدم الامتثال. وتشمل هذه الإجراءات والآليات أحكاما لإسداء المشورة أو تقديم المساعدة، حسب الاقتضاء. وتكون هذه الإجراءات والآليات مستقلة، ولا تخل بإجراءات وآليات تسوية المنازعات بموجب المادة ٢٧ من الاتفاقية.

المادة ٣١

التقييم والاستعراض

يجري مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، تقييما لفعالية البروتوكول بعد أربع سنوات من بدء نفاذ هذا البروتوكول وبعد ذلك على فترات يقررها مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول.

٨ - يجوز أن تكون الأمم المتحدة، ووكالاتها المتخصصة والوكالة الدولية للطاقة الذرية، فضلا عن أي دولة عضو فيها أو مراقب عنها، ليست طرفا في الاتفاقية، ممثلة بصفة مراقب في اجتماعات مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول. ويجوز لأي هيئة أو وكالة، سواء وطنية أو دولية، حكومية أو غير حكومية ذات اختصاص في المسائل المشمولة بهذا البروتوكول، وتكون قد أبلغت الأمانة برغبتها في حضور اجتماع من اجتماعات مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، أن تحضر على هذا الأساس، ما لم يعترض ثلث الأطراف الحاضرين على الأقل. ويخضع قبول ومشاركة المراقبين إلى النظام الداخلي المشار إليه في الفقرة ٥ أعلاه، باستثناء ما هو منصوص عليه خلاف ذلك في هذه المادة.

المادة ٢٧

الهيئات الفرعية

١ - يجوز لأي هيئة فرعية تنشئها الاتفاقية أو تنشأ بموجبها، أن تخدم هذا البروتوكول، بما في ذلك عملا بمقرر يتخذه مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول. ويحدد هذا المقرر المهام الواجب تنفيذها.

٢ - يجوز للأطراف في الاتفاقية التي ليست أطرافا في هذا البروتوكول أن تشارك بصفة مراقب في مداولات أي اجتماع من اجتماعات تلك الهيئات الفرعية. وعندما تعمل هيئة فرعية في الاتفاقية كهيئة فرعية لهذا البروتوكول، يكون اتخاذ القرارات بموجب هذا البروتوكول وفقا على الأطراف في هذا البروتوكول.

٣ - عندما تؤدي هيئة فرعية تابعة للاتفاقية وظائفها فيما يتعلق بالمسائل الخاصة بهذا البروتوكول، يستبدل أي عضو من أعضاء مكتب هذه الهيئة الفرعية يمثل طرفا في الاتفاقية، ولكن لا يكون في ذلك الوقت طرفا في هذا البروتوكول، بعضو تنتخبه الأطراف في هذا البروتوكول من بينها.

المادة ٢٨

الأمانة

١ - تعمل الأمانة المنشأة بموجب المادة ٢٤ من الاتفاقية كأمانة لهذا البروتوكول.

٤ - يبقى مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول تنفيذ هذا البروتوكول قيد الاستعراض الدوري ويتخذ، في حدود ولايته، المقررات الضرورية لتعزيز تنفيذه على نحو فعال. ويؤدي الوظائف المحددة له بموجب هذا البروتوكول ويقوم بما يلي:

(أ) رفع توصيات بشأن أية مسائل ضرورية لتنفيذ هذا البروتوكول؛

(ب) إنشاء الهيئات الفرعية حسبما تكون ضرورية لتنفيذ هذا البروتوكول؛

(ج) السعي، حيثما يكون ملائماً، إلى الحصول على الخدمات والمعلومات التي تقدمها المنظمات الدولية والهيئات الحكومية الدولية وغير الحكومية المختصة واستخدامها والتعاون معها؛

(د) تحديد شكل ووتيرة إرسال المعلومات التي يتعين تقديمها وفقاً للمادة ٢٩ من هذا البروتوكول والنظر في هذه المعلومات فضلاً عن التقارير التي تقدمها أية هيئة فرعية؛

(هـ) النظر، حسب الاقتضاء، في التعديلات على هذا البروتوكول ومرفقه، فضلاً عن أي مرفقات إضافية لهذا البروتوكول، واعتمادها، التي تعتبر ضرورية لتنفيذ هذا البروتوكول؛

(و) ممارسة أية وظائف أخرى قد تكون مطلوبة لتنفيذ هذا البروتوكول.

٥ - يطبق النظام الداخلي لمؤتمر الأطراف والقواعد المالية للاتفاقية، مع مراعاة ما يقتضيه اختلاف الحال، بموجب هذا البروتوكول، باستثناء إذا قرر مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول خلاف ذلك بتوافق الآراء.

٦ - تعقد الأمانة أول اجتماع لمؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول بالاقتران مع الاجتماع الأول لمؤتمر الأطراف المقرر عقده بعد تاريخ بدء نفاذ هذا البروتوكول. وتعقد الاجتماعات العادية اللاحقة لمؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول بالاقتران مع الاجتماعات العادية لمؤتمر الأطراف، ما لم يقرر مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول خلاف ذلك.

٧ - تعقد الاجتماعات الاستثنائية لمؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول في أوقات أخرى حسبما يرى مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول ذلك ضرورياً، أو بناء على طلب مكتوب من أي طرف، شريطة أن يحظى الطلب بتأييد من ثلث الأطراف على الأقل في غضون ستة أشهر من إرسال الأمانة للطلب إلى الأطراف.

٣ - فيما يتعلق ببناء وتنمية القدرات المشار إليها في المادة ٢٢ من هذا البروتوكول، يراعي مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، عند تقديم إرشاد بالآلية المالية المشار إليها في الفقرة ٢ أعلاه، لكي ينظر فيه مؤتمر الأطراف، حاجة الأطراف من البلدان النامية، ولا سيما أقل البلدان نمواً والدول الجزرية الصغيرة النامية من بينها، والأطراف ذات الاقتصاد الانتقالي، إلى موارد مالية، فضلاً عن الاحتياجات والأولويات للقدرات للمجتمعات الأصلية والمحلية، بما فيها نساء هذه المجتمعات.

٤ - في سياق الفقرة ١ أعلاه، تراعي الأطراف أيضاً احتياجات الأطراف من البلدان النامية، ولا سيما أقل البلدان نمواً والدول الجزرية الصغيرة النامية من بينها، والأطراف ذات الاقتصاد الانتقالي، في جهودها الرامية إلى تحديد وتنفيذ متطلبات بناء وتنمية القدرات لديها لأغراض تنفيذ هذا البروتوكول.

٥ - ينطبق الإرشاد الموجه إلى الآلية المالية للاتفاقية في المقررات ذات الصلة الصادرة عن مؤتمر الأطراف، بما فيها تلك الموافق عليها قبل اعتماد هذا البروتوكول، مع مراعاة ما يقتضيه اختلاف الحال، على أحكام هذه المادة.

٦ - يجوز أيضاً أن تقدم الأطراف من البلدان المتقدمة موارد مالية وغيرها من الموارد لتنفيذ أحكام هذا البروتوكول من خلال قنوات ثنائية وإقليمية ومتعددة الأطراف، وأن تستفيد منها الأطراف من البلدان النامية والأطراف ذات الاقتصاد الانتقالي.

المادة ٢٦

مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول

١ - يعمل مؤتمر الأطراف كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول.

٢ - يجوز للأطراف في الاتفاقية التي ليست أطرافاً في هذا البروتوكول أن تشارك بصفة مراقب في مداولات أي اجتماع لمؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول. وعندما يعمل مؤتمر الأطراف كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، يكون اتخاذ القرارات بموجب هذا البروتوكول وفقاً على الأطراف فيه.

٣ - عندما يعمل مؤتمر الأطراف كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، يستبدل أي عضو من أعضاء مكتب مؤتمر الأطراف يمثل طرفاً في الاتفاقية، ولكن لا يكون في ذلك الوقت طرفاً في هذا البروتوكول، بعضو تنتخبه الأطراف في هذا البروتوكول من بينها.

٦ - ينبغي تقديم المعلومات عن مبادرات بناء وتنمية القدرات المتخذة على المستويات الوطنية والإقليمية والدولية، وفقا للفقرات ١ إلى ٥ أعلاه، إلى غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع بغية تعزيز أوجه التآزر والتنسيق بشأن بناء وتنمية القدرات المتعلقة بالحصول وتقاسم المنافع.

المادة ٢٣

نقل التكنولوجيا والتعاون

تتعاون الأطراف، وفقا للمواد ١٥ و ١٦ و ١٨ و ١٩ من الاتفاقية، وتساهم في برامج البحث والتطوير التقني والعلمي، بما في ذلك أنشطة البحوث في مجال التكنولوجيا الإحيائية، كوسيلة لتحقيق هدف هذا البروتوكول. وتقوم الأطراف بتعزيز وتشجيع الحصول على التكنولوجيا ونقلها إلى الأطراف من البلدان النامية، ولا سيما أقل البلدان نمواً والدول الجزرية الصغيرة النامية من بينها، والأطراف ذات الاقتصاد الانتقالي، من أجل التمكين من تطوير وتعزيز قاعدة تكنولوجية وعلمية سليمة ومستمرة لتحقيق أهداف الاتفاقية وهذا البروتوكول. ويجب أن تتم هذه الأنشطة التعاونية، حيثما أمكن، في ومع الطرف أو الأطراف المقدمة للموارد الجينية التي هي بلد أو بلدان منشأ هذه الموارد الجينية أو الطرف أو الأطراف التي حصلت على الموارد الجينية وفقا للاتفاقية.

المادة ٢٤

غير الأطراف

تقوم الأطراف بتشجيع غير الأطراف على الانضمام إلى هذا البروتوكول والمساهمة بمعلومات مناسبة في غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع.

المادة ٢٥

الآلية المالية والموارد المالية

١ - تراعي الأطراف أحكام المادة ٢٠ من الاتفاقية عند النظر في الموارد المالية اللازمة لتنفيذ هذا البروتوكول.

٢ - تكون الآلية المالية للاتفاقية هي الآلية المالية لهذا البروتوكول.

(ج) القدرة على إعداد وتطبيق وإنفاذ تدابير تشريعية أو إدارية أو سياساتية محلية بشأن الحصول وتقاسم المنافع؛

(د) قدرة البلدان على تطوير قدرات الأبحاث الوطنية لديها من أجل إضافة قيمة لمواردها الجينية.

٥ - يجوز أن تشمل التدابير المتخذة وفقا للفقرات من ١ إلى ٤ أعلاه على ما يلي، ضمن جملة أمور:

(أ) التطوير القانوني والمؤسسي؛

(ب) تعزيز الإنصاف والعدالة في المفاوضات، مثل التدريب على التفاوض حول شروط متفق عليها بصورة متبادلة؛

(ج) رصد وإنفاذ الامتثال؛

(د) استخدام أفضل أدوات الاتصال والنظم القائمة على الانترنت المتاحة في أنشطة الحصول وتقاسم المنافع؛

(هـ) تطوير واستخدام طرائق تقدير القيمة؛

(و) التنقيب البيولوجي، وما يرتبط به من بحوث ودراسات تصنيفية؛

(ز) نقل التكنولوجيا، والبنية التحتية والقدرة التقنية على تسهيل استدامة نقل التكنولوجيا هذا؛

(ح) تعزيز مساهمة أنشطة الحصول وتقاسم المنافع في حفظ التنوع البيولوجي والاستخدام المستدام لمكوناته؛

(ط) تدابير خاصة لزيادة قدرات أصحاب المصلحة المعنيين بالعلاقة إلى الحصول وتقاسم المنافع؛

(ي) تدابير خاصة لزيادة قدرات المجتمعات الأصلية والمحلية مع التركيز على تعزيز قدرات نساء هذه المجتمعات فيما يتعلق بالحصول على الموارد الجينية و/أو المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية.

(ح) مشاركة المجتمعات الأصلية والمحلية وأصحاب المصلحة المعنيين في تنفيذ هذا البروتوكول؛

(ط) زيادة التوعية بالبروتوكولات والإجراءات المجتمعية للمجتمعات الأصلية والمحلية.

المادة ٢٢

القدرات

١ - تتعاون الأطراف في بناء القدرات، وتنمية القدرات وتعزيز الموارد البشرية والقدرات المؤسسية لتنفيذ هذا البروتوكول على نحو فعال في الأطراف من البلدان النامية، ولا سيما أقل البلدان نمواً والدول الجزرية الصغيرة النامية من بينها، والأطراف ذات الاقتصاد الانتقالي، بما في ذلك من خلال المؤسسات والمنظمات العالمية والإقليمية ودون الإقليمية والوطنية القائمة. وفي هذا السياق، ينبغي للأطراف أن تيسر مشاركة المجتمعات الأصلية والمحلية وأصحاب المصلحة المعنيين، بما فيهم المنظمات غير الحكومية، والقطاع الخاص.

٢ - يجب أن تؤخذ في الاعتبار التام احتياجات الأطراف من البلدان النامية، لا سيما أقل البلدان نمواً والدول الجزرية الصغيرة النامية من بينها، والأطراف ذات الاقتصاد الانتقالي، إلى موارد مالية وفقاً للأحكام ذات الصلة في الاتفاقية، وذلك لبناء وتنمية القدرات من أجل تنفيذ هذا البروتوكول.

٣ - على الأطراف من البلدان النامية، لا سيما أقل البلدان نمواً والدول الجزرية الصغيرة النامية من بينها، والأطراف ذات الاقتصاد الانتقالي، أن تحدد احتياجاتها وأولوياتها الوطنية من حيث القدرات من خلال تقييمات ذاتية للقدرات الوطنية، كأساس للتدابير الملائمة، فيما يتعلق بتنفيذ هذا البروتوكول. وعند القيام بذلك، ينبغي أن تدعم هذه الأطراف احتياجات وأولويات المجتمعات الأصلية والمحلية وأصحاب المصلحة المعنيين من حيث بناء القدرات، حسبما تحددها ومع التشديد على احتياجات وأولويات النساء من القدرات.

٤ - من أجل دعم تنفيذ هذا البروتوكول، يجوز أن تتناول بناء وتنمية القدرات المجالات الرئيسية التالية ضمن غيرها:

(أ) القدرة على تنفيذ التزامات هذا البروتوكول والامتنال لها؛

(ب) القدرة على التفاوض لوضع شروط متفق عليها بصورة متبادلة؛

المادة ٢٠

مدونات السلوك والمبادئ التوجيهية وأفضل الممارسات و/أو المعايير

١ - يشجع كل طرف، حسب الاقتضاء، على إعداد وتحديث واستخدام مدونات السلوك الطوعية والمبادئ التوجيهية وأفضل الممارسات و/أو المعايير فيما يتعلق بالحصول وتقاسم المنافع.

٢ - يجري مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول تقييما دوريا لاستخدام مدونات السلوك الطوعية والمبادئ التوجيهية وأفضل الممارسات و/أو المعايير وينظر في اعتماد مدونات السلوك والمبادئ التوجيهية وأفضل الممارسات و/أو المعايير المحددة.

المادة ٢١

زيادة التوعية

يتخذ كل طرف تدابير لزيادة التوعية بأهمية الموارد الجينية والمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية، والمسائل المتعلقة بالحصول وتقاسم المنافع. ويجوز أن تشمل هذه التدابير على ما يلي، ضمن جملة أمور:

- (أ) الترويج لهذا البروتوكول، بما في ذلك هدفه؛
- (ب) تنظيم اجتماعات للمجتمعات الأصلية والمحلية وأصحاب المصلحة المعنيين؛
- (ج) إنشاء وصيانة مكتب مساعدة للمجتمعات الأصلية والمحلية وأصحاب المصلحة المعنيين؛
- (د) نشر المعلومات من خلال غرفة وطنية لتبادل المعلومات؛
- (هـ) تشجيع مدونات السلوك الطوعية والمبادئ التوجيهية وأفضل الممارسات و/أو المعايير بالتشاور مع المجتمعات الأصلية والمحلية وأصحاب المصلحة المعنيين؛
- (و) تشجيع، حسب الاقتضاء، التبادل المحلي والإقليمي والدولي للخبرات؛
- (ز) تثقيف وتدريب مستخدمي ومقدمي الموارد الجينية والمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية حول التزاماتهم المتعلقة بالحصول وتقاسم المنافع؛

المادة ١٨

الامتثال للشروط المتفق عليها بصورة متبادلة

١ - على كل طرف، لدى تنفيذه للفقرة ٣ (ز) (١) من المادة ٦، والمادة ٧، أن يشجع مقدمي ومستخدمي الموارد الجينية و/أو المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية على إدراج أحكام بشأن الشروط المتفق عليها بصورة متبادلة، حسب الاقتضاء، لتغطية تسوية المنازعات، وتتضمن هذه الأحكام:

(أ) الولاية القضائية التي ستخضع لها أي عمليات لتسوية المنازعات؛

(ب) القانون الواجب التطبيق؛ و/أو

(ج) خيارات لتسوية المنازعات بطرائق بديلة، مثل الوساطة أو التحكيم.

٢ - يكفل كل طرف إتاحة إمكانية اللجوء إلى العدالة بموجب نظمه القانونية، بما يتفق ومتطلبات الولاية القضائية المطبقة، في حالات المنازعات الناشئة عن الشروط المتفق عليها بصورة متبادلة.

٣ - يتخذ كل طرف تدابير فعالة، عند الاقتضاء، فيما يتعلق بما يلي:

(أ) اللجوء إلى العدالة؛

(ب) استخدام آليات فيما يتعلق بالاعتراف المتبادل بالأحكام وقرارات التحكيم الأجنبية وإنفاذها.

٤ - يستعرض مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول فعالية هذه المادة وفقا للمادة ٣١ من هذا البروتوكول.

المادة ١٩

البنود التعاقدية النموذجية

١ - يشجع كل طرف، حسب الاقتضاء، على إعداد وتحديث واستخدام بنود تعاقدية نموذجية قطاعية ومتعددة القطاعات للشروط المتفق عليها بصورة متبادلة.

٢ - يجري مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول تقييما دوريا لاستخدام البنود التعاقدية النموذجية القطاعية والمتعددة القطاعات.

المعلومات ذات الصلة في المراحل التي تشمل أيا من مراحل البحوث أو التطوير أو الابتكار أو قبل التسويق التجاري أو مرحلة التسويق التجاري.

(ب) تشجيع مستخدمي ومقدمي الموارد الجينية على إدراج أحكام في الشروط المتفق عليها بصورة متبادلة لتقاسم المعلومات بشأن تنفيذ هذه الشروط، بما في ذلك من خلال متطلبات الإبلاغ؛

(ج) التشجيع على استخدام أدوات ونظم اتصال فعالة من حيث التكاليف.

٢ - يشكل أي تصريح يصدر وفقا للفقرة ٣ (هـ) من المادة ٦، أو ما يعادله، ويتاح إلى غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع، يشكل شهادة امتثال معترف بها دوليا.

٣ - تكون شهادة الامتثال المعترف بها دوليا دليلا على أن المورد الجيني الذي تشمله قد تم الحصول عليه وفقا للموافقة المسبقة عن علم، وبإبرام شروط متفق عليها بصورة متبادلة، حسبما ينص عليه التشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية للحصول وتقاسم المنافع في الطرف الذي يقدم الموافقة المسبقة عن علم.

٤ - يجب أن تتضمن الشهادة المعترف بها دوليا المعلومات التالية كحد أدنى عندما لا تكون سرية:

(أ) اسم السلطة التي أصدرتها؛

(ب) تاريخ الإصدار؛

(ج) المقدم؛

(د) رمز فريد لتعريف الشهادة؛

(هـ) الشخص أو الكيان التي مُنحت الموافقة المسبقة عن علم له؛

(و) الموضوع الوارد أو الموارد الجينية المشمولة في الشهادة؛

(ز) تأكيدا يفيد بإبرام الشروط المتفق عليها بصورة متبادلة؛

(ح) تأكيدا يفيد بالحصول على موافقة مسبقة عن علم؛

(ط) الاستخدام التجاري و/أو الاستخدام غير التجاري.

المجتمعات الأصلية والمحلية ومع وضع شروط متفق عليها بصورة متبادلة، حسبما ينص عليه التشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية للحصول وتقاسم المنافع للطرف الآخر الذي توجد به هذه المجتمعات الأصلية والمحلية.

٢ - يتخذ كل طرف تدابير ملائمة وفعالة ومتناسبة لمعالجة حالات عدم الامتثال للتدابير المعتمدة وفقا للفقرة ١ أعلاه.

٣ - تتعاون الأطراف، إلى أقصى قدر ممكن وحسب الاقتضاء، في حالات الانتهاك المزعم للتشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية للحصول وتقاسم المنافع المشار إليها في الفقرة ١ أعلاه.

المادة ١٧

رصد استخدام الموارد الجينية

١ - لدعم الامتثال، يتخذ كل طرف، حسب الاقتضاء، تدابير لرصد وتعزيز الشفافية بشأن استخدام الموارد الجينية. ويجب أن تشمل هذه التدابير على:

(أ) تعيين نقطة تفتيش واحدة أو أكثر على النحو التالي:

(١) نقاط التفتيش المعنية تجمع أو تستلم، حسب الحالة، المعلومات المتصلة بالموافقة المسبقة عن علم، من مصدر المورد الجيني، بإبرام الشروط المتفق عليها بصورة متبادلة، و/أو استخدام الموارد الجينية، حسب الاقتضاء؛

(٢) على كل طرف، حسب الحالة واعتمادا على الخصائص الخاصة لنقطة التفتيش المعنية، إلزام مستخدمي الموارد الجينية بتقديم المعلومات المذكورة في الفقرة أعلاه إلى نقطة التفتيش المعنية. ويتخذ كل طرف التدابير الملائمة والفعالة والمتناسبة لمعالجة حالات عدم الامتثال؛

(٣) تكون هذه المعلومات، بما فيها من شهادات الامتثال المعترف بها دوليا، عند توافرها، بدون إخلال لحماية المعلومات السرية، ويجب تقديمها إلى السلطات الوطنية المختصة، وإلى الطرف الذي يقدم الموافقة المسبقة عن علم وإلى غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع، حسب الاقتضاء؛

(٤) يجب أن تكون نقاط التفتيش فعالة وينبغي أن تكون مهامها متصلة بتنفيذ الفقرة الفرعية (أ) هذه. وينبغي أن تكون متصلة باستخدام الموارد الجينية، أو يجمع

(أ) السلطات المختصة المعنية للمجتمعات الأصلية والمحلية، والمعلومات حسبما تقررها؛

(ب) بنود تعاقدية نموذجية؛

(ج) الطرائق والأدوات المعدة لرصد الموارد الجينية؛

(د) مدونات السلوك وأفضل الممارسات.

٤ - ينظر مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول، في اجتماعه الأول، في طرائق تشغيل غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع، بما في ذلك التقارير المتعلقة بأنشطتها، ويتخذ قرارات بشأنها، وتبقى قيد الاستعراض بعد ذلك.

المادة ١٥

الامتثال للتشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية المحلية للحصول وتقاسم المنافع

١ - يتخذ كل طرف تدابير تشريعية أو إدارية أو سياساتية ملائمة وفعالة ومتناسبة تنص على أن يتم الحصول على الموارد الجينية المستخدمة داخل ولايته القضائية وفقا للموافقة المسبقة عن علم ومع وضع شروط متفق عليها بصورة متبادلة، حسبما ينص عليه التشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية للحصول وتقاسم المنافع للطرف الآخر.

٢ - تتخذ الأطراف تدابير ملائمة وفعالة ومتناسبة لمعالجة حالات عدم الامتثال للتدابير المعتمدة وفقا للفقرة ١ أعلاه.

٣ - تتعاون الأطراف، إلى أقصى قدر ممكن وحسب الاقتضاء، في حالات الانتهاك المزعوم للتشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية للحصول وتقاسم المنافع المشار إليها في الفقرة ١ أعلاه.

المادة ١٦

الامتثال للتشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية للحصول وتقاسم المنافع بالنسبة للمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية

١ - يتخذ كل طرف تدابير تشريعية أو إدارية أو سياساتية ملائمة وفعالة ومتناسبة، حسب الاقتضاء، تنص على أن الحصول على المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية المستخدمة داخل ولايته القضائية يتم وفقا للموافقة المسبقة عن علم أو موافقة وإشراك

٤ - يبلغ كل طرف الأمانة، في موعد لا يتجاوز تاريخ بدء نفاذ هذا البروتوكول بالنسبة له، بمعلومات عن وسيلة الاتصال بنقطة الاتصال الوطنية والسلطة أو السلطات الوطنية المختصة لديه. وفي الحالات التي يعين فيها طرف ما أكثر من سلطة وطنية مختصة واحدة، عليه أن يرسل إلى الأمانة، مرفقا بإخطاره معلومات ذات صلة عن مسؤوليات كل سلطة من هذه السلطات. وحيثما ينطبق الأمر، تبين هذه المعلومات، كحد أدنى، أي سلطة مختصة مسؤولة عن الموارد الجينية المطلوبة. ويبلغ كل طرف الأمانة فوراً بأي تغييرات في تعيين نقطة الاتصال الوطنية لديه أو بأي تغيير في وسيلة الاتصال بالسلطة أو السلطات الوطنية المختصة لديه أو مسؤولياتها.

٥ - تتيح الأمانة المعلومات الواردة عملاً بالفقرة ٤ أعلاه من خلال غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع.

المادة ١٤

غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع وتقااسم المعلومات

١ - تنشأ بموجب هذا غرفة لتبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع كجزء من آلية غرفة تبادل المعلومات بموجب الفقرة ٣ من المادة ١٨ من الاتفاقية. وتعمل الغرفة كوسيلة لتقااسم المعلومات المتعلقة بالحصول وتقاسم المنافع. وتوفر، بصفة خاصة، الحصول على المعلومات ذات الصلة بتنفيذ هذا البروتوكول التي يتيحها كل طرف.

٢ - بدون الإخلال بحماية المعلومات السرية، يتيح كل طرف لغرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع أية معلومات مطلوبة بموجب هذا البروتوكول، فضلاً عن المعلومات المطلوبة عملاً بالمقررات التي يتخذها مؤتمر الأطراف العامل كاجتماع للأطراف في هذا البروتوكول. وتشتمل المعلومات على:

(أ) التدابير التشريعية والإدارية والسياساتية بشأن الحصول وتقاسم المنافع؛

(ب) معلومات عن نقطة الاتصال الوطنية والسلطة أو السلطات الوطنية المختصة؛

(ج) التصاريح أو ما يعادلها الصادرة عند وقت الحصول كدليل على قرار منح الموافقة المسبقة عن علم وإبرام الشروط المتفق عليها بصورة متبادلة.

٣ - ويجوز أن تتضمن المعلومات الإضافية ما يلي، إن وجدت وحسب الاقتضاء:

(ج) بنود تعاقدية نموذجية لتقاسم المنافع الناشئة عن استخدام المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية.

٤ - لا تُقيد الأطراف، بقدر الإمكان لدى تنفيذها لهذا البروتوكول، الاستخدام المألوف للموارد الجينية، والمعارف التقليدية المرتبطة بها وتبادلها داخل المجتمعات الأصلية والمحلية وفيما بينها وفقا لأهداف الاتفاقية.

المادة ١٣

نقاط الاتصال الوطنية والسلطات الوطنية المختصة

١ - يعين كل طرف نقطة اتصال وطنية معنية بالحصول وتقاسم المنافع. وتقوم نقطة الاتصال الوطنية بإتاحة المعلومات على النحو التالي:

(أ) في حالة مقدمي الطلبات الذين يسعون إلى الحصول على الموارد الجينية، معلومات عن إجراءات الحصول على الموافقة المسبقة عن علم ووضع شروط متفق عليها بصورة متبادلة، بما في ذلك تقاسم المنافع؛

(ب) في حالة مقدمي الطلبات الذين يسعون إلى الحصول على المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية، حيثما أمكن، معلومات عن إجراءات الحصول على الموافقة المسبقة عن علم أو القبول أو المشاركة، حسب الاقتضاء، للمجتمعات الأصلية والمحلية ووضع شروط متفق عليها بصورة متبادلة بما في ذلك تقاسم المنافع؛

(ج) معلومات عن السلطات الوطنية المختصة، والمجتمعات الأصلية والمحلية المعنية وأصحاب المصلحة المعنيين.

وتكون نقطة الاتصال الوطنية مسؤولة عن عمليات الاتصال بالأمانة.

٢ - يعين كل طرف سلطة وطنية مختصة واحدة أو أكثر معنية بالحصول وتقاسم المنافع. وتكون السلطات الوطنية المختصة مسؤولة، وفقا للتدابير التشريعية أو الإدارية أو السياساتية الوطنية الواجبة التطبيق، عن منح حق الحصول، أو عند الاقتضاء، إصدار دليل كتابي يفيد باستيفاء متطلبات الحصول ومسؤولية عن الإبلاغ عن الإجراءات والمتطلبات المنطبقة للحصول على الموافقة المسبقة عن علم وإبرام شروط متفق عليها بصورة متبادلة.

٣ - يجوز أن يعين طرف ما كيانا واحدا للقيام بوظائف كل من نقطة الاتصال والسلطة الوطنية المختصة.

المادة ١١

التعاون عبر الحدود

- ١ - في الحالات التي توجد فيها نفس الموارد الجينية في الموقع الطبيعي داخل إقليم أكثر من طرف واحد، تسعى هذه الأطراف إلى التعاون، حسب الاقتضاء، مع مشاركة المجتمعات الأصلية والمحلية المعنية، حيثما ينطبق الأمر، بغية تنفيذ هذا البروتوكول.
- ٢ - في حالة تقاسم نفس المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية بين مجتمع واحد أو أكثر من المجتمعات الأصلية والمحلية في عدة أطراف، تسعى هذه الأطراف إلى التعاون، حسب الاقتضاء، مع مشاركة المجتمعات الأصلية والمحلية المعنية، بغية تنفيذ هدف هذا البروتوكول.

المادة ١٢

المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية

- ١ - تراعي الأطراف في تنفيذ التزاماتها بموجب هذا البروتوكول، رهنا بالتشريع المحلي، القوانين العرفية للمجتمعات الأصلية والمحلية، وبروتوكولاتها وإجراءاتها المجتمعية، حسب الاقتضاء، فيما يتعلق بالمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية.
- ٢ - تقوم الأطراف بالمشاركة الفعالة للمجتمعات الأصلية والمحلية المعنية، بإنشاء آليات لإبلاغ المستخدمين المحتملين للمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية عن التزاماتهم، بما في ذلك التدابير التي تتاح من خلال غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع للحصول على هذه المعارف والتقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام هذه المعارف.
- ٣ - تسعى الأطراف، حسب الاقتضاء، إلى دعم إعداد المجتمعات الأصلية والمحلية، بما في ذلك نساء هذه المجتمعات، لما يلي:
 - (أ) بروتوكولات مجتمعية فيما يتعلق بالحصول على المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية والتقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام هذه المعارف؛
 - (ب) متطلبات دنيا للشروط المتفق عليها بصورة متبادلة لضمان التقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية؛

المادة ٨

اعتبارات خاصة

على كل طرف القيام بما يلي، لدى إعداد وتنفيذ تشريعه أو متطلباته التنظيمية بشأن الحصول وتقاسم المنافع:

(أ) تهيئة الظروف لتعزيز وتشجيع البحوث التي تسهم في حفظ التنوع البيولوجي واستخدامه المستدام، ولا سيما في البلدان النامية، بما في ذلك من خلال تدابير مبسطة بشأن الحصول لأغراض البحوث غير التجارية، مع مراعاة الحاجة إلى معالجة تغير النية لهذه البحوث؛

(ب) إيلاء الاعتبار الواجب لحالات الطوارئ الحالية أو الوشيكة، التي تهدد أو تضر صحة البشر أو الحيوانات أو النباتات، حسبما يتقرر على المستوى الوطني أو الدولي. ويجوز أن تأخذ الأطراف في الاعتبار الحاجة إلى الحصول المعجل على الموارد الجينية والتقاسم العادل والمنصف السريع للمنافع الناشئة عن استخدام هذه الموارد الجينية، بما في ذلك الحصول على معاملات بتكلفة معقولة لمن يحتاجون إليها، وخصوصا في البلدان النامية.

(ج) النظر في أهمية الموارد الوراثية للأغذية والزراعة ودورها الخاص للأمن الغذائي.

المادة ٩

المساهمة في الحفظ والاستخدام المستدام

تشجع الأطراف المستخدمين والمقدمين على توجيه المنافع الناشئة عن استخدام الموارد الجينية نحو حفظ التنوع البيولوجي والاستخدام المستدام لمكوناته.

المادة ١٠

الآلية العالمية المتعددة الأطراف لتقاسم المنافع

على الأطراف النظر في الحاجة إلى آلية عالمية متعددة الأطراف لتقاسم المنافع وأساليب هذه الآلية لمعالجة التقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام الموارد الجينية والمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية التي تحدث في حالات عبور الحدود أو التي لا يكون من الممكن منح الموافقة المسبقة عن علم أو الحصول عليها. وتستخدم منافع الموارد الجينية التي يتقاسمها المستخدمون والمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية من خلال هذه الآلية لدعم حفظ التنوع البيولوجي والاستخدام المستدام لمكوناته على المستوى العالمي.

(أ) النص على اليقين القانوني والوضوح والشفافية في تشريعه المحلي أو متطلباته التنظيمية بشأن الحصول وتقاسم المنافع؛

(ب) النص على قواعد وإجراءات عادلة وغير تعسفية بشأن الحصول على الموارد الجينية؛

(ج) توفير المعلومات عن كيفية التقدم بطلب للحصول على الموافقة المسبقة عن علم؛

(د) النص على قرار كتابي واضح وشفاف من قبل سلطة وطنية مختصة، بطريقة فعالة من حيث التكاليف وخلال فترة زمنية معقولة؛

(هـ) النص في وقت الحصول على إصدار تصريح أو ما يعادله كدليل على قرار منح الموافقة المسبقة عن علم ووضع الشروط المتفق عليها بصورة متبادلة، وإخطار غرفة تبادل المعلومات بشأن الحصول وتقاسم المنافع بذلك؛

(و) حيثما ينطبق الأمر، ورهنا بالتشريع المحلي، تحديد معايير و/أو عمليات للحصول على الموافقة المسبقة عن علم أو القبول والمشاركة للمجتمعات الأصلية والمحلية من أجل الحصول على الموارد الجينية؛

(ز) وضع قواعد وإجراءات واضحة للإلزام بشروط متفق عليها بصورة متبادلة ووضعها. ويجب وضع هذه الشروط كتابة ويمكن أن تتضمن، جملة أمور، منها:

(١) حكما لتسوية المنازعات؛

(٢) شروطا بشأن تقاسم المنافع، بما في ذلك بالعلاقة إلى حقوق الملكية الفكرية؛

(٣) شروطا للاستخدام اللاحق من جانب طرف ثالث، إن وجد؛

(٤) شروطا بشأن التغييرات في النوايا، عند الاقتضاء.

المادة ٧

الحصول على المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية

وفقا للقانون المحلي، يتخذ كل طرف تدابير، حسب الاقتضاء، بهدف ضمان الحصول على المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية التي تحوزها المجتمعات الأصلية والمحلية بموافقة مسبقة عن علم أو قبول ومشاركة هذه المجتمعات الأصلية والمحلية، وبإبرام شروط متفق عليها بصورة متبادلة.

٢ - يتخذ كل طرف تدابير تشريعية أو إدارية أو سياساتية، حسب الاقتضاء، بهدف ضمان تقاسم المنافع الناشئة عن استخدام الموارد الجينية التي تحوزها المجتمعات الأصلية والمحلية، وفقاً للتشريع المحلي بخصوص الحقوق المنصوص عليها لهذه المجتمعات الأصلية والمحلية على مواردها الجينية، تقاسمها بطريقة عادلة ومنصفة مع المجتمعات المعنية، استناداً إلى شروط متفق عليها بصورة متبادلة.

٣ - لتنفيذ الفقرة ١ أعلاه، يتخذ كل طرف تدابير تشريعية أو إدارية أو سياساتية، حسب الاقتضاء.

٤ - يجوز أن تشتمل المنافع على منافع نقدية وغير نقدية، بما في ذلك على سبيل المثال وليس الحصر، المنافع المذكورة في المرفق.

٥ - يتخذ كل طرف تدابير تشريعية أو إدارية أو سياساتية، حسب الاقتضاء، بهدف تقاسم المنافع الناشئة عن استخدام المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية بطريقة عادلة ومنصفة مع المجتمعات الأصلية والمحلية الحائزة لهذه المعارف. ويكون هذا التقاسم بناءً على شروط متفق عليها بصورة متبادلة.

المادة ٦

الحصول على الموارد الجينية

١ - عند ممارسة الدولة للحقوق السيادية على الموارد الطبيعية، ورهنا للتشريع المحلي أو المتطلبات التنظيمية للحصول وتقاسم المنافع، يخضع الحصول على الموارد الجينية لاستخدامها، للموافقة المسبقة عن علم للطرف المقدم لهذه الموارد الذي يكون بلد منشأ هذه الموارد أو الطرف الذي حصل على الموارد الجينية وفقاً للاتفاقية، ما لم يقرر هذا الطرف خلاف ذلك.

٢ - وفقاً للتشريع المحلي، يتخذ كل طرف تدابير، حسب الاقتضاء، بهدف ضمان الحصول على الموافقة المسبقة عن علم أو قبول أو مشاركة المجتمعات الأصلية والمحلية للحصول على الموارد الجينية في الحالات التي يكون لهذه المجتمعات حقوقاً منصوص عليها لمنح الحصول على هذه الموارد.

٣ - بموجب الفقرة ١ أعلاه، يتخذ كل طرف يشترط الموافقة المسبقة عن علم، ما يلزم من تدابير تشريعية أو إدارية أو سياساتية، حسب الاقتضاء، من أجل ما يلي:

المادة ٤

العلاقة مع الاتفاقات والصكوك الدولية

١ - لا تؤثر أحكام هذا البروتوكول على حقوق والتزامات أي طرف ناتجة عن أي اتفاق دولي قائم، إلا إذا كانت ممارسة هذه الحقوق والالتزامات ستسبب في أضرار خطيرة للتنوع البيولوجي أو تهدده. ولا تهدف هذه الفقرة إلى إنشاء هيكل هرمي بين هذا البروتوكول وأي صكوك دولية أخرى.

٢ - ليس في هذا البروتوكول ما يمنع الأطراف من الدخول في اتفاقات دولية أخرى ذات صلة وتنفيذها، بما في ذلك اتفاقات متخصصة أخرى للحصول وتقاسم المنافع، شريطة أن تدعم أهداف الاتفاقية وهذا البروتوكول ولا تتعارض معها.

٣ - ينفذ هذا البروتوكول مع الصكوك الدولية الأخرى ذات الصلة بهذا البروتوكول بطريقة داعمة لبعضها البعض. وينبغي إيلاء الاعتبار الواجب للعمل المفيد والجاري ذي الصلة أو الممارسات بموجب الصكوك الدولية والمنظمات الدولية المعنية، شريطة دعمها لأهداف الاتفاقية وهذا البروتوكول وعدم تعارضها معها.

٤ - هذا البروتوكول هو صك تنفيذ أحكام الحصول وتقاسم المنافع في الاتفاقية. وفي الحالات التي ينطبق فيها صك دولي متخصص للحصول وتقاسم المنافع يتماشى مع أهداف الاتفاقية وهذا البروتوكول ولا يتعارض معها، لا يسري هذا البروتوكول بالنسبة للطرف المتعاقد أو الأطراف المتعاقدة في الصك المتخصص فيما يتعلق بالموارد الجيني المحدد المشمول بالصك المتخصص ولأغراضه.

المادة ٥

التقاسم العادل والمنصف للمنافع

١ - وفقا للفقرتين ٣ و ٧ من المادة ١٥ من الاتفاقية، يتم تقاسم المنافع الناشئة عن استخدام الموارد الجينية فضلا عن الاستخدامات اللاحقة والتسويق التجاري بطريقة عادلة ومنصفة مع الطرف المقدم لهذه الموارد الذي يكون بلد منشأ هذه الموارد أو مع الطرف الذي حصل على الموارد الجينية وفقا للاتفاقية. ويكون هذا التقاسم بناء على شروط متفق عليها بصورة متبادلة.

المادة ٢

استخدام المصطلحات

تسري على هذا البروتوكول المصطلحات المعروفة في المادة ٢ من الاتفاقية. وبالإضافة إلى ما يلي، لأغراض هذا البروتوكول:

(أ) "مؤتمر الأطراف" يعني مؤتمر الأطراف في الاتفاقية؛

(ب) "الاتفاقية" تعني اتفاقية التنوع البيولوجي؛

(ج) "استخدام الموارد الجينية" يعني إجراء البحث والتطوير بشأن التكوين الجيني و/أو الكيميائي البيولوجي للموارد الجينية، بما في ذلك من خلال استخدام التكنولوجيا الإحيائية حسبما ورد تعريفها في المادة ٢ من الاتفاقية؛

(د) "التكنولوجيا الإحيائية حسب تعريفها في المادة ٢ من الاتفاقية تعني أية تطبيقات تكنولوجية تستخدم النظم البيولوجية أو الكائنات الحية أو مشتقاتها، لصنع أو تعديل المنتجات أو العمليات من أجل استخدامات معينة؛

(هـ) "المشتقات" تعني مركبات كيميائية بيولوجية تحدث طبيعياً وتنتج عن التعبير الجيني أو التمثيل الغذائي لموارد بيولوجية أو جينية، حتى وإن لم تكن تحتوي على وحدات وراثية وظيفية؛

المادة ٣

مجال التطبيق

يسري هذا البروتوكول على الموارد الجينية في مجال تطبيق المادة ١٥ من الاتفاقية وعلى المنافع الناشئة عن استخدام هذه الموارد. ويسري هذا البروتوكول أيضاً على المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية الواردة ضمن مجال تطبيق الاتفاقية وعلى المنافع الناشئة عن استخدام هذه المعارف.

وإذ تسلّم بأن الصكوك الدولية المتعلقة بالحصول وتقاسم المنافع ينبغي أن تدعم بعضها البعض بغية تحقيق أهداف الاتفاقية،

وإذ تشير إلى أهمية المادة ٨ (ي) من الاتفاقية من حيث اتصالها بالمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية والتقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استعمال هذه المعارف،

وإذ تلاحظ العلاقة المتبادلة بين الموارد الجينية والمعارف التقليدية، وطبيعتها التي لا تنقسم بالنسبة للمجتمعات الأصلية والمحلية، وأهمية المعارف التقليدية لحفظ التنوع البيولوجي والاستخدام المستدام لمكوناته، ولسبل العيش المستدامة لهذه المجتمعات،

وإذ تسلّم بتنوع الظروف التي تحوز أو تمتلك فيها المجتمعات الأصلية والمحلية المعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية،

وإذ تأخذ بعين الاعتبار حق المجتمعات الأصلية والمحلية في تعريف الحائزين الشرعيين داخل مجتمعاتها لمعارفها التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية،

وإذ تسلّم كذلك بالظروف الفريدة التي تمتلك فيها البلدان معارف تقليدية مرتبطة بالموارد الجينية، التي قد تكون شفوية أو موثقة أو في أشكال أخرى، مما يعكس تراثا ثقافيا غنيا يتعلق بحفظ التنوع البيولوجي واستخدامه المستدام،

وإذ تلاحظ إعلان الأمم المتحدة بشأن حقوق الشعوب الأصلية،

وإذ تؤكد على أنه ليس في هذا البروتوكول ما يفسر على أنه يقلل أو يلغي الحقوق المملوكة للمجتمعات الأصلية والمحلية،

قد اتفقت على ما يلي:

المادة ١

الهدف

إن الهدف من هذا البروتوكول هو التقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام الموارد الجينية، بما في ذلك عن طريق الحصول بصورة ملائمة على الموارد الجينية ونقل التكنولوجيا ذات الصلة بصورة ملائمة، مع الأخذ في الحسبان جميع الحقوق على هذه الموارد والتكنولوجيات، وعن طريق التمويل الملائم، مما يسهم بالتالي في حفظ التنوع البيولوجي والاستخدام المستدام لمكوناته.

وإذ تسلّم بأهمية توفير اليقين القانوني فيما يتعلق بالحصول على الموارد الجينية وتقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدامها،

وإذ تسلّم كذلك بأهمية تعزيز الإنصاف والعدل في التفاوض لوضع شروط متفق عليها بصورة متبادلة بين مقدمي الموارد الجينية ومستخدميها،

وإذ تسلّم أيضا بالدور الحيوي الذي تلعبه النساء في الحصول وتقاسم المنافع وتؤكد الحاجة إلى المشاركة الكاملة للنساء في جميع مستويات صنع السياسات وتنفيذها من أجل حفظ التنوع البيولوجي،

وتصميما منها على مواصلة دعم التنفيذ الفعال لأحكام الحصول وتقاسم المنافع في الاتفاقية،

وإذ تسلّم بأن الحل الابتكاري اللازم لمعالجة التقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام الموارد الجينية والمعارف التقليدية المرتبطة بالموارد الجينية الذي يحدث في الحالات عبر الحدود أو التي لا يكون من الممكن فيها منح الموافقة المسبقة عن علم أو الحصول عليها،

وإذ تسلّم بأهمية الموارد الجينية للأمن الغذائي، والصحة العامة، وحفظ التنوع البيولوجي، والتخفيف من تغير المناخ والتكيف معه،

وإذ تسلّم بالطابع الخاص للتنوع البيولوجي الزراعي، وسماته المميزة ومشاكله التي تحتاج إلى حلول مميزة،

وإذ تسلّم بالاعتماد المتبادل بين جميع البلدان فيما يتعلق بالموارد الوراثية للأغذية والزراعة فضلا عن طابعها الخاص وأهميتها لتحقيق الأمن الغذائي في جميع أنحاء العالم وللتنمية المستدامة للزراعة في سياق التخفيف من وطأة الفقر وتغير المناخ، واعترافا منها بالدور الأساسي للمعاهدة الدولية بشأن الموارد الوراثية النباتية للأغذية والزراعة وهيئة الموارد الوراثية للأغذية والزراعة التابعة لمنظمة الأغذية والزراعة في هذا الصدد،

وإذ تأخذ بعين الاعتبار اللوائح الصحية الدولية (٢٠٠٥) الصادرة عن منظمة الصحة العالمية وأهمية ضمان الحصول على مسببات الأمراض البشرية للتأهب في مجال الصحة العامة ولأغراض الاستجابة،

وإذ تسلّم بالأعمال الجارية في المحافل الدولية الأخرى المتعلقة بالحصول وتقاسم المنافع،

وإذ تشير إلى النظام المتعدد الأطراف بشأن الحصول وتقاسم المنافع المنشأ بموجب المعاهدة الدولية بشأن الموارد الوراثية النباتية للأغذية والزراعة أنشئ بما يتجانس مع الاتفاقية،

بروتوكول ناغويا بشأن الحصول على الموارد الجينية والتقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدامها الملحق باتفاقية التنوع البيولوجي

إن الأطراف في هذا البروتوكول،

بوصفها أطرافاً في الاتفاقية المتعلقة بالتنوع البيولوجي، المشار إليها فيما بعد باسم "الاتفاقية"،

إذ تشير إلى أن التقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام الموارد الجينية هو أحد الأهداف الثلاثة الرئيسية للاتفاقية، وتسلم بأن البروتوكول يسعى إلى تنفيذ هذا الهدف في إطار الاتفاقية،

وإذ تؤكد من جديد الحقوق السيادية للدول على مواردها الطبيعية ووفقاً لأحكام الاتفاقية،

وإذ تشير كذلك إلى المادة ١٥ من الاتفاقية،

وإذ تسلم بالمساهمة المهمة التي يقدمها للتنمية المستدامة نقل التكنولوجيا والتعاون، لبناء قدرات البحث والابتكار من أجل إضافة قيمة إلى الموارد الجينية في البلدان النامية، وفقاً للمادتين ١٦ و ١٩ من الاتفاقية،

وإذ تسلم بأن التوعية العامة بالقيمة الاقتصادية للنظم الإيكولوجية والتنوع البيولوجي والتقاسم العادل والمنصف لهذه القيمة الاقتصادية مع رعاة التنوع البيولوجي هما حافزان أساسيان لحفظ التنوع البيولوجي والاستخدام المستدام لمكوناته،

وإذ تعترف بالدور المحتمل للحصول وتقاسم المنافع في المساهمة نحو حفظ التنوع البيولوجي واستخدامه المستدام، والقضاء على الفقر، والتنمية المستدامة، وبالتالي المساهمة في تحقيق الأهداف الإنمائية للألفية،

وإذ تعترف بالصلة بين الحصول على الموارد الجينية، والتقاسم العادل والمنصف للمنافع الناشئة عن استخدام هذه الموارد،

**PROTOCOLO DE NAGOYA SOBRE ACCESO A LOS RECURSOS
GENÉTICOS Y PARTICIPACIÓN JUSTA Y EQUITATIVA EN
LOS BENEFICIOS QUE SE DERIVEN DE SU UTILIZACIÓN
AL CONVENIO SOBRE LA DIVERSIDAD BIOLÓGICA**

Las Partes en el presente Protocolo,

Siendo Partes en el Convenio sobre la Diversidad Biológica, en lo sucesivo “el Convenio”,

Recordando que la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de los recursos genéticos es uno de los tres objetivos fundamentales del Convenio, y reconociendo que este Protocolo persigue la aplicación de este objetivo dentro del Convenio,

Reafirmando los derechos soberanos de los Estados sobre sus recursos naturales y de conformidad con las disposiciones del Convenio,

Recordando además el artículo 15 del Convenio,

Reconociendo la importante contribución de la transferencia de tecnología y la cooperación al desarrollo sostenible, para crear capacidad de investigación e innovación que añada valor a los recursos genéticos en los países en desarrollo, conforme a los artículos 16 y 19 del Convenio,

Reconociendo que la conciencia pública acerca del valor económico de los ecosistemas y la diversidad biológica y que la distribución justa y equitativa de su valor económico con los custodios de la diversidad biológica son los principales incentivos para la conservación de la diversidad biológica y la utilización sostenible de sus componentes,

Conscientes de la potencial contribución del acceso y la participación en los beneficios a la conservación y utilización sostenible de la diversidad biológica, la reducción de la pobreza y la sostenibilidad ambiental, contribuyendo por ende a alcanzar los Objetivos de Desarrollo del Milenio,

Conscientes de los vínculos entre el acceso a los recursos genéticos y la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de dichos recursos,

Reconociendo la importancia de proporcionar seguridad jurídica respecto al acceso a los recursos genéticos y la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de su utilización,

Reconociendo además la importancia de fomentar la equidad y justicia en las negociaciones de las condiciones mutuamente acordadas entre los proveedores y los usuarios de recursos genéticos,

Reconociendo asimismo la función decisiva que desempeña la mujer en el acceso y la participación en los beneficios y afirmando la necesidad de que la mujer participe plenamente en todos los niveles de la formulación y aplicación de políticas para la conservación de la diversidad biológica,

Decididas a seguir apoyando la aplicación efectiva de las disposiciones sobre acceso y participación en los beneficios del Convenio,

Reconociendo que se requiere una solución innovadora para abordar la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de los recursos genéticos y los conocimientos tradicionales asociados a los recursos genéticos que se producen en situaciones transfronterizas o para los que no es posible otorgar y obtener consentimiento fundamentado previo,

Reconociendo la importancia de los recursos genéticos para la seguridad alimentaria, la salud pública, la conservación de la diversidad biológica y la mitigación del cambio climático y la adaptación a este,

Reconociendo la naturaleza especial de la diversidad biológica agrícola, sus características y problemas distintivos, que requieren soluciones específicas,

Reconociendo la interdependencia de todos los países respecto a los recursos genéticos para la alimentación y la agricultura, así como su naturaleza especial e importancia para lograr la seguridad alimentaria en todo el mundo y para el desarrollo sostenible de la agricultura en el contexto de la reducción de la pobreza y el cambio climático, y reconociendo el rol fundamental del Tratado Internacional sobre los Recursos Fitogenéticos para la Alimentación y la Agricultura y la Comisión de Recursos Genéticos para la Alimentación y la Agricultura de la FAO al respecto,

Teniendo en cuenta el Reglamento Sanitario Internacional (2005) de la Organización Mundial de la Salud y la importancia de asegurar el acceso a los patógenos humanos a los fines de la preparación y respuesta en relación con la salud pública,

Reconociendo la labor en curso en otros foros internacionales en relación con el acceso y la participación en los beneficios,

Recordando el Sistema Multilateral de Acceso y Distribución de los Beneficios establecido en el marco del Tratado Internacional sobre Recursos

Fitogenéticos para la Alimentación y la Agricultura desarrollado en armonía con el Convenio,

Reconociendo que los instrumentos internacionales relacionados con el acceso y la participación en los beneficios deben apoyarse mutuamente con miras a alcanzar los objetivos del Convenio,

Recordando la importancia del artículo 8 j) del Convenio en relación con los conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos y la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de dichos conocimientos,

Tomando nota de la interrelación entre los recursos genéticos y los conocimientos tradicionales, su naturaleza inseparable para las comunidades indígenas y locales y de la importancia de los conocimientos tradicionales para la conservación de la diversidad biológica y la utilización sostenible de sus componentes y para los medios de vida sostenibles de estas comunidades,

Reconociendo la diversidad de circunstancias en que las comunidades indígenas y locales tienen o poseen conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos,

Conscientes de que el derecho a identificar a los titulares legítimos de los conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos dentro de sus comunidades corresponde a las comunidades indígenas y locales,

Reconociendo además las circunstancias únicas en que los países poseen conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos, ya sea orales, documentados o de alguna otra forma, reflejando una rica herencia cultural pertinente para la conservación y utilización sostenible de la diversidad biológica,

Tomando nota de la Declaración de las Naciones Unidas sobre los Derechos de los Pueblos Indígenas, y

Afirmando que nada de lo contenido en este Protocolo se interpretará en el sentido de que menoscaba o suprime los derechos existentes de las comunidades indígenas y locales,

Han acordado lo siguiente:

ARTÍCULO 1

OBJETIVO

El objetivo del presente Protocolo es la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de los recursos genéticos, incluso por medio del acceso apropiado a los recursos genéticos y por medio de la transferencia apropiada de tecnologías pertinentes, teniendo en cuenta todos los derechos sobre dichos recursos y tecnologías y por medio de la financiación apropiada, contribuyendo por ende a la conservación de la diversidad biológica y la utilización sostenible de sus componentes.

ARTÍCULO 2

TÉRMINOS UTILIZADOS

Los términos definidos en el artículo 2 del Convenio se aplicarán a este Protocolo. Además, a los fines del presente Protocolo:

a) Por “Conferencia de las Partes” se entiende la Conferencia de las Partes en el Convenio;

b) Por “Convenio” se entiende el Convenio sobre la Diversidad Biológica;

c) Por “utilización de recursos genéticos” se entiende la realización de actividades de investigación y desarrollo sobre la composición genética y/o composición bioquímica de los recursos genéticos, incluyendo mediante la aplicación de biotecnología conforme a la definición que se estipula en el artículo 2 del Convenio;

d) Por “biotecnología”, conforme a la definición estipulada en el artículo 2 del Convenio, se entiende toda aplicación tecnológica que utilice sistemas biológicos y organismos vivos, o sus derivados, para la creación o modificación de productos o procesos para usos específicos;

e) Por “derivado” se entiende un compuesto bioquímico que existe naturalmente producido por la expresión genética o el metabolismo de los recursos biológicos o genéticos, incluso aunque no contenga unidades funcionales de la herencia.

ARTÍCULO 3

ÁMBITO

Este Protocolo se aplicará a los recursos genéticos comprendidos en el ámbito del artículo 15 del Convenio y a los beneficios que se deriven de la utilización de dichos recursos. Este Protocolo se aplicará también a los conocimientos tradicionales asociados a los recursos genéticos comprendidos en el ámbito del Convenio y a los beneficios que se deriven de la utilización de dichos conocimientos.

ARTÍCULO 4

RELACIÓN CON ACUERDOS E INSTRUMENTOS INTERNACIONALES

1. Las disposiciones de este Protocolo no afectarán los derechos y obligaciones de toda Parte derivados de cualquier acuerdo internacional existente, excepto cuando el ejercicio de dichos derechos y el cumplimiento de esas obligaciones pueda causar graves daños a la diversidad biológica o ponerla en peligro. Este párrafo no tiene por intención crear una jerarquía entre el presente Protocolo y otros instrumentos internacionales.
2. Nada de lo dispuesto en el presente Protocolo impedirá a las Partes el desarrollo y la aplicación de otros acuerdos internacionales pertinentes, incluidos otros acuerdos especializados de acceso y participación en los beneficios, a condición de que estos apoyen y no se opongan a los objetivos del Convenio y del presente Protocolo.
3. El presente Protocolo se aplicará de manera que se apoye mutuamente con otros instrumentos internacionales pertinentes al presente Protocolo. Se deberá prestar debida atención a la labor o las prácticas en curso útiles y pertinentes con arreglo a dichos instrumentos internacionales y organizaciones internacionales pertinentes, a condición de que estos apoyen y no se opongan a los objetivos del Convenio y del presente Protocolo.
4. Este Protocolo es el instrumento para la aplicación de las disposiciones sobre acceso y participación en los beneficios del Convenio. En aquellos casos en que se aplique un instrumento internacional especializado de acceso y participación en los beneficios que esté en consonancia con y no se oponga a los objetivos del Convenio y de este Protocolo, el presente Protocolo no se aplica para la Parte o las Partes en el instrumento especializado respecto a los recursos genéticos específicos cubiertos por el instrumento especializado y para los fines del mismo.

ARTÍCULO 5

PARTICIPACIÓN JUSTA Y EQUITATIVA EN LOS BENEFICIOS

1. De conformidad con el artículo 15, párrafos 3 y 7, del Convenio, los beneficios que se deriven de la utilización de recursos genéticos, así como las aplicaciones y comercialización subsiguientes, se compartirán de manera justa y equitativa con la Parte que aporta dichos recursos que sea el país de origen de dichos recursos o una Parte que haya adquirido los recursos genéticos de conformidad con el Convenio. Esa participación se llevará a cabo en condiciones mutuamente acordadas.
2. Cada Parte adoptará medidas legislativas, administrativas o de política, según proceda, con miras a asegurar que los beneficios que se deriven de la utilización de recursos genéticos que están en posesión de comunidades indígenas y locales, de conformidad con las leyes nacionales respecto a los derechos establecidos de dichas comunidades indígenas y locales sobre estos recursos genéticos, se compartan de manera justa y equitativa con las comunidades en cuestión, sobre la base de condiciones mutuamente acordadas.
3. A fin de aplicar el párrafo 1 *supra*, cada Parte adoptará medidas legislativas, administrativas o de política, según proceda.
4. Los beneficios pueden incluir beneficios monetarios y no monetarios, incluidos pero sin limitarse a aquellos indicados en el anexo.
5. Cada Parte adoptará medidas legislativas, administrativas o de política, según proceda, para asegurar que los beneficios que se deriven de la utilización de conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos se compartan de manera justa y equitativa con las comunidades indígenas y locales poseedoras de dichos conocimientos. Esa participación se llevará a cabo en condiciones mutuamente acordadas.

ARTÍCULO 6

ACCESO A LOS RECURSOS GENÉTICOS

1. En el ejercicio de los derechos soberanos sobre los recursos naturales, y sujeto a la legislación o los requisitos reglamentarios nacionales sobre acceso y participación en los beneficios, el acceso a los recursos genéticos para su utilización estará sujeto al consentimiento fundamentado previo de la Parte que aporta dichos recursos que es el país de origen de dichos recursos o una Parte que haya adquirido los recursos genéticos conforme al Convenio, a menos que dicha Parte determine otra cosa.

2. Conforme a las leyes nacionales, cada Parte adoptará medidas, según proceda, con miras a asegurar que se obtenga el consentimiento fundamentado previo o la aprobación y participación de las comunidades indígenas y locales para el acceso a los recursos genéticos cuando estas tengan el derecho establecido a otorgar acceso a dichos recursos.

3. De conformidad con el párrafo 1 *supra*, cada Parte que requiera consentimiento fundamentado previo adoptará las medidas legislativas, administrativas o de política necesarias, según proceda, para:

a) Proporcionar seguridad jurídica, claridad y transparencia en su legislación o requisitos reglamentarios nacionales de acceso y participación en los beneficios;

b) Proporcionar normas y procedimientos justos y no arbitrarios sobre el acceso a los recursos genéticos;

c) Proporcionar información sobre cómo solicitar el consentimiento fundamentado previo;

d) Conceder una decisión por escrito clara y transparente de una autoridad nacional competente, de manera eficiente en relación con los costos y dentro de un plazo razonable;

e) Disponer que se emita al momento del acceso un permiso o su equivalente como prueba de la decisión de otorgar el consentimiento fundamentado previo y de que se han establecido condiciones mutuamente acordadas, y notificar al Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios;

f) Según proceda y sujeto a la legislación nacional, establecer criterios y/o procesos para obtener el consentimiento fundamentado previo o la aprobación y participación de las comunidades indígenas y locales para el acceso a los recursos genéticos; y

g) Establecer normas y procedimientos claros para requerir y establecer condiciones mutuamente acordadas. Dichas condiciones se establecerán por escrito y pueden incluir, entre otras cosas:

i) Una cláusula sobre resolución de controversias;

ii) Condiciones sobre participación en los beneficios, incluso en relación con los derechos de propiedad intelectual;

- iii) Condiciones para la utilización subsiguiente por un tercero, si la hubiera; y
- iv) Condiciones sobre cambio en la intención, cuando proceda.

ARTÍCULO 7

ACCESO A CONOCIMIENTOS TRADICIONALES ASOCIADOS A RECURSOS GENÉTICOS

De conformidad con las leyes nacionales, cada Parte adoptará medidas, según proceda, con miras a asegurar que se acceda a los conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos que están en posesión de comunidades indígenas y locales con el consentimiento fundamentado previo o la aprobación y participación de dichas comunidades indígenas y locales, y que se hayan establecido condiciones mutuamente acordadas.

ARTÍCULO 8

CONSIDERACIONES ESPECIALES

Al elaborar y aplicar su legislación o requisitos reglamentarios sobre acceso y participación en los beneficios, cada Parte:

- a) Creará condiciones para promover y alentar la investigación que contribuya a la conservación y utilización sostenible de la diversidad biológica, particularmente en los países en desarrollo, incluyendo mediante medidas simplificadas de acceso para fines de investigación de índole no comercial, teniendo en cuenta la necesidad de abordar el cambio de intención para dicha investigación;
- b) Prestará debida atención a los casos de emergencias presentes o inminentes que creen amenazas o daños para la salud humana, animal o vegetal, según se determine nacional o internacionalmente. Las Partes pueden tener en cuenta la necesidad de acceso expeditivo a los recursos genéticos y de una participación justa y equitativa y expeditiva en los beneficios que se deriven del uso de dichos recursos genéticos, incluido el acceso a tratamientos asequibles para los necesitados, especialmente en los países en desarrollo;
- c) Considerará la importancia de los recursos genéticos para la alimentación y la agricultura y el rol especial que cumplen para la seguridad alimentaria.

ARTÍCULO 9

CONTRIBUCIÓN A LA CONSERVACIÓN Y UTILIZACIÓN SOSTENIBLE

Las Partes alentarán a los usuarios y proveedores a canalizar los beneficios que se deriven de la utilización de recursos genéticos hacia la conservación de la diversidad biológica y la utilización sostenible de sus componentes.

ARTÍCULO 10

MECANISMO MUNDIAL MULTILATERAL DE PARTICIPACIÓN EN LOS BENEFICIOS

Las Partes considerarán la necesidad de contar con un mecanismo mundial multilateral de participación en los beneficios, y con modalidades para este, para abordar la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de los recursos genéticos y los conocimientos tradicionales asociados a los recursos genéticos que se producen en situaciones transfronterizas o en las que no es posible otorgar y obtener consentimiento fundamentado previo. Los beneficios compartidos por los usuarios de recursos genéticos y conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos a través de este mecanismo se utilizarán para apoyar la conservación de la diversidad biológica y la utilización sostenible de sus componentes a nivel mundial.

ARTÍCULO 11

COOPERACIÓN TRANSFRONTERIZA

1. En aquellos casos en que los mismos recursos genéticos se encuentren *in situ* dentro del territorio de más de una Parte, dichas Partes procurarán cooperar, según sea apropiado, con la participación de las comunidades indígenas y locales pertinentes, según proceda, con miras a aplicar el presente Protocolo.
2. En aquellos casos en que los mismos conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos sean compartidos por una o más comunidades indígenas y locales en varias Partes, dichas Partes procurarán cooperar, según proceda, con la participación de las comunidades indígenas y locales pertinentes, con miras a aplicar el objetivo del presente Protocolo.

ARTÍCULO 12

CONOCIMIENTOS TRADICIONALES ASOCIADOS A RECURSOS GENÉTICOS

1. En el cumplimiento de sus obligaciones en virtud del presente Protocolo, las Partes, conforme a las leyes nacionales, tomarán en consideración las leyes consuetudinarias, protocolos y procedimientos comunitarios, según proceda, con respecto a los conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos.
2. Las Partes, con la participación efectiva de las comunidades indígenas y locales pertinentes, establecerán mecanismos para informar a los posibles usuarios de conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos acerca de sus obligaciones, incluidas las medidas que se den a conocer a través del Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios para el acceso a dichos conocimientos y la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de estos.
3. Las Partes procurarán apoyar, según proceda, el desarrollo, por parte de las comunidades indígenas y locales, incluidas las mujeres de dichas comunidades, de:
 - a) Protocolos comunitarios en relación con los conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos y la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de tales conocimientos;
 - b) Requisitos mínimos en las condiciones mutuamente acordadas que garanticen la participación justa y equitativa en los beneficios que se deriven de la utilización de conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos; y
 - c) Cláusulas contractuales modelo para la participación en los beneficios que se deriven de la utilización de los conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos.
4. Las Partes, al aplicar el presente Protocolo, no restringirán, en la medida de lo posible, el uso e intercambio consuetudinario de recursos genéticos y conocimientos tradicionales asociados dentro de las comunidades indígenas y locales y entre las mismas de conformidad con los objetivos del Convenio.

ARTÍCULO 13

PUNTOS FOCALES NACIONALES Y AUTORIDADES NACIONALES COMPETENTES

1. Cada Parte designará un punto focal nacional para acceso y participación en los beneficios. El punto focal nacional dará a conocer la información de la manera siguiente:

a) Para los solicitantes de acceso a recursos genéticos, información sobre los procedimientos para obtener el consentimiento fundamentado previo y establecer condiciones mutuamente acordadas, incluida la participación en los beneficios;

b) Para los solicitantes de acceso a conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos, si es posible, información sobre los procedimientos para obtener el consentimiento fundamentado previo o la aprobación y participación, según proceda, de las comunidades indígenas y locales, y establecer condiciones mutuamente acordadas, incluida la participación en los beneficios; e

c) Información sobre autoridades nacionales competentes, comunidades indígenas y locales pertinentes e interesados pertinentes.

El punto focal nacional será responsable del enlace con la Secretaría.

2. Cada Parte designará una o más autoridades nacionales competentes sobre acceso y participación en los beneficios. Con arreglo a las medidas legislativas, administrativas o de política correspondientes, las autoridades nacionales competentes estarán encargadas de conceder el acceso o, según proceda, de emitir una prueba por escrito de que se ha cumplido con los requisitos de acceso, y estarán encargadas de asesorar sobre los procedimientos y requisitos correspondientes para obtener el consentimiento fundamentado previo y concertar condiciones mutuamente acordadas.

3. Una Parte podrá designar a una sola entidad para cumplir las funciones de punto focal y autoridad nacional competente.

4. Cada Parte comunicará a la Secretaría, a más tardar en la fecha de entrada en vigor del Protocolo para esa Parte, la información de contacto de su punto focal y de su autoridad o autoridades nacionales competentes. Si una Parte designara más de una autoridad nacional competente, comunicará a la Secretaría, junto con la notificación correspondiente, la información pertinente sobre las responsabilidades respectivas de esas autoridades. En los casos en que corresponda, en esa información se deberá especificar, como mínimo, qué autoridad competente es

responsable de los recursos genéticos solicitados. Cada Parte comunicará de inmediato a la Secretaría cualquier cambio en la designación de su punto focal nacional, o en la información de contacto o en las responsabilidades de su autoridad o autoridades nacionales competentes.

5. La Secretaría comunicará la información recibida con arreglo al párrafo 4 *supra* por conducto del Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios.

ARTÍCULO 14

EL CENTRO DE INTERCAMBIO DE INFORMACIÓN SOBRE ACCESO Y PARTICIPACIÓN EN LOS BENEFICIOS E INTERCAMBIO DE INFORMACIÓN

1. Queda establecido un Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios como parte del mecanismo de facilitación al que se hace referencia en el párrafo 3 del artículo 18 del Convenio. Será un medio para compartir información relacionada con el acceso y la participación en los beneficios. En particular, facilitará el acceso a la información pertinente para la aplicación del presente Protocolo proporcionada por cada Parte.

2. Sin perjuicio de la protección de la información confidencial, cada Parte proporcionará al Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios toda la información requerida en virtud del presente Protocolo, así como la información requerida conforme a las decisiones adoptadas por la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo. Dicha información incluirá:

a) Medidas legislativas, administrativas y de política sobre acceso y participación en los beneficios;

b) Información acerca del punto focal nacional y la autoridad o autoridades nacionales competentes; y

c) Permisos o su equivalente, emitidos en el momento del acceso como prueba de la decisión de otorgar el consentimiento fundamentado previo y de que se han establecido condiciones mutuamente acordadas.

3. La información adicional, si la hubiera y según proceda, puede incluir:

a) Autoridades competentes pertinentes de las comunidades indígenas y locales, e información según se decida;

b) Cláusulas contractuales modelo;

c) Métodos e instrumentos desarrollados para vigilar los recursos genéticos; y

d) Códigos de conducta y prácticas óptimas.

4. La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo, en su primera reunión, examinará las modalidades de funcionamiento del Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios, incluidos los informes sobre sus actividades, adoptará decisiones respecto de esas modalidades y las mantendrá en examen en lo sucesivo.

ARTÍCULO 15

CUMPLIMIENTO DE LA LEGISLACIÓN O REQUISITOS REGLAMENTARIOS NACIONALES SOBRE ACCESO Y PARTICIPACIÓN EN LOS BENEFICIOS

1. Cada Parte adoptará medidas legislativas, administrativas o de política apropiadas, eficaces y proporcionales para asegurar que los recursos genéticos utilizados dentro de su jurisdicción hayan sido accedidos de conformidad con el consentimiento fundamentado previo y se hayan establecido condiciones mutuamente acordadas como se especifica en la legislación o los requisitos reglamentarios nacionales de acceso y participación en los beneficios de la otra Parte.

2. Las Partes adoptarán medidas apropiadas, eficaces y proporcionales para abordar situaciones de incumplimiento de las medidas adoptadas de conformidad con el párrafo 1 *supra*.

3. Las Partes, en la medida posible y según proceda, cooperarán en casos de presuntas infracciones de la legislación o los requisitos reglamentarios nacionales de acceso y participación en los beneficios a los que se hace referencia en el párrafo 1 *supra*.

ARTÍCULO 16

CUMPLIMIENTO DE LA LEGISLACIÓN O LOS REQUISITOS REGLAMENTARIOS NACIONALES SOBRE ACCESO Y PARTICIPACIÓN EN LOS BENEFICIOS PARA LOS CONOCIMIENTOS TRADICIONALES ASOCIADOS A RECURSOS GENÉTICOS

1. Cada Parte adoptará medidas legislativas, administrativas o de política apropiadas, eficaces y proporcionales, según proceda, para asegurar que se haya

accedido a los conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos utilizados dentro de su jurisdicción de conformidad con el consentimiento fundamentado previo o con la aprobación y participación de las comunidades indígenas y locales y que se hayan establecido condiciones mutuamente acordadas como se especifica en la legislación o los requisitos reglamentarios nacionales de acceso y participación en los beneficios de la otra Parte donde se encuentran dichas comunidades indígenas y locales.

2. Cada Parte adoptará medidas apropiadas, eficaces y proporcionales para abordar situaciones de incumplimiento de las medidas adoptadas de conformidad con el párrafo 1 *supra*.

3. Las Partes, en la medida posible y según proceda, cooperarán en casos de presuntas infracciones de la legislación o los requisitos reglamentarios nacionales de acceso y participación en los beneficios a los que se hace referencia en el párrafo 1 *supra*.

ARTÍCULO 17

VIGILANCIA DE LA UTILIZACIÓN DE RECURSOS GENÉTICOS

1. A fin de apoyar el cumplimiento, cada Parte adoptará medidas, según proceda, para vigilar y aumentar la transparencia acerca de la utilización de los recursos genéticos. Dichas medidas incluirán:

a) La designación de un punto de verificación, o más, como sigue:

i) Los puntos de verificación designados recolectarían o recibirían, según proceda, información pertinente relacionada con el consentimiento fundamentado previo, con la fuente del recurso genético, con el establecimiento de condiciones mutuamente acordadas y/o con la utilización de recursos genéticos, según corresponda;

ii) Cada Parte, según corresponda y sujeto a las características particulares del punto de verificación designado, requerirá a los usuarios de recursos genéticos que proporcionen la información especificada en el párrafo *supra* en un punto de verificación designado. Cada Parte adoptará medidas apropiadas, eficaces y proporcionales para abordar las situaciones de incumplimiento;

iii) Dicha información, incluyendo la procedente de los certificados de cumplimiento reconocidos internacionalmente, cuando estén disponibles, se proporcionará, sin perjuicio de la protección de la información confidencial, a las autoridades nacionales pertinentes, a la Parte que otorga el

consentimiento fundamentado previo y al Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios, según proceda;

iv) Los puntos de verificación deben ser eficaces y deberían tener las funciones pertinentes a la aplicación de este inciso a). Deben resultar pertinentes a la utilización de recursos genéticos, o a la recopilación de información pertinente, entre otras cosas, en cualquier etapa de investigación, desarrollo, innovación, pre-comercialización o comercialización.

b) Alentar a los usuarios y proveedores de recursos genéticos a que incluyan en las condiciones mutuamente acordadas disposiciones sobre intercambio de información acerca de la aplicación de dichas condiciones, incluidos requisitos de presentación de informes; y

c) Alentar el uso de herramientas y sistemas de comunicación eficientes en relación con los costos.

2. Un permiso o su equivalente emitido conforme al párrafo 3 e) del artículo 6 y dado a conocer en el Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios constituirá un certificado de cumplimiento reconocido internacionalmente.

3. Un certificado de cumplimiento reconocido internacionalmente servirá como prueba de que se ha accedido al recurso que cubre conforme al consentimiento fundamentado previo y de que se han convenido condiciones mutuamente acordadas, conforme a lo requerido por la legislación o los requisitos reglamentarios nacionales sobre acceso y participación en los beneficios de la Parte que otorga el consentimiento fundamentado previo.

4. El certificado de cumplimiento reconocido internacionalmente incluirá la siguiente información como mínimo, cuando no sea confidencial:

- a) Autoridad emisora;
- b) Fecha de emisión;
- c) El proveedor;
- d) Identificador exclusivo del certificado;
- e) La persona o entidad a la que se otorgó el consentimiento fundamentado previo;
- f) Asunto o recursos genéticos cubiertos por el certificado;

- g) Confirmación de que se han establecido condiciones mutuamente acordadas;
- h) Confirmación de que se obtuvo el consentimiento fundamentado previo; y
- i) Utilización comercial y/o de índole no comercial.

ARTÍCULO 18

CUMPLIMIENTO DE LAS CONDICIONES MUTUAMENTE ACORDADAS

1. Al aplicar el párrafo 3 g) i) del artículo 6 y el artículo 7, cada Parte alentará a los proveedores y usuarios de recursos genéticos y/o conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos a que incluyan en las condiciones mutuamente acordadas, según proceda, disposiciones sobre resolución de controversias que abarquen:
 - a) La jurisdicción a la que se someterán todos los procesos de resolución de controversias;
 - b) La ley aplicable; y/u
 - c) Opciones para la resolución de controversias alternativa, tales como mediación o arbitraje.
2. Cada Parte se asegurará de que sus sistemas jurídicos ofrezcan la posibilidad de presentar recursos, de conformidad con los requisitos jurisdiccionales correspondientes, en casos de controversias dimanantes de las condiciones mutuamente acordadas.
3. Cada Parte adoptará medidas efectivas, según proceda, respecto a:
 - a) Acceso a la justicia; y
 - b) La utilización de mecanismos respecto al reconocimiento mutuo y la aplicación de sentencias extranjeras y laudos arbitrales.
4. La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo examinará la eficacia de este artículo conforme al artículo 31 del presente Protocolo.

ARTÍCULO 19

CLÁUSULAS CONTRACTUALES MODELO

1. Cada Parte alentará, según proceda, el desarrollo, la actualización y la utilización de cláusulas contractuales modelo sectoriales e intersectoriales para las condiciones mutuamente acordadas.
2. La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo hará periódicamente un balance de la utilización de las cláusulas contractuales modelo sectoriales e intersectoriales.

ARTÍCULO 20

CÓDIGOS DE CONDUCTA, DIRECTRICES Y PRÁCTICAS ÓPTIMAS Y/O ESTÁNDARES

1. Cada Parte alentará, según proceda, el desarrollo, la actualización y utilización de códigos de conducta voluntarios, directrices y prácticas óptimas y/o estándares en relación con el acceso y participación en los beneficios.
2. La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo hará periódicamente un balance de la utilización de códigos de conducta voluntarios, directrices y prácticas óptimas y/o estándares y examinará la adopción de códigos de conducta, directrices y prácticas óptimas y/o estándares específicos.

ARTÍCULO 21

AUMENTO DE LA CONCIENCIACIÓN

Cada Parte adoptará medidas para aumentar la concienciación acerca de la importancia de los recursos genéticos y conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos y de las cuestiones conexas de acceso y participación en los beneficios. Dichas medidas pueden incluir entre otras:

- a) Promoción del presente Protocolo, incluido su objetivo;
- b) Organización de reuniones de las comunidades indígenas y locales y los interesados directos pertinentes;
- c) Establecimiento y mantenimiento de una mesa de ayuda para las comunidades indígenas y locales y los interesados directos pertinentes;

- d) Difusión de información por conducto de un centro de intercambio de información nacional;
- e) Promoción de códigos de conducta voluntarios, directrices y prácticas óptimas y/o estándares en consulta con las comunidades indígenas y locales y los interesados directos pertinentes;
- f) Promoción, según proceda, del intercambio de experiencias a nivel nacional, regional e internacional;
- g) Educación y capacitación de usuarios y proveedores de recursos genéticos y conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos acerca de sus obligaciones de acceso y participación en los beneficios;
- h) Participación de las comunidades indígenas y locales y los interesados directos pertinentes en la aplicación de este Protocolo; y
- i) Aumento de la concienciación acerca de los protocolos y procedimientos comunitarios de las comunidades indígenas y locales.

ARTÍCULO 22

CAPACIDAD

1. Las Partes cooperarán para crear capacidades, desarrollar capacidades y fortalecer los recursos humanos y las capacidades institucionales para aplicar el presente Protocolo de manera efectiva en las Partes que son países en desarrollo, en particular los países menos adelantados y los pequeños Estados insulares en desarrollo entre ellos, y las Partes con economías en transición, incluso a través de las instituciones y organizaciones mundiales, regionales, subregionales y nacionales existentes. En este contexto, las Partes deberían facilitar la participación de las comunidades indígenas y locales y los interesados directos pertinentes, incluidas las organizaciones no gubernamentales y el sector privado.
2. La necesidad de recursos financieros de las Partes que son países en desarrollo, en particular los países menos adelantados y los pequeños Estados insulares en desarrollo entre ellos, y las Partes con economías en transición, de conformidad con las disposiciones pertinentes del Convenio, se tendrá plenamente en cuenta para la creación y el desarrollo de capacidad para aplicar este Protocolo.
3. Como base para las medidas apropiadas en relación con la aplicación de este Protocolo, las Partes que son países en desarrollo, en particular los países menos adelantados y los pequeños Estados insulares en desarrollo entre ellos, y las Partes con economías en transición deberían identificar sus necesidades y prioridades nacionales en cuanto a capacidad por medio de autoevaluaciones nacionales de

capacidad. Para tal fin, dichas Partes deberían apoyar las necesidades y prioridades en cuanto capacidad de las comunidades indígenas y locales y los interesados directos pertinentes, según estas las hayan identificado, haciendo hincapié en las necesidades y prioridades en cuanto a capacidad de las mujeres.

4. A fin de apoyar la aplicación del presente Protocolo, la creación y el desarrollo de capacidad podrán abordar, entre otras, las siguientes esferas clave:

- a) Capacidad para aplicar las obligaciones dimanantes de este Protocolo y para cumplir con ellas;
- b) Capacidad para negociar condiciones mutuamente acordadas;
- c) Capacidad para elaborar, aplicar y hacer cumplir medidas legislativas, administrativas o de política nacionales sobre acceso y participación en los beneficios; y
- d) Capacidad de los países para desarrollar sus capacidades de investigación endógenas para añadir valor a sus propios recursos genéticos.

5. Las medidas con arreglo a los párrafos 1 a 4 *supra* pueden incluir, entre otras:

- a) Desarrollo jurídico e institucional;
- b) Promoción de la equidad e igualdad en las negociaciones, tal como capacitación para negociar condiciones mutuamente acordadas;
- c) Vigilancia y observancia del cumplimiento;
- d) Empleo de las mejores herramientas de comunicación y sistemas basados en Internet disponibles para las actividades de acceso y participación en los beneficios;
- e) Desarrollo y uso de métodos de valoración;
- f) Bioprospección, investigación relacionada y estudios taxonómicos;
- g) Transferencia de tecnología, e infraestructura y capacidad técnica para que dicha transferencia de tecnología resulte sostenible;
- h) Aumento de la contribución de las actividades de acceso y participación en los beneficios a la conservación de la diversidad biológica y la utilización sostenible de sus componentes;

i) Medidas especiales para aumentar la capacidad de los interesados directos pertinentes en relación con el acceso y la participación en los beneficios; y

j) Medidas especiales para aumentar la capacidad de las comunidades indígenas y locales, haciendo hincapié en aumentar la capacidad de las mujeres de dichas comunidades en relación con el acceso a los recursos genéticos y/o conocimientos tradicionales asociados a recursos genéticos.

6. La información sobre iniciativas de creación y desarrollo de capacidad en el nivel nacional, regional e internacional emprendidas conforme a los párrafos 1 a 5 *supra* deberá proporcionarse al Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios a fin de promover sinergias y coordinación en la creación y el desarrollo de capacidad para el acceso y la participación en los beneficios.

ARTÍCULO 23

TRANSFERENCIA DE TECNOLOGÍA, COLABORACIÓN Y COOPERACIÓN

De conformidad con los artículos 15, 16, 18 y 19 del Convenio, las Partes colaborarán y cooperarán en programas de investigación técnica y científica y desarrollo, incluyendo actividades de investigación biotecnológica, como un medio para lograr el objetivo de este Protocolo. Las Partes procurarán promover y alentar el acceso a la tecnología por las Partes que son países en desarrollo, en particular los países menos adelantados y los pequeños Estados insulares en desarrollo entre ellos y las Partes con economías en transición, y la transferencia de tecnología a estos, a fin de permitir el desarrollo y fortalecimiento de una base tecnológica y científica sólida y viable para lograr los objetivos del Convenio y el presente Protocolo. Cuando resulte posible y apropiado, dichas actividades de colaboración se llevarán a cabo en una Parte o las Partes, y con una Parte o las Partes, que proporcionan recursos genéticos que es o son el país o los países de origen de tales recursos, o una Parte o Partes que hayan adquirido los recursos genéticos de conformidad con el Convenio.

ARTÍCULO 24

ESTADOS QUE NO SON PARTES

Las Partes alentarán a los Estados que no son Partes a que se adhieran al presente Protocolo y a que aporten al Centro de Intercambio de Información sobre Acceso y Participación en los Beneficios información apropiada.

ARTÍCULO 25

MECANISMO FINANCIERO Y RECURSOS FINANCIEROS

1. Al examinar los recursos financieros para la aplicación del presente Protocolo, las Partes tendrán en cuenta las disposiciones del artículo 20 del Convenio.
2. El mecanismo financiero del Convenio será el mecanismo financiero para el presente Protocolo.
3. En lo relativo a la creación de capacidad a la que se hace referencia en el artículo 22 del presente Protocolo, la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo, al proporcionar orientación en relación con el mecanismo financiero al que se hace referencia en el párrafo 2 *supra*, para su examen por la Conferencia de las Partes, tendrá en cuenta la necesidad de recursos financieros de las Partes que son países en desarrollo, en particular los países menos adelantados y los pequeños Estados insulares en desarrollo entre ellos, y de las Partes con economías en transición, así como las necesidades y prioridades en cuanto a capacidad de las comunidades indígenas y locales, incluidas las mujeres de dichas comunidades.
4. En el contexto del párrafo 1 *supra*, las Partes también tendrán en cuenta las necesidades de las Partes que son países en desarrollo, en particular de los países menos adelantados y de los pequeños Estados insulares en desarrollo entre ellos, así como de las Partes con economías en transición, en sus esfuerzos por determinar y satisfacer sus requisitos de creación y desarrollo de capacidad para la aplicación del presente Protocolo.
5. Las orientaciones que se proporcionen al mecanismo financiero del Convenio en las decisiones pertinentes de la Conferencia de las Partes, incluidas aquellas convenidas con anterioridad a la adopción del presente Protocolo, se aplicarán, *mutatis mutandis*, a las disposiciones del presente artículo.
6. Las Partes que son países desarrollados podrán también suministrar recursos financieros y otros recursos para la aplicación de las disposiciones del presente Protocolo por conductos bilaterales, regionales y multilaterales, y las Partes que son países en desarrollo y las Partes con economías en transición podrán acceder a dichos recursos.

ARTÍCULO 26

CONFERENCIA DE LAS PARTES QUE ACTÚA COMO REUNIÓN DE LAS PARTES EN EL PRESENTE PROTOCOLO

1. La Conferencia de las Partes actuará como reunión de las Partes en el presente Protocolo.
2. Las Partes en el Convenio que no sean Partes en el presente Protocolo podrán participar en calidad de observadores en las deliberaciones de todas las reuniones de la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo. Cuando la Conferencia de las Partes actúe como reunión de las Partes en el presente Protocolo, las decisiones adoptadas en virtud del presente Protocolo sólo serán adoptadas por las Partes en este.
3. Cuando la Conferencia de las Partes actúe como reunión de las Partes en el presente Protocolo, los miembros de la Mesa de la Conferencia de las Partes que representen a Partes en el Convenio que, en ese momento, no sean Partes en presente el Protocolo, serán reemplazados por miembros que serán elegidos por las Partes en el presente Protocolo y de entre las mismas.
4. La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo examinará periódicamente la aplicación del presente Protocolo y adoptará, con arreglo a su mandato, las decisiones que sean necesarias para promover su aplicación efectiva. Desempeñará las funciones que se le asignen en el presente Protocolo y deberá:
 - a) Formular recomendaciones sobre los asuntos que se consideren necesarios para la aplicación del presente Protocolo;
 - b) Establecer los órganos subsidiarios que se estimen necesarios para la aplicación del presente Protocolo;
 - c) Recabar y utilizar, según proceda, los servicios, la cooperación y la información que puedan proporcionar las organizaciones internacionales y órganos intergubernamentales y no gubernamentales competentes;
 - d) Establecer la forma y la periodicidad para transmitir la información que deba presentarse de conformidad con el artículo 29 del presente Protocolo y examinará esa información, así como los informes presentados por los órganos subsidiarios;
 - e) Examinar y aprobar, cuando proceda, las enmiendas al presente Protocolo y su Anexo, así como a otros anexos adicionales del presente Protocolo, que se consideren necesarias para la aplicación del presente Protocolo; y

f) Desempeñar las demás funciones que sean necesarias para la aplicación del presente Protocolo.

5. El reglamento de la Conferencia de las Partes y el reglamento financiero del Convenio se aplicarán *mutatis mutandis* al presente Protocolo, a menos que se decida otra cosa por consenso en la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo.

6. La primera reunión de la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo será convocada por la Secretaría y celebrada en forma concurrente con la primera reunión de la Conferencia de las Partes que se prevea celebrar después de la fecha de entrada en vigor del presente Protocolo. Las sucesivas reuniones ordinarias de la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de la Conferencia de las Partes en el presente Protocolo se celebrarán en forma concurrente con las reuniones ordinarias de la Conferencia de las Partes, a menos que la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo decida otra cosa.

7. Las reuniones extraordinarias de la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo se celebrarán cuando lo estime necesario la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo, o cuando lo solicite por escrito cualquiera de las Partes, siempre que, dentro de los seis meses siguientes a la fecha en que la Secretaría haya comunicado a las Partes la solicitud, esta cuente con el apoyo de al menos un tercio de las Partes.

8. Las Naciones Unidas, sus organismos especializados y el Organismo Internacional de Energía Atómica, así como los Estados que sean miembros u observadores de esas organizaciones que no sean Partes en el Convenio, podrán estar representados en calidad de observadores en las reuniones de la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo. Todo órgano u organismo, ya sea nacional o internacional, gubernamental o no gubernamental con competencias en los asuntos contemplados en el presente Protocolo y que haya comunicado a la Secretaría su interés por estar representado en calidad de observador en una reunión de la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo, podrá aceptarse como tal, a no ser que se oponga a ello al menos un tercio de las Partes presentes. Salvo que se disponga otra cosa en el presente artículo, la aceptación y participación de observadores se regirá por el reglamento al que se hace referencia en el párrafo 5 *supra*.

ARTÍCULO 27

ÓRGANOS SUBSIDIARIOS

1. Cualquier órgano subsidiario establecido por el Convenio o en virtud de este podrá prestar servicios a este Protocolo, incluso mediante una decisión de la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo. Toda decisión a este respecto especificará las tareas que habrán de llevarse a cabo.
2. Las Partes en el Convenio que no sean Partes en el presente Protocolo podrán participar en calidad de observadores en los debates de las reuniones de los órganos subsidiarios del presente Protocolo. Cuando un órgano subsidiario del Convenio actúe como órgano subsidiario de este Protocolo, las decisiones relativas a este sólo serán adoptadas por las Partes en este Protocolo.
3. Cuando un órgano subsidiario del Convenio desempeñe sus funciones en relación con cuestiones relativas al presente Protocolo, los miembros de la mesa de ese órgano subsidiario que representen a Partes en el Convenio que, en ese momento, no sean Partes en este Protocolo, serán reemplazados por miembros que serán elegidos las Partes en este Protocolo y entre las mismas.

ARTÍCULO 28

SECRETARÍA

1. La Secretaría establecida en virtud del artículo 24 del Convenio actuará como secretaría del presente Protocolo.
2. El párrafo 1 del artículo 24 del Convenio, relativo a las funciones de la Secretaría, se aplicará *mutatis mutandis* al presente Protocolo.
3. En la medida en que puedan diferenciarse, los gastos de los servicios de secretaría para el Protocolo serán sufragados por las Partes en este. La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo decidirá, en su primera reunión, acerca de los arreglos presupuestarios necesarios con ese fin.

ARTÍCULO 29

VIGILANCIA Y PRESENTACIÓN DE INFORMES

Cada Parte vigilará el cumplimiento de sus obligaciones con arreglo al presente Protocolo e informará a la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo, con la periodicidad y en el formato que la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente

Protocolo determine, acerca de las medidas que hubiere adoptado para la aplicación de este Protocolo.

ARTÍCULO 30

PROCEDIMIENTOS Y MECANISMOS PARA PROMOVER EL CUMPLIMIENTO DEL PRESENTE PROTOCOLO

La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el presente Protocolo, en su primera reunión, examinará y aprobará mecanismos institucionales y procedimientos de cooperación para promover el cumplimiento con las disposiciones del presente Protocolo y para tratar los casos de incumplimiento. En esos procedimientos y mecanismos se incluirán disposiciones para prestar asesoramiento o ayuda, según proceda. Dichos procedimientos y mecanismos se establecerán sin perjuicio de los procedimientos y mecanismos de solución de controversias establecidos en el artículo 27 del Convenio y serán distintos de ellos.

ARTÍCULO 31

EVALUACIÓN Y REVISIÓN

La Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el Protocolo llevará a cabo, cuatro años después de la entrada en vigor de este Protocolo y en lo sucesivo a intervalos que determine la Conferencia de las Partes que actúa como reunión de las Partes en el Protocolo, una evaluación de la eficacia de este Protocolo.

ARTÍCULO 32

FIRMA

El presente Protocolo permanecerá abierto para la firma de las Partes en el Convenio en la Sede de las Naciones Unidas en Nueva York desde el 2 de febrero de 2011 hasta el 1 de febrero de 2012.

ARTÍCULO 33

ENTRADA EN VIGOR

1. El presente Protocolo entrará en vigor el nonagésimo día contado a partir de la fecha en que haya sido depositado el quincuagésimo instrumento de ratificación, aceptación, aprobación o adhesión por los Estados u organizaciones regionales de integración económica que sean Partes en el Convenio.

2. El presente Protocolo entrará en vigor para cada Estado u organización regional de integración económica que ratifique, acepte o apruebe el presente Protocolo o que se adhiera a él después de que se haya depositado el quincuagésimo instrumento, conforme se indica en el párrafo 1 *supra*, el nonagésimo día contado a partir de la fecha en que dicho Estado u organización regional de integración económica haya depositado su instrumento de ratificación, aceptación, aprobación o adhesión, o en la fecha en que el Convenio entre en vigor para ese Estado u organización regional de integración económica, si esa segunda fecha fuera posterior.

3. A los efectos de los párrafos 1 y 2 *supra*, los instrumentos depositados por una organización regional de integración económica no se considerarán adicionales a los depositados por los Estados miembros de esa organización.

ARTÍCULO 34

RESERVAS

No se podrán formular reservas al presente Protocolo.

ARTÍCULO 35

DENUNCIA

1. En cualquier momento después de dos años contados a partir de la fecha de entrada en vigor del presente Protocolo para una Parte, esa Parte podrá denunciar este Protocolo mediante notificación por escrito al Depositario.

2. La denuncia será efectiva después de un año contado a partir de la fecha en que el Depositario haya recibido la notificación, o en una fecha posterior que se haya especificado en la notificación de la denuncia.

ARTÍCULO 36

TEXTOS AUTÉNTICOS

El original del presente Protocolo, cuyos textos en árabe, chino, español, francés, inglés y ruso son igualmente auténticos, se depositará en poder del Secretario General de las Naciones Unidas.

EN TESTIMONIO DE LO CUAL, los infrascritos, debidamente autorizados a ese efecto, firman el presente Protocolo en las fechas indicadas.

HECHO en Nagoya el veintinueve de octubre de dos mil diez.

ANEXO

BENEFICIOS MONETARIOS Y NO MONETARIOS

1. Entre los beneficios monetarios pueden incluirse, sin limitaciones:
 - a) Tasas de acceso o tasa por muestra recolectada o adquirida de otro modo;
 - b) Pagos por adelantado;
 - c) Pagos hito;
 - d) Pago de regalías;
 - e) Tasas de licencia en caso de comercialización;
 - f) Tasas especiales por pagar a fondos fiduciarios que apoyen la conservación y utilización sostenible de la diversidad biológica;
 - g) Salarios y condiciones preferenciales si fueron mutuamente convenidos;
 - h) Financiación de la investigación;
 - i) Empresas conjuntas;
 - j) Propiedad conjunta de los derechos de propiedad intelectual pertinentes.
2. Entre los beneficios no monetarios pueden incluirse, sin limitaciones:
 - a) Intercambio de resultados de investigación y desarrollo;
 - b) Colaboración, cooperación y contribución en programas de investigación y desarrollo científicos, particularmente actividades de investigación biotecnológica, de ser posible en la Parte que aporta los recursos genéticos;
 - c) Participación en desarrollo de productos;
 - d) Colaboración, cooperación y contribución a la formación y capacitación;
 - e) Admisión a las instalaciones ex situ de recursos genéticos y a bases de datos;

- f) Transferencia, al proveedor de los recursos genéticos de conocimientos y de tecnología en términos justos y más favorables, incluidos los términos sobre condiciones favorables y preferenciales, de ser convenidos, en particular, conocimientos y tecnología en los que se haga uso de los recursos genéticos, incluida la biotecnología, o que son pertinentes a la conservación y utilización sostenible de la diversidad biológica;
- g) Fortalecimiento de las capacidades para transferencia de tecnología;
- h) Creación de capacidad institucional;
- i) Recursos humanos y materiales para fortalecer las capacidades para la administración y aplicación de la reglamentación en materia de acceso;
- j) Capacitación relacionada con los recursos genéticos con la plena intervención de los países que aportan recursos genéticos y, de ser posible, en tales países;
- k) Acceso a la información científica pertinente a la conservación y utilización sostenible de la diversidad biológica, incluidos inventarios biológicos y estudios taxonómicos;
- l) Aportes a la economía local;
- m) Investigación dirigida a necesidades prioritarias tales como la seguridad de la salud humana y de los alimentos, teniendo en cuenta los usos nacionales de los recursos genéticos en la Parte que aporta los recursos genéticos;
- n) Relación institucional y profesional que puede dimanar de un acuerdo de acceso y participación en los beneficios y de las actividades subsiguientes de colaboración;
- o) Beneficios de seguridad alimentaria y de los medios de vida;
- p) Reconocimiento social;
- q) Propiedad conjunta de los derechos de propiedad intelectual pertinentes.

《生物多样性公约关于获取遗传资源和公正和公平分享其利用所产生惠益的名古屋议定书》

本议定书缔约方,

作为《生物多样性公约》(以下简称《公约》)的缔约方,

回顾公正和公平地分享利用遗传资源所产生的惠益是《公约》三项核心目标之一,并认识到《议定书》致力于在《公约》内落实这一目标,

重申根据《公约》的规定,国家对其自然资源拥有主权,

又回顾《公约》第 15 条,

认识到为根据《公约》第 16 和第 19 条通过技术转让与合作建立研究和创新的能力增加发展中国家遗传资源的价值对于可持续发展的重要贡献,

认识到公众对生态系统和生物多样性的经济价值的认识、以及与生物多样性的监管人公正和公平地分享这种经济价值,是保护生物多样性和可持续利用其组成部分的主要激励因素,

承认获取和惠益分享有助于保护和可持续利用生物多样性、消除贫困和环境的可持续性,从而有助于实现《千年发展目标》的潜在作用,

承认获取遗传资源与公正和公平地分享利用此种资源所产生惠益之间的联系,

认识到就获取遗传资源和公正和公平地分享其利用所产生惠益提供法律上的确定性的重要性,

又认识到促进遗传资源的提供者和使用者之间谈判共同商定的条件时公平与平等的重要性,

还认识到妇女在获取和惠益分享方面发挥的重要作用,并申明必须让妇女全面参与所有级别的生物多样性保护的决策和执行,

决心进一步支持有效执行《公约》的获取和惠益分享规定,

认识到需要采取一种创新的办法,以便处理跨界情况下发生或无法给予或征得事先知情同意的情况下,公正和公平地分享利用遗传资源和与遗传资源相关的传统知识所产生的惠益,

认识到遗传资源对于粮食安全、公共健康、生物多样性的保护以及减缓和适应气候变化的重要性，

认识到农业生物多样性的特殊性质、独有特征和需要独特解决方案的问题，

认识到各国在粮食和农业遗传资源方面相互依存，且遗传资源对于实现世界粮食安全以及可持续性的农业发展在减贫和应对气候变化方面的特殊性质和重要性，并承认《粮食和农业植物遗传资源国际条约》和粮农组织粮食农业遗传资源委员会在这方面的根本作用，

意识到世界卫生组织(2005年)《国际卫生条例》以及为了公众卫生防范和应对的目的确保获得人类病原体的重要性，

承认获取和惠益分享方面其他国际论坛当前进行的工作，

回顾在与《公约》相协调情况下制定的《粮农植物遗传资源国际条约》的获取和惠益分享多边制度，

认识到本议定书和同本议定书相关的其他国际协定应该相互支持，

回顾《公约》第8(j)条对于同遗传资源相关的传统知识以及公正和公平分享利用此种知识所产生惠益的重要性，

注意到遗传资源与传统知识间的相互联系，其与土著和地方社区密不可分的性质，传统知识对于保护生物多样性和可持续利用其组成部分的重要性，以及对于土著和地方社区可持续生计的重要性，

认识到存在着与遗传资源相关的传统知识为土著和地方社区持有或拥有的多种多样的情况，

意识到土著和地方社区有权在自己社区内查清其与遗传资源相关的传统知识的正当持有者，

又认识到存在着一些国家自己拥有口头形式或有文献记录的传统知识的独特情况，这种传统知识反映了同生物多样性的保护和可持续利用有关联的丰富的文化遗产，

注意到《联合国土著人民权利宣言》，以及

申明本议定书的任何规定均不得被解释为削弱或取消土著和地方社区的现有权利，

兹协议如下：

第 1 条

目标

本议定书的目标是，为公正和公平地分享利用遗传资源，包括通过适当获取遗传资源和适当转让相关的技术，所产生的惠益，同时亦顾及对于这些资源和技术的所有权利，并提供适当的资金，从而对保护生物多样性和可持续地利用其组成部分做出贡献。

第 2 条

术语

《公约》第 2 条所界定的术语适用于本议定书。此外，为本议定书的目的：

- (a) “缔约方大会”是指《公约》缔约方大会；
- (b) “公约”是指《生物多样性公约》；
- (c) “利用遗传资源”是指对遗传资源的遗传和生物化学组成进行研究和开发，包括通过使用《公约》第 2 条界定的生物技术。
- (d) 《公约》第 2 条所界定的“生物技术”是指使用生物系统、生物体或其衍生物的任何技术应用，以制作或改进特定用途的产品或工艺过程。
- (e) “衍生物”是指由生物或遗传资源的遗传表现形式或新陈代谢产生的、自然生成的生物化学化合物，即使其不具备遗传的功能单元。

第 3 条

范围

本议定书适用于《公约》第 15 条范围内的遗传资源和利用此种资源所产生的惠益。本议定书还适用于与《公约》范围内的遗传资源相关的传统知识以及利用此种知识所产生的惠益。

第 4 条

与国际协定和文书的关系

1. 本议定书的规定不妨碍任何缔约方产生于任何现有国际协定的权利和义务，除非行使这些权利和义务将会给生物多样性造成严重的损害或威胁。本款无意对《议定书》与其他国际文书进行等级之分。

2. 本议定书的任何规定都不妨碍缔约方制定和执行其他相关国际协定,包括其他专门性获取和惠益分享协定,但条件是这些协定必须支持并且不违背《公约》和本议定书的目标。

3. 本议定书应以同其他相关国际文书相互支持的方式予以执行。应适当注意在这些国际文书和相关国际组织下开展的有益和相关的现行工作或做法,但条件是这些工作和做法应支持而不应违背《公约》和本议定书的目标。

4. 本议定书是为执行《公约》的获取和惠益分享规定的文书。在专门性国际获取和惠益分享文书适用,且其适用符合并且不违背《公约》和本议定书的目标时,就该专门性文书所适用的具体遗传资源以及为该专门性文书的目的而言,本议定书不适用于该专门性文书的某一或多个缔约方。

第 5 条

公正和公平的惠益分享

1. 根据《公约》第 15 条第 3 款和第 7 款,应与提供遗传资源的缔约方(此种资源的来源国或根据《公约》已获得遗传资源的缔约方)分享利用遗传资源以及嗣后的应用和商业化所产生的惠益。分享时应遵循共同商定的条件。

2. 各缔约方应根据关于土著和地方社区对遗传资源的既定权利的国内立法,酌情采取立法、行政或政策措施,以确保根据共同商定的条件,与有关社区公正和公平地分享利用由土著和地方社区持有的遗传资源所产生的惠益。

3. 为落实本条第 1 款,各缔约方应酌情采取立法、行政或政策措施。

4. 惠益可以包括货币和非货币性惠益,包括但不限于附件所列惠益。

5. 各缔约方应酌情采取立法、行政或政策措施,以确保同持有与遗传资源相关的传统知识的土著和地方社区公正和公平地分享利用此种知识所产生的惠益。这种分享应该依照共同商定的条件进行。

第 6 条

遗传资源的获取

1. 在行使其对其自然资源的主权权利时,并在符合国内获取和惠益分享的立法或管制要求的情况下,为了利用而对遗传资源的获取,应经过作为此种资源来源国的

提供缔约方或是根据《公约》已获得遗传资源的缔约方的事先知情同意，除非该缔约方另有决定。

2. 缔约方应根据国内法酌情采取措施，以期确保在获取土著和地方社区拥有既定的准予获取的权利的遗传资源时，得到了土著和地方社区的的事先知情同意或批准和参与。

3. 根据本条第1款，要求事先知情同意的各缔约方，应酌情采取必要的立法、行政或政策措施，以期：

(a) 对本国的获取和惠益分享立法和管制规定的法律上的确定性、明晰性和透明性做出规定；

(b) 规定有关获取遗传资源的公平和非任意性的规则和程序；

(c) 就如何申请事先知情同意提供信息；

(d) 规定国家主管当局应在合理时间内，以高成本效益的方式做出明确和透明的书面决定；

(e) 规定应在获取时签发许可证获取证书或等同文件，以证明作出了给与事先知情同意的决定和拟定了共同商定的条件，并相应地通告获取和惠益分享信息交换所；

(f) 酌情并在遵照国内立法的情况下，就获得土著和地方社区对获取遗传资源的事先知情同意或批准和参与，制定标准和/或程序；以及

(g) 就要求和订立共同商定的条件一事订出明确的规则和程序。这些条件应以书面形式订出，除其他外，内容包括：

(一) 解决争议的条款；

(二) 关于惠益分享，包括关于知识产权的条款；

(三) 关于嗣后第三方使用的条款(如果有第三方的话)；以及

(四) 适用情况下关于改变意向的条款；

第7条

与遗传资源相关的传统知识的获取

缔约方应根据国内法酌情采取措施，以期确保获取由土著和地方社区所持有的与遗传资源相关的传统知识，得到了这些土著和地方社区的事先知情同意或批准及参与，并订立了共同商定的条件。

第 8 条

特殊考虑

在制定和执行获取和惠益分享立法或管制要求时，缔约方应：

(a) 创造条件以促进和鼓励有助于生物多样性保护和可持续利用的研究，特别是在发展中国家，包括采取非商业性研究目的的获取的简化措施，同时考虑到有必要解决研究意向改变的问题；

(b) 适当注意根据国家和国际法所确定的各种威胁或损害人类、动物或植物健康的当前或迫在眉睫的紧急情况。缔约方可考虑是否需要迅速获得遗传资源以及公正和公平分享利用此种遗传资源所产生的惠益，包括让有需要的国家、特别是发展中国家获得支付得起的治疗；

(c) 考虑遗传资源对于粮食和农业的重要性及其对于粮食安全的特殊作用。

第 9 条

为保护和可持续利用做出贡献

缔约方应鼓励使用者和提供者考虑将利用遗传资源所产生的惠益引导至保护生物多样性和可持续利用生物多样性的组成部分的方面。

第 10 条

全球多边惠益分享机制

缔约方应考虑有必要制定一种全球性多边惠益分享机制并考虑这一机制的模式，以便解决公正和公平分享从跨界的情况下发生或无法准予或获得事先知情同意的利用遗传资源和与遗传资源相关的传统知识中获得的惠益。遗传资源和与遗传资源相关的传统知识的使用者通过这一机制所分享的惠益，应该用于支持在全世界保护生物多样性和可持续地利用其组成部分。

第 11 条

跨界合作

1. 在不止一个缔约方的领土内发现存在相同的遗传资源时，这些缔约方应酌情尽力给予合作，以期在有关土著和地方社区的参与下，执行本议定书。

2. 在相同的与遗传资源相关的传统知识由几个缔约方的一个或一个以上土著和地方社区分享时，这些缔约方应酌情努力在有关土著和地方社区的参与下进行合作，以便执行本议定书的目的。

第 12 条

与遗传资源相关的传统知识

1. 在履行本议定书义务时，缔约方应根据国内法考虑到土著和地方社区在与遗传资源相关传统知识方面适用的习惯法、社区议定书和程序。

2. 缔约方应在相关土著和地方社区的有效参与下，制定机制向与遗传资源相关的传统知识的潜在使用者通报其获取以及公正和公平分享利用此种知识所产生惠益的义务，包括通过获取和惠益分享信息交换所提供的措施。

3. 缔约方应酌情努力支持土著和地方社区，包括这些社区内的妇女制定：

(a) 有关获取与遗传资源相关的传统知识以及公正和公平地分享利用此种知识所产生的惠益的社区议定书；

(b) 共同商定的条件的最低要求，以确保公正和公平地分享利用与遗传资源相关的传统知识所产生的惠益；以及

(c) 分享利用与遗传资源相关的传统知识所产生的惠益的示范合同条款。

4. 在执行本议定书时，缔约方应根据《公约》的目标，尽可能不限制土著和地方社区内及其社区之间对于遗传资源和相关传统知识的习惯使用和交流。

第 13 条

国家联络点和国家主管当局

1. 各缔约方应指定一个关于获取和惠益分享的国家联络点。国家联络点应提供以下信息：

(a) 对寻求获取遗传资源的申请人，提供关于获得事先知情同意和制定共同商定的条件包括惠益分享的程序的信息；

(b) 对寻求获取与遗传资源相关的传统知识的申请人，可能的情况下提供关于获得事先知情同意或土著和地方社区酌情核准和参与以及制定共同商定的条件包括惠益分享的程序的信息；以及

(c) 国家主管当局、相关土著和地方社区以及相关利益攸关方的信息。

国家联络点应负责同秘书处的联络。

2. 各缔约方应指定一个或一个以上关于获取和惠益分享的国家主管当局。国家主管当局应根据适用的国家立法、行政或政策措施，负责批准获取或酌情颁发获取规定已经符合的书面证明并负责就获得事先知情同意和达成共同商定的条件的适用程序和规定提出咨询意见。

3. 缔约方可指定一个实体履行联络点和国家主管当局二者的职能。

4. 缔约方应在不晚于本议定书对其生效之日将其国家联络点及其国家主管当局的联络信息通知秘书处。缔约方在指定不止一个国家主管当局时，应将此通知秘书处，同时并应通报关于这些主管当局各自责任的相关信息。在可行时，此种信息至少应详细说明哪一主管当局负责所要求获得的遗传资源。缔约方应毫不拖延地将国家联络点的指定或关于其国家主管当局的联络信息或责任的任何变化通知秘书处。

5. 秘书处应通过获取和惠益分享信息交换所将根据本条第 4 款收到的信息予以公布。

第 14 条

获取和惠益分享信息交换所和信息分享

1. 设立获取和惠益分享信息交换所作为《公约》第 18 条第 3 款下的信息交换所机制的一部分。信息交换所应成为分享同获取和惠益分享有关的信息的一种手段。特别是，信息交换所应提供各缔约方所提交的同执行本议定书有关的信息。

2. 在不妨碍保护保密信息的情况下，缔约方应向获取和惠益分享信息交换所提供本议定书要求提供的任何信息以及根据作为本议定书缔约方会议的缔约方大会所作决定所要求的信息。这些信息应包括：

(a) 关于获取和惠益分享的立法、行政和政策措施；

(b) 关于国家联络点和国家主管当局的信息；以及

(c) 获取时颁发的用于证明准予事先知情同意和订立共同商定的条件的许可证或等同文件。

3. 如可行，其他信息可酌情包括：

- (a) 土著和地方社区的相关主管当局，以及依此确定的信息；
- (b) 示范合同条款；
- (c) 为监测遗传资源而制定的方法和工具；以及
- (d) 行为守则和最佳做法。

4. 获取和惠益分享信息交换所的运作方式，包括关于其活动的报告，应由作为本议定书缔约方会议的缔约方大会第一次会议审议和决定，嗣后并进行定期审查。

第 15 条

遵守有关获取和惠益分享的国家立法或管制要求

1. 缔约方应采取适当、有效和适度的立法、行政或政策措施，使其管辖范围内利用的遗传资源依照已经确定的事先知情同意和共同商定的条件获取，以符合其他缔约方的国内获取和惠益分享立法规定或管制要求。

2. 缔约方应采取适当、有效和适度的措施，处理不遵守根据本条第 1 款通过的措施的情事。

3. 缔约方应尽可能并酌情就据控违反本条第 1 款所指国内获取和惠益分享的立法规定或管制要求的情事给予合作。

第 16 条

遵守有关遗传资源相关的传统知识的获取和 惠益分享的国家立法或管制要求

1. 缔约方应酌情采取适当、有效和适度的立法、行政或政策措施，以便规定，其管辖范围内所利用的与遗传资源相关的传统知识，须遵照土著和地方社区的事先知情同意或批准和在其参与下予以获取，同时规定，须依照此种土著和地方社区所在其他缔约方的国内获取和惠益分享立法或管制要求订立共同商定的条件。

2. 缔约方应采取适当、有效和适度的措施，处理不遵守根据本条第 1 款通过的措施的情事。

3. 缔约方应尽可能并酌情就据控违反本条第 1 款所指国内获取和惠益分享的立法规定或管制要求的情事给予合作。

第 17 条
监测遗传资源的利用

1. 为支持遵守，缔约方应酌情采取措施，以监测遗传资源的利用情况和加强这种利用的透明度。此种措施应包括：

(a) 指定以下一个或多个检查点：

(一) 指定的检查点将收集或酌情接收关于事先知情同意、遗传资源的来源、共同商定的条件的订立和/或酌情包括遗传资源的利用情况信息；

(二) 各缔约方应酌情根据某一指定检查点的具体特点，要求遗传资源的提供者在指定的检查点提供上款所述信息。各缔约方应酌情采取有效和适度的措施解决不履约情事；

(三) 此种信息，包括来自国际公认的适用的遵守证书，应在不妨碍保护机密信息的情况下，提交给相关国家当局、给予事先知情同意的缔约方以及酌情提供给获取和惠益分享信息交换所；

(四) 检查点必须有效，并应具有与执行本项(a)目相关的职能。检查点应同遗传资源的利用或同在研究、开发、创新、商业化前和商业化等的任何阶段收集有关信息相关联。

(b) 鼓励遗传资源的使用者和提供者在共同商定的条件中列入关于分享执行这些条件的信息，包括通过汇报的规定；以及

(c) 鼓励利用高成本效益的交流工具和系统。

2. 依照第 6 条第 3 款(e)项的规定提供给获取和惠益分享信息交换所的许可证或等同文件应成为国际公认的遵守证明书。

3. 国际公认的符合规定证明书应作为证明，说明其所述遗传资源系依照事先知情同意获得，并依照提供遗传资源的缔约方的获取和惠益分享国家立法或管制规定订立了共同商定的条件。

4. 国际公认的符合规定证明书在不涉及机密时至少应包括下列信息：

(a) 颁发证书的当局；

(b) 颁发日期；

(c) 提供者；

- (d) 证书的独特标识;
- (e) 被授予事先知情同意的人或实体;
- (f) 证书涵盖的主题或遗传资源;
- (g) 确认已订立共同商定的条件;
- (h) 确认已获得事先知情同意; 以及
- (i) 商业和/或非商业用途。

第 18 条

遵守共同商定的条件

1. 在执行第 6 条第 3 款第(g)(一)项和第 7 条时, 缔约方应鼓励遗传资源和/或相关与遗传资源相关的传统知识的提供者和使用者在共同商定的条件中酌情写入涵盖解决争议的规定, 包括:

- (a) 提供者和使用者将争议解决程序提交的司法管辖权;
- (b) 适用的法律; 以及/或
- (c) 变通性解决争议的选择办法, 例如调解或仲裁。

2. 缔约方应确保在共同商定的条件引起争议时, 能够根据适用的管辖权规定, 拥有根据其法律制度进行追索的机会。

3. 缔约方应酌情就以下情况采取有效措施:

- (a) 诉诸司法; 以及
- (b) 促进利用相互承认和执行外国的判决和仲裁裁决提供便利的机制。

4. 本条的有效性应由作为议定书缔约方会议的缔约方大会依照本议定书第 31 条进行审议。

第 19 条

示范合同条款

1. 每一缔约方应酌情鼓励制定、更新和使用共同商定条件的部门和跨部门性示范合同条款。

2. 作为本议定书缔约方会议的缔约方大会应定期审查部门和跨部门示范合同条款的使用情况。

第 20 条

行为守则、准则和最佳做法和/或标准

1. 缔约方应酌情鼓励制定、更新和使用获取和惠益分享方面的自愿行为守则、准则以及最佳做法和/或标准。
2. 作为本议定书缔约方会议的缔约方大会应定期审查自愿行为守则、准则和最佳做法和/或标准的使用情况，并考虑通过具体的行为守则、准则和最佳做法和/或标准。

第 21 条

提高认识

缔约方应采取措施提高对于遗传资源和与遗传资源相关的传统知识的重要性以及相关的获取和惠益分享问题的认识。除其他外，这些措施可包括：

- (a) 宣传本议定书及其目标；
- (b) 组织土著和地方社区以及相关利益攸关方的会议；
- (c) 建立并管理土著和地方社区以及相关利益攸关方服务台；
- (d) 通过国家一级的信息交换所传播信息；
- (e) 同土著和地方社区以及相关利益攸关方协商宣传自愿性行为守则、准则和最佳做法和/或标准；以及
- (f) 酌情宣传国内、区域和国际的经验交流；
- (g) 对遗传资源和与遗传资源相关的传统知识的使用者和提供者进行有关其获取和惠益分享责任的教育和培训；
- (h) 让土著和地方社区以及相关利益攸关方参与本议定书的执行；以及
- (i) 提高对土著和地方社区议定书和程序的认识。

第 22 条

能力

1. 缔约方应合作进行能力建设、发展能力和加强人力资源和体制能力，以便在发展中国家缔约方、特别是其中的最不发达国家和小岛屿发展中国家以及经济转型国

家缔约方有效执行本议定书，包括通过现有的全球、区域、次区域和国家机构和组织。在这方面，缔约方应为主要包括非政府组织以及私人部门的相关利益攸关方的参与提供便利。

2. 在执行本议定书的能力建设和发展方面，应充分考虑到发展中国家缔约方，特别是其中的最不发达国家和小岛屿发展中国家以及经济转型国家依照《公约》的有关规定产生的资金需要。

3. 作为采取适当措施执行本议定书的依据，发展中国家缔约方，特别是其中的最不发达国家和小岛屿发展中国家以及经济转型国家应通过国家能力自我评估，查明国家能力建设需要和优先事项。在此过程中，这些缔约方应支持土著和地方社区以及相关利益攸关方查明的其能力建设需要和优先事项，并重视妇女的能力需要和优先事项。

4. 为支持本议定书的执行，除其他外，能力建设和开发可针对以下主要领域：

- (a) 执行和遵守本议定书义务的能力；
- (b) 谈判达成共同商定的条件的能力；
- (c) 制定和实施关于获取和惠益分享的国内立法、行政或政策措施的能力；以及
- (d) 各国建立其内生研究能力以期增加其自身遗传资源的价值的的能力。

5. 依照本条第1至4款采取的措施，除其他外，可包括：

- (a) 法律和体制发展；
- (b) 促进谈判的公正和公平，例如在谈判共同商定的条件方面进行培训；
- (c) 监测遵守情况和确保遵守；
- (d) 采用最佳可得交流手段和互联网系统开展获取和惠益分享活动；
- (e) 制定并使用估值办法；
- (f) 生物勘探、相关研究和生物分类研究；
- (g) 技术转让，以及使这种技术转让可持续进行的基础设施和技术能力；
- (h) 增进获取和惠益分享活动对保护生物多样性和可持续利用其组成部分的贡献；
- (i) 加强利益攸关方在获取和惠益分享方面能力的特殊措施；以及
- (j) 加强土著和地方社区在获取遗传资源和/或与遗传资源相关的传统知识方面的能力的特殊措施，其中强调加强这些社区内妇女的能力。

6. 应向获取和惠益分享信息交换所提交有关根据本条第 1 至 5 款采取的国家、区域和国际各级的能力建设和发展倡议的信息,以促进获取和惠益分享能力建设和发展方面的协同增效与合作。

第 23 条

技术转让/协作与合作

依照《公约》第 15、第 16、第 18 和第 19 条的规定,缔约方应进行技术及科学研究和发展方案协作和合作,包括生物技术研究活动,作为实现本议定书目标的手段。缔约方承诺对其管辖范围内的公司和机构提供奖励,促进和鼓励发展中国家缔约方,特别是其中的最不发达和小岛屿发展中国家以及经济转型国家缔约方获取技术和向它们转让技术,以使其能够建立和加强健全和可行的技术和科学基础,从而实现《公约》及本议定书的各项目标。在可能情况下,这种协作活动应酌情在提供遗传资源的一个或多个来源国缔约方或根据《公约》已获得遗传资源的一个或多个缔约方的国内并同该缔约方一起进行。

第 24 条

非缔约方

缔约方应鼓励非缔约方遵守本议定书和向获取和惠益分享信息交换所提交适当的信息。

第 25 条

财务机制和财政资源

1. 在考虑执行本议定书所需财政资源时,缔约方应顾及《公约》第 20 条的规定。
2. 《公约》的财务机制应成为本议定书的财务机制。
3. 关于本议定书第 22 条所提能力建设和发展,作为本议定书缔约方会议的缔约方大会,在就本条第 2 款所述财务机制提供指导供缔约方大会审议时,应顾及发展中国家缔约方、特别是其中的最不发达国家和小岛屿发展中国家以及经济转型国家缔约方的资金需要,以及土著和地方社区、包括社区内妇女的能力需要和优先事项。

4. 就本条第 1 款而言, 缔约方还应顾及发展中国家缔约方、特别是其中的最不发达国家和小岛屿发展中国家以及经济转型国家缔约方为执行本议定书的目的在努力查明和落实其能力建设发展的规定方面的需要。

5. 缔约方大会有关决定关于对《公约》财务机制的指导, 包括本议定书通过之前商定的指导, 应比照适用于本条的规定。

6. 发达国家缔约方也可通过双边、区域和多边渠道为执行本议定书的规定提供财政和其他资源, 发展中国家缔约方和经济转型国家缔约方可利用这些资源。

第 26 条

作为本议定书缔约方会议的缔约方大会

1. 《公约》缔约方大会应作为本议定书的缔约方会议。

2. 本身不是本议定书缔约方的《公约》缔约方, 可作为观察员参加作为本议定书缔约方会议的缔约方大会任何届会的议事工作。在缔约方大会作为本议定书缔约方会议行使职能时, 本议定书之下的决定仅应由本身是本议定书缔约方的《公约》缔约方做出。

3. 在缔约方大会作为本议定书缔约方会议行使职能时, 缔约方大会主席团中代表《公约》缔约方但在当时并非本议定书缔约方的任何成员, 应由本议定书缔约方从本议定书缔约方中选出的另一成员替换。

4. 作为本议定书缔约方会议的缔约方大会应定期审查本议定书的执行情况, 并在其权限内做出为促进本议定书有效执行所必要的决定。作为本议定书缔约方会议的缔约方大会应履行本议定书赋予的职能, 并应:

(a) 就执行本议定书所必需的任何事项提出建议;

(b) 设立其认为执行本议定书所必需的附属机构;

(c) 酌情寻求和利用各主管国际组织和政府间及非政府机构提供的服务、合作和信息;

(d) 确定转交根据本议定书第 29 条需要提交的信息的形式和间隔时间, 并审议此种信息和任何附属机构提交的报告;

(e) 根据要求审议并通过据认为执行本议定书所必要的对本议定书及其补充附件的修正案以及本议定书的任何补充附件; 以及

(f) 行使为执行本议定书可能需要的其它职能。

5. 缔约方大会的议事规则和《公约》的财务细则，应比照适用于本议定书，除非作为本议定书缔约方会议的缔约方大会可能以协商一致方式另行做出决定。

6. 作为本议定书缔约方会议的缔约方大会第一次会议，应由秘书处处于预定在本议定书生效日之后举行的缔约方大会的第一届会议的同时举行。作为本议定书缔约方会议的缔约方大会嗣后的常会，应与缔约方大会的常会同时举行，除非作为本议定书缔约方会议的缔约方大会另有决定。

7. 作为本议定书缔约方会议的缔约方大会的特别会议，应在作为本议定书缔约方会议的缔约方大会认为必要的其他时间举行，或应任何缔约方的书面要求而举行，但条件是，在秘书处将该要求转呈各缔约方后六个月内得到至少三分之一缔约方的支持。

8. 联合国及其专门机构和国际原子能机构，以及这些机构中本身不是《公约》缔约方的成员国或观察员，均可派代表作为观察员出席作为本议定书缔约方会议的缔约方大会的各届会议。任何在本议定书所涉事项上具备资格的团体或机构，无论是国家或国际的、政府或非政府的，在通知秘书处其愿意派代表作为观察员出席作为本议定书缔约方会议的缔约方大会的某次会议之后，均可予以接纳，除非至少三分之一出席会议的缔约方反对。除本条另有规定外，观察员的接纳和与会应遵循本条第5款所指的议事规则。

第27条

附属机构

1. 《公约》所设或《公约》下的任何附属机构均可为本议定书提供服务，包括依照作为本议定书的缔约方会议的缔约方大会的决定。任何此类决定均应明确规定将要执行的任务。

2. 本身不是本议定书缔约方的《公约》缔约方，可作为观察员出席附属机构的任何会议。在《公约》的附属机构作为本议定书的附属机构时，涉及本议定书的决定仅应由作为本议定书的缔约方做出。

3. 《公约》的附属机构就涉及本议定书的事项行使其职能时，该附属机构主席团中代表《公约》缔约方但在当时并非本议定书缔约方的任何成员，应由本议定书缔约方从本议定书缔约方中选出的另一成员予以替代。

第 28 条

秘书处

1. 依照《公约》第 24 条设立的秘书处应作为本议定书的秘书处。
2. 《公约》中关于秘书处职能的第 24 条第 1 款应比照适用于本议定书。
3. 为本议定书提供的秘书处服务所涉费用可分开支付时，此种费用应由本议定书各缔约方予以支付。作为本议定书缔约方会议的缔约方大会应为此目的在其第一次会议上做出必要的预算安排。

第 29 条

监测与报告

每一缔约方应对本议定书为其规定的各项义务的履行情况进行监测，并应按作为本议定书缔约方会议的缔约方大会所确定的时间间隔和格式，就其为执行本议定书所采取的措施向作为本议定书缔约方会议的缔约方大会提出报告。

第 30 条

促进遵守本议定书的程序和机制

作为本议定书缔约方会议的缔约方大会应在其第一次会议上审议并核准旨在促进本议定书各项规定的遵守并对不遵守情事进行处理的合作程序和体制机制。这些程序和机制应列有酌情提供咨询意见或协助的规定。这些程序和机制应独立于、且不妨碍根据《公约》第 27 条订立的争议解决程序和机制。

第 31 条

评估与审查

作为本议定书缔约方会议的缔约方大会应在本议定书生效后四年对审查其成效，随后将根据作为本议定书缔约方会议的缔约方大会确定的时间间隔进行评价。

第 32 条

签署

本议定书应自 2011 年 2 月 2 日至 2012 年 2 月 1 日在纽约联合国总部开放供《公约》的缔约方签署。

第 33 条

生效

1. 本补充议定书应自业已成为《公约》缔约方的国家或区域经济一体化组织交存了第五十份批准、接受、核准或加入文书之日后第九十天起生效。

2. 对于在本条第 1 款所述交存第五十份文书之后批准、接受或核准或加入本议定书的国家或区域经济一体化组织，本议定书应自该国或该区域经济一体化组织交存其批准、接受、核准或加入文书之日后第九十天起生效，或自《公约》对该国或该区域经济一体化组织生效之日起生效，以两者中较迟者为准。

3. 为本条第 1 和第 2 款的目的，区域经济一体化组织交存的任何文书不应视为该组织成员国所交存文书之外的额外文书。

第 34 条

保留

不得对本议定书作任何保留。

第 35 条

退出

1. 自本议定书对一缔约方生效之日起两年后，该缔约方可随时通过向保存人发出书面通知，退出本议定书。

2. 任何此种退出应在保存人收到退出通知之日起一年后生效，或在退出通知中可能指明的一个更晚日期生效。

第 36 条

作准文本

本议定书的正本应交存于联合国秘书长，其阿拉伯文、中文、英文、法文、俄文和西班牙文文本均同为作准文本。

下列签署人，经正式授权，在本议定书上签字，以昭信守。

2010 年 10 月 29 日订于名古屋。

附件

货币和非货币性惠益

1. 货币惠益可包括，但不限于：
 - (a) 获取费/对每一收集的或用其他方法获得的样本收费；
 - (b) 首期付费；
 - (c) 阶段性付费；
 - (d) 支付使用费；
 - (e) 对商业化收取的许可费；
 - (f) 向资助保护和可持续利用生物多样性的信托基金支付的特别费用；
 - (g) 薪金和共同商定的优惠条件；
 - (h) 提供科研经费；
 - (i) 合资企业；
 - (j) 有关知识产权的联合拥有权。
2. 非货币惠益可包括，但不限于：
 - (a) 分享研究和开发成果；
 - (b) 尽可能在遗传资源提供国的科研和开发方案中，特别在生物技术研究活动中进行协调、合作和提供捐助；
 - (c) 参与产品开发；
 - (d) 在教育和培训方面进行协调，合作和提供捐助；
 - (e) 允许利用移地遗传资源收集设施和数据库；
 - (f) 根据公正和最有利的条件转让知识和技术，包括根据商定的减让和优惠条件向遗传资源提供者，特别转让利用遗传资源的知识和技术，包括生物技术，或同保护和可持续利用生物多样性有关的知识和技术；
 - (g) 加强技术转让技术的能力。
 - (h) 体制能力建设；
 - (i) 提供人力和物力资源，以便加强负责管理和执行遗传资源获取条例的人员的能力；
 - (j) 由提供遗传资源的国家充分参与的同遗传资源有关的培训，并应尽可能在这些缔约方国内举办培训；

(k) 获得同保护和可持续利用生物多样性, 包括生物资源清单和生物分类研究有关的科学信息;

(l) 对当地经济的贡献;

(m) 考虑到遗传资源在提供国国内的用途, 针对重点需要, 例如健康和粮食安全, 进行的科研活动;

(n) 可以通过获取和惠益分享协定以及随后的合作活动建立的机构和专业关系;

(o) 粮食和生计保障惠益;

(p) 社会的认可;

(q) 共同拥有相关的知识产权。

**НАГОЙСКИЙ ПРОТОКОЛ РЕГУЛИРОВАНИЯ ДОСТУПА
К ГЕНЕТИЧЕСКИМ РЕСУРСАМ И СОВМЕСТНОГО
ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НА СПРАВЕДЛИВОЙ И РАВНОЙ ОСНОВЕ
ВЫГОД ОТ ИХ ПРИМЕНЕНИЯ К КОНВЕНЦИИ
О БИОЛОГИЧЕСКОМ РАЗНООБРАЗИИ**

Стороны настоящего Протокола,

будучи Сторонами Конвенции о биологическом разнообразии, именуемой далее как «Конвенция»,

ссылаясь на то, что совместное использование на справедливой и равной основе выгод от применения генетических ресурсов является одной из трех основных целей Конвенции, и признавая, что задачей Протокола является достижение этой цели в рамках Конвенции,

вновь подтверждая суверенные права государств на их природные ресурсы и в соответствии с положениями Конвенции,

ссылаясь далее на статью 15 Конвенции,

признавая важный вклад передачи технологии и технологического сотрудничества в устойчивое развитие для создания исследовательского и новаторского потенциала в целях добавления ценности генетическим ресурсам в развивающихся странах в соответствии со статьями 16 и 19 Конвенции,

признавая, что осведомленность общественности об экономической ценности экосистем и биоразнообразия и совместное использование этой экономической ценности на справедливой и равной основе с хранителями биоразнообразия являются ключевыми стимулами к сохранению биологического разнообразия и устойчивому использованию его компонентов,

признавая потенциальную роль доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод в оказании содействия сохранению и устойчивому использованию биологического разнообразия, искоренению нищеты и обеспечению экологической устойчивости, что, в свою очередь, содействует достижению Целей развития на тысячелетие,

признавая взаимосвязь между доступом к генетическим ресурсам и совместным использованием на справедливой и равной основе выгод от применения таких ресурсов,

признавая важность обеспечения юридической определенности в отношении доступа к генетическим ресурсам и совместного использования на справедливой и равной основе выгод от их применения,

далее признавая важность стимулирования равенства и справедливости на переговорах о заключении взаимосогласованных условий между поставщиками и пользователями генетических ресурсов,

признавая также жизненно важную роль, которую играют женщины в обеспечении доступа к генетическим ресурсам и совместного использовании выгод, и подтверждая необходимость всемерного участия женщин на всех уровнях формирования и осуществления политики в целях сохранения биоразнообразия,

будучи преисполнены решимости продолжать оказание поддержки эффективному осуществлению положений Конвенции о доступе к генетическим ресурсам и совместном использовании выгод,

признавая, что необходимо новаторское решение для регулирования совместного использования на справедливой и равной основе выгод от применения генетических ресурсов и традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, которые носят трансграничный характер или для которых невозможно давать или получать предварительное обоснованное согласие,

признавая важное значение генетических ресурсов для создания продовольственной обеспеченности, охраны здоровья, сохранения биоразнообразия и смягчения последствий изменения климата и адаптации к ним,

признавая особый характер биоразнообразия сельского хозяйства, присущие ему особенности и проблемы, требующие особых решений,

признавая взаимозависимость всех стран от генетических ресурсов для производства продовольствия и ведения сельского хозяйства, а также их особый характер и значимость для достижения продовольственной обеспеченности во всем мире и для устойчивого развития сельского хозяйства в контексте борьбы с нищетой и изменения климата и признавая принципиальную роль Международного договора о генетических ресурсах растений для производства продовольствия и ведения сельского хозяйства и Комиссии ФАО по генетическим ресурсам для производства продовольствия и ведения сельского хозяйства в этой связи,

учитывая Международные медико-санитарные правила (2005 г.) Всемирной организации здравоохранения и важность гарантирования доступа к патогенам человека для обеспечения готовности в области общественного здравоохранения и принятия мер реагирования,

признавая текущую работу на других международных форумах, связанных с доступом к генетическим ресурсам и совместным использованием выгод,

ссылаясь на Многостороннюю систему доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод, учрежденную в рамках Международного договора о генетических ресурсах растений для производства продовольствия и ведения сельского хозяйства, разработанную в согласовании с Конвенцией о биологическом разнообразии,

признавая, что международные документы, связанные с доступом к генетическим ресурсам и совместным использованием выгод, должны быть взаимодополняющими, чтобы обеспечивать достижение целей Конвенции,

ссылаясь на актуальность статьи 8(j) Конвенции применительно к традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами, и к совместному использованию на справедливой и равной основе выгод от применения таких знаний,

отмечая взаимосвязь между генетическими ресурсами и традиционными знаниями, неотделимый характер, который они носят для коренных и местных общин, и важное значение традиционных знаний для сохранения биологического разнообразия и устойчивого использования его компонентов и для устойчивой жизнедеятельности данных общин,

признавая разнообразие обстоятельств хранения коренными и местными общинами традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, или владения такими знаниями,

памятуя, что коренные и местные общины обладают правом определять в своих общинах законных носителей их традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами,

далее признавая уникальные обстоятельства, когда в странах имеются традиционные знания, связанные с генетическими ресурсами, актуальные для сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия, которые могут существовать в устном или в документированном или в ином виде, отражая богатое культурное наследие,

отмечая Декларацию Организации Объединённых Наций о правах коренных народов и

подтверждая, что ничто в настоящем Протоколе не истолковывается как умаляющее или исключаящее существующие права коренных и местных общин,

договорились о нижеследующем:

Статья 1

Цель

Целью настоящего Протокола является обеспечение совместного использования на справедливой и равной основе выгод от применения генетических ресурсов, в том числе путем обеспечения надлежащего доступа к генетическим ресурсам и надлежащей передачи соответствующих технологий, учитывая все права на данные ресурсы и на технологии, и путем надлежащего финансирования, содействуя таким образом сохранению биологического разнообразия и устойчивому использованию его компонентов.

Статья 2

Использование терминов

Термины, определенные в статье 2 Конвенции, применяются к настоящему Протоколу. Кроме того, для целей настоящего Протокола:

- a) «Конференция Сторон» означает Конференцию Сторон Конвенции;
- b) «Конвенция» означает Конвенцию о биологическом разнообразии;
- c) «использование генетических ресурсов» означает проведение исследований и разработок генетического и/или биотехнологического состава генетических ресурсов, в том числе путем применения биотехнологии, как она определена в статье 2 Конвенции;
- d) «биотехнология», как она определена в статье 2 Конвенции о биологическом разнообразии, означает любой вид технологии, связанный с использованием биологических систем, живых организмов или их производных для изготовления или изменения продуктов или процессов с целью их конкретного использования;

е) «дериват» означает естественно встречающееся биохимическое соединение, являющееся результатом генетической экспрессии или метаболизма биологических или генетических ресурсов, даже если он не содержит функциональных единиц наследственности.

Статья 3

Сфера действия

Настоящий Протокол применяется к генетическим ресурсам в рамках сферы действия статьи 15 Конвенции и к выгодам от использования таких ресурсов. Протокол применяется также к традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами, в рамках сферы действия Конвенции и к выгодам от применения таких знаний.

Статья 4

Взаимоотношения с международными соглашениями и документами

1. Положения настоящего Протокола не затрагивают прав и обязательств любой из Сторон, вытекающих из любых существующих международных соглашений, за исключением случаев, когда осуществление таких прав и обязательств будет причинять серьезный ущерб или создавать серьезную угрозу биологическому разнообразию. Настоящий пункт не преследует цели создания иерархии между настоящим Протоколом и другими международными документами.

2. Ничто в настоящем Протоколе не препятствует разработке и осуществлению Сторонами других соответствующих международных соглашений, включая другие специализированные соглашения о доступе к генетическим ресурсам и совместном использовании выгод, при условии, что они соответствуют целям Конвенции и настоящего Протокола и не противоречат им.

3. Настоящий Протокол реализуется взаимодополняющим образом с другими международными документами, имеющими значение для настоящего Протокола. Следует уделять должное внимание полезной и актуальной текущей работе или практике в рамках таких международных документов и соответствующих международных организаций, при условии, что они соответствуют целям Конвенции и настоящего Протокола и не противоречат им.

4. Настоящий Протокол является инструментом для осуществления положений Конвенции о доступе к генетическим ресурсам и совместном использовании выгод. В случаях применения специализированного международного документа, регулирующего доступ к генетическим ресурсам

и совместное использование выгод, который соответствует целям Конвенции и настоящего Протокола и не противоречит им, настоящий Протокол не применяется для Стороны или Сторон специализированного документа в отношении конкретного генетического ресурса, регулируемого специализированным документом и используемого для его целей.

Статья 5

Совместное использование выгод на справедливой и равной основе

1. В соответствии с пунктами 3 и 7 статьи 15 Конвенции выгоды от применения генетических ресурсов, а также от последующих видов применения и коммерциализации совместно используются на справедливой и равной основе со Стороной, поставляющей такие ресурсы, которая является страной происхождения таких ресурсов или Стороной, которая приобрела генетические ресурсы в соответствии с положениями Конвенции. Такое совместное использование выгод осуществляется на взаимосогласованных условиях.

2. Каждая Сторона принимает законодательные, административные или политические меры (в зависимости от обстоятельств) для обеспечения того, чтобы выгоды от использования генетических ресурсов, которые находятся в ведении коренных и местных общин в соответствии с положениями внутреннего законодательства, регулирующего установленные права данных коренных и местных общин на такие генетические ресурсы, совместно использовались справедливым и равным образом с соответствующими общинами на основе взаимосогласованных условий.

3. Для исполнения вышеприведенного пункта 1 каждая Сторона принимает в зависимости от обстоятельств законодательные, административные или политические меры.

4. Выгоды могут включать денежные и неденежные выгоды, в том числе, но не исключительно, те, что приведены в приложении.

5. Каждая Сторона принимает в зависимости от обстоятельств законодательные, административные или политические меры для обеспечения совместного использования на справедливой и равной основе выгод от применения традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, с коренными и местными общинами, являющимися носителями таких знаний. Такое совместное использование выгод осуществляется на взаимосогласованных условиях.

Статья 6

Доступ к генетическим ресурсам

1. При осуществлении суверенных прав на природные ресурсы и при условии соблюдения национального законодательства или регулятивных требований, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, доступ к генетическим ресурсам для их использования регулируется на основе предварительного обоснованного согласия Стороны, предоставляющей такие ресурсы, которая является страной происхождения таких ресурсов или Стороной, которая приобрела генетические ресурсы в соответствии с положениями Конвенции, если эта Сторона не решит иначе.

2. В соответствии с положениями внутригосударственного права каждая Сторона принимает соответствующие меры с целью обеспечения того, чтобы доступ к генетическим ресурсам осуществлялся с предварительного обоснованного согласия или одобрения и при участии коренных и местных общин, когда они обладают установленным правом предоставлять доступ к таким ресурсам.

3. Согласно вышеприведенному пункту 1, каждая Сторона, требующая получения предварительного обоснованного согласия, принимает в зависимости от обстоятельств необходимые юридические, административные или политические меры для:

a) обеспечения правовой определенности, ясности и прозрачности своего внутригосударственного законодательства или регулятивных требований, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод;

b) установления справедливых и недискриминационных правил и процедур доступа к генетическим ресурсам;

c) обеспечения информации о процедуре подачи заявок на получение предварительного обоснованного согласия;

d) представления компетентным национальным органом четкого и прозрачного письменного решения экономичным образом и в разумные сроки;

e) обеспечения выдачи в момент доступа разрешения или эквивалентного документа в качестве доказательства принятого решения о предоставлении предварительного обоснованного согласия и заключения взаимосогласованных условий и соответствующего уведомления об этом Механизма посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод;

f) разработки в случаях применимости и в соответствии с внутригосударственным законодательством критериев и/или процессов получения предварительного обоснованного согласия или санкции коренных и местных общин на доступ к генетическим ресурсам и их участия в предоставлении такого доступа; и

g) введения четких правил и процедур требования и установления взаимосогласованных условий. Такие условия оформляются в письменном виде и могут включать:

- i) положение об урегулировании споров;
- ii) условия совместного использования выгод, в том числе в отношении прав интеллектуальной собственности;
- iii) условия последующего использования третьей стороной, если оно имеет место; и
- iv) положения об изменении намерений (в случаях применимости).

Статья 7

Доступ к традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами

В соответствии с положениями внутригосударственного права каждая Сторона принимает соответствующие меры с целью обеспечения того, чтобы доступ к традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами, носителями которых являются коренные и местные общины, осуществлялся с предварительного и обоснованного согласия или одобрения и при участии данных коренных и местных общин и чтобы были установлены взаимосогласованные условия.

Статья 8

Особые соображения

В процессе разработки и реализации своего законодательства или регулятивных требований, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, каждая Сторона:

a) создает условия для стимулирования и поощрения исследований, содействующих сохранению и устойчивому использованию биологического разнообразия, и особенно в развивающихся странах, в том числе путем применения упрощенных мер предоставления доступа к генетическим ресурсам для некоммерческих исследовательских целей, принимая

во внимание необходимость решения вопроса об изменении целей таких исследований;

b) обращает надлежащее внимание на возникшие или надвигающиеся чрезвычайные ситуации, угрожающие или наносящие ущерб здоровью людей, животных или растений, согласно национальным или международным определениям. Стороны могут принимать во внимание необходимость ускоренных процедур доступа к генетическим ресурсам и ускоренных процедур совместного использования выгод от применения таких генетических ресурсов на справедливой и равной основе, включая возможности получения доступного обслуживания для нуждающихся, особенно в развивающихся странах;

c) учитывает важность генетических ресурсов для производства продовольствия и ведения сельского хозяйства и их особую роль в создании продовольственной обеспеченности.

Статья 9

Вклад в сохранение и устойчивое использование

Стороны поощряют пользователей и поставщиков направлять выгоды от использования генетических ресурсов на дело сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия и устойчивого использования его компонентов.

Статья 10

Глобальный многосторонний механизм совместного использования выгод

Стороны изучают необходимость создания и условия функционирования глобального многостороннего механизма совместного использования выгод для обеспечения совместного использования на справедливой и равной основе выгод от применения генетических ресурсов и традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, которые носят трансграничный характер или для которых невозможно предоставлять или получать предварительное обоснованное согласие. Выгоды, совместно используемые пользователями генетических ресурсов и традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, через посредство настоящего механизма, используются в целях оказания поддержки сохранению биологического разнообразия и устойчивого использования его компонентов в глобальном масштабе.

Статья 11

Трансграничное сотрудничество

1. В случаях, когда аналогичные генетические ресурсы встречаются in-situ на территории более чем одной Стороны, такие Стороны стремятся сотрудничать надлежащим образом, привлекая, где это применимо, соответствующие коренные и местные общины, в целях осуществления настоящего Протокола.

2. В случаях, когда аналогичные традиционные знания, связанные с генетическими ресурсами, являются достоянием одной или нескольких коренных и местных общин на территории нескольких Сторон, эти Стороны стремятся сотрудничать надлежащим образом, привлекая соответствующие коренные и местные общины, в целях осуществления цели настоящего Протокола.

Статья 12

Традиционные знания, связанные с генетическими ресурсами

1. При выполнении своих обязательств в рамках настоящего Протокола Стороны в соответствии с положениями внутригосударственного права учитывают сообразно обстоятельствам нормы обычного права, общинные протоколы и процедуры коренных и местных общин в отношении традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами.

2. Стороны при эффективном участии соответствующих коренных и местных общин внедряют механизмы для информирования потенциальных пользователей традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, об их обязанностях, в том числе о мерах, обеспечиваемых через посредство Механизма посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод, в отношении доступа к таким знаниям и совместного использования на справедливой и равной основе выгод от их применения.

3. Стороны стремятся оказывать в соответствующих случаях поддержку разработке коренными и местными общинами, включая женщин в этих общинах:

а) общинных протоколов, регулирующих доступ к традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами, и совместное использование на справедливой и равной основе выгод от применения таких знаний;

б) минимальных требований о гарантировании во взаимосогласованных условиях совместного использования на справедливой и равной

основе выгод от применения традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами; и

с) типовых договорных положений о совместном использовании выгод от применения традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами.

4. Стороны при осуществлении настоящего Протокола стараются насколько возможно не ограничивать традиционного использования генетических ресурсов и связанных с ними традиционных знаний и традиционный обмен ими внутри и среди коренных и местных общин в соответствии с целями Конвенции.

Статья 13

Национальные координационные центры и компетентные национальные органы

1. Каждая Сторона назначает один национальный координационный центр по вопросам доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод. Национальные координационные центры предоставляют следующую информацию:

а) для заявителей, желающих получить доступ к генетическим ресурсам, информацию о порядке получения предварительного обоснованного согласия и заключения взаимосогласованных условий, включающих совместное использование выгод;

б) для заявителей, желающих получить доступ к традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами, по возможности информацию о порядке получения предварительного обоснованного согласия или одобрения и участия (в зависимости от случая) коренных и местных общин и заключения взаимосогласованных условий, включающих совместное использование выгод; и

с) информацию о компетентных национальных органах, соответствующих коренным и местным общинам и соответствующих субъектах деятельности.

Национальный координационный центр отвечает за связь с секретариатом.

2. Каждая Сторона назначает один или несколько компетентных национальных органов по вопросам доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод. Компетентные национальные органы отвечают в соответствии с применимыми национальными законодательными, административными или политическими мерами за предоставление

доступа или выдачу в соответствующих случаях письменного подтверждения того, что требования, регулирующие доступ, выполнены, и отвечают за консультирование по вопросам действующих процедур и требований, регулирующих получение предварительного обоснованного согласия и заключение взаимосогласованных условий.

3. Сторона может назначить одну инстанцию для выполнения функций как координационного центра, так и компетентного национального органа.

4. Каждая Сторона не позднее даты вступления настоящего Протокола в силу для этой Стороны сообщает в секретариат контактные данные ее национального координационного центра и ее компетентного национального органа или органов. Если Сторона назначает более одного компетентного национального органа, она направляет в секретариат вместе со своим уведомлением о них надлежащую информацию о соответствующих обязанностях таких органов. В случаях применимости в такой информации как минимум указывается, какой именно компетентный орган отвечает за генетические ресурсы, к которым запрашивается доступ. Каждая Сторона незамедлительно информирует секретариат о любых изменениях в назначении ее национального координационного центра или контактных данных или обязанностей ее компетентного национального органа или органов.

5. Секретариат распространяет информацию, полученную им в соответствии с вышеприведенным пунктом 4, через Механизм посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод.

Статья 14

Механизм посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод и обмен информацией

1. Настоящим учреждается Механизм посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод в качестве части механизма посредничества, созданного в соответствии с пунктом 3 статьи 18 Конвенции. Он служит средством обмена информацией о доступе к генетическим ресурсам и совместном использовании выгод. Он в частности обеспечивает доступ к информации об осуществлении настоящего Протокола, распространяемой каждой Стороной.

2. Без ущерба для защиты конфиденциальной информации каждая Сторона представляет в Механизм посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод

любую информацию, требуемую в соответствии с настоящим Протоколом, а также информацию, требуемую в соответствии с решениями, принятыми Конференцией Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола. Такая информация включает:

а) законодательные, административные и политические меры, регулирующие доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод;

б) сведения о национальном координационном центре и компетентном национальном органе или органах; и

в) разрешения или эквивалентные документы, выданные в момент осуществления доступа в качестве доказательства принятого решения о предоставлении предварительного обоснованного согласия и заключения взаимосогласованных условий.

3. Дополнительная информация, если таковая имеется и когда это уместно, может включать:

а) сведения о соответствующих компетентных органах коренных и местных общин и информацию, которая будет оговорена;

б) типовые договорные положения;

в) методы и инструменты, разработанные для мониторинга генетических ресурсов; и

г) кодексы поведения и передовые методы.

4. Условия функционирования Механизма посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод, включая представление отчетности о его деятельности, рассматриваются и определяются Конференцией Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, на ее первом совещании и периодически пересматриваются в дальнейшем.

Статья 15

Выполнение положений национального законодательства или регулятивных требований, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод

1. Каждая Сторона принимает надлежащие, эффективные и соразмерные законодательные, административные или политические меры для обеспечения того, чтобы доступ к генетическим ресурсам, используемым

в пределах ее юрисдикции, осуществлялся в соответствии с предварительным обоснованным согласием и чтобы были заключены взаимосогласованные условия, как определено в национальном законодательстве, регулирующем доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, или в регулятивных требованиях другой Стороны.

2. Стороны принимают надлежащие, эффективные и соразмерные меры для урегулирования ситуаций несоблюдения мер, принятых в соответствии с вышеприведенным пунктом 1.

3. Стороны сотрудничают, насколько это возможно и целесообразно, в случаях предполагаемого нарушения национального законодательства или требований, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, о которых говорится в вышеприведенном пункте 1.

Статья 16

Выполнение положений национального законодательства или регулятивных требований, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, в отношении традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами

1. Каждая Сторона принимает соответственно случаю надлежащие эффективные и соразмерные законодательные, административные или политические меры для обеспечения того, чтобы доступ к традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами, которые используются в пределах ее юрисдикции, осуществлялся в соответствии с предварительным обоснованным согласием или с одобрения и при участии коренных и местных общин и чтобы были установлены взаимосогласованные условия, как определено в национальном законодательстве, регулирующем доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, или в регулятивных требованиях другой Стороны, где находятся такие коренные и местные общины.

2. Каждая Сторона принимает надлежащие, эффективные и соразмерные меры для урегулирования ситуаций несоблюдения мер, принятых в соответствии с вышеприведенным пунктом 1.

3. Стороны сотрудничают, насколько это возможно и целесообразно, в случаях предполагаемого нарушения национального законодательства или регулятивных требований, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, о которых говорится в вышеприведенном пункте 1.

Статья 17

Мониторинг использования генетических ресурсов

1. В целях оказания поддержки соблюдению каждая Сторона принимает меры соответственно случаю для мониторинга и повышения прозрачности использования генетических ресурсов. Такие меры включают:

а) назначение одного или нескольких контрольных пунктов следующим образом:

i) назначенные контрольные пункты будут соответственно случаю получать или собирать информацию, связанную с предварительным обоснованным согласием, источником генетического ресурса, с заключением взаимосогласованных условий и/или с использованием генетических ресурсов (в зависимости от обстоятельств);

ii) каждая Сторона соответственно случаю и в зависимости от определенного характера назначенного контрольного пункта требует от пользователей генетических ресурсов представления в назначенном контрольном пункте информации, конкретно перечисленной в вышеприведенном пункте. Каждая Сторона принимает надлежащие эффективные и соразмерные меры для урегулирования ситуаций несоблюдения;

iii) такая информация, в том числе содержащаяся в международно признанном сертификате о соответствии требованиям, если она имеется в наличии, будет без ущерба для защиты конфиденциальной информации представляться соответствующим национальным органам власти, Стороне, дающей предварительное обоснованное согласие, и в Механизм посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод (в зависимости от обстоятельств);

iv) контрольные пункты должны быть эффективными и должны быть наделены функциями, имеющими отношение к осуществлению настоящего подпункта (а). Они должны иметь отношение к использованию генетических ресурсов или к сбору соответствующей информации на любом этапе исследований, разработок, введения новшеств, подготовки к коммерциализации или коммерциализации;

б) поощрение пользователей и поставщиков генетических ресурсов включать во взаимосогласованные условия положения об обмене информацией о выполнении таких условий, в том числе путем введения требований об отчетности; и

с) поощрение использования экономических средств и систем коммуникации.

2. Разрешение или его эквивалент, выданные в соответствии с пунктом 3(е) статьи 6 и представленные в Механизм посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод, являются международно признанным сертификатом о соответствии требованиям.

3. Международно признанный сертификат о соответствии требованиям служит доказательством того, что генетический ресурс, для которого он выдан, стал объектом доступа в соответствии с предварительным обоснованным согласием и что были заключены взаимосогласованные условия в соответствии с требованиями национального законодательства и национального права, регулирующего доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод, или регулятивными требованиями Стороны, предоставляющей предварительное обоснованное согласие.

4. Международно признанный сертификат о соответствии требованиям содержит следующую минимальную информацию, если она не является конфиденциальной:

- а) название органа, выдавшего сертификат;
- б) дату выдачи;
- в) название поставщика;
- г) уникальный идентификатор сертификата;
- д) лицо или организацию, которым предоставлено предварительное обоснованное согласие;
- е) предмет генетических ресурсов, на которые выдан сертификат;
- ж) подтверждение заключения взаимосогласованных условий;
- з) подтверждение получения предварительного обоснованного согласия; и
- и) вид использования — коммерческий и/или некоммерческий.

Статья 18

Соблюдение взаимосогласованных условий

1. При осуществлении подпункта (i) пункта 3(g) статьи 6 и статьи 7 каждая Сторона поощряет поставщиков и пользователей генетических ресурсов и/или традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, включать по мере необходимости во взаимосогласованные условия положения об урегулировании споров, включающие:

а) юрисдикцию, в которую они передадут любой процесс урегулирования споров;

b) применимый закон; и/или

с) варианты альтернативного урегулирования споров, такие как посредничество или арбитраж.

2. Каждая Сторона обеспечивает возможность обращения за помощью в рамках своих правовых систем в соответствии с применимыми юрисдикционными требованиями в случаях возникновения споров, проистекающих из взаимосогласованных условий.

3. Каждая Сторона принимает в соответствующих случаях эффективные меры для:

а) обеспечения доступа к правосудию; и

b) использования механизмов для обеспечения взаимного признания и выполнения решений, вынесенных иностранным судом, и арбитражных решений.

4. Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, проводит обзор эффективности настоящей статьи в соответствии со статьей 31 настоящего Протокола.

Статья 19

Типовые договорные положения

1. Каждая Сторона поощряет в соответствующих случаях разработку, обновление и применение секторальных и межсекторальных типовых договорных положений для включения во взаимосогласованные условия.

2. Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, периодически рассматривает использование секторальных и межсекторальных типовых договорных положений.

Статья 20

Кодексы поведения, руководящие указания и передовые методы и/или стандарты

1. Каждая Сторона поощряет в соответствующих случаях разработку, обновление и использование добровольных кодексов поведения, руководящих указаний и передовых методов и/или стандартов в области доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод.
2. Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, периодически рассматривает использование добровольных кодексов поведения, руководящих указаний, передовых методов и/или стандартов и рассматривает вопрос о принятии конкретных кодексов поведения, руководящих указаний, передовых методов и/или стандартов.

Статья 21

Повышение осведомленности

Каждая Сторона принимает меры к повышению осведомленности о важном значении генетических ресурсов и традиционных знаний, связанных с генетическими ресурсами, а также о смежных вопросах доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод. Такие меры могут включать, кроме всего прочего:

- a) популяризацию настоящего Протокола, включая его цели;
- b) организацию совещаний коренных и местных общин и соответствующих субъектов деятельности;
- c) создание и поддержание службы помощи для коренных и местных общин и соответствующих субъектов деятельности;
- d) распространение информации через национальный механизм посредничества;
- e) популяризацию добровольных кодексов поведения, руководящих указаний и передовых методов и/или стандартов при консультациях с коренными и местными общинами и соответствующими субъектами деятельности;
- f) стимулирование в соответствующих случаях национального, регионального и международного обмена опытом;
- g) просвещение и подготовку пользователей и поставщиков генетических ресурсов и традиционных знаний, связанных с генетическими

ресурсами, относительно их обязательств, касающихся доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод;

h) привлечение коренных и местных общин и соответствующих субъектов деятельности к осуществлению настоящего Протокола; и

i) повышение осведомленности об общинных протоколах и процедурах коренных и местных общин.

Статья 22

Потенциал

1. Стороны сотрудничают в создании потенциала, развитии потенциала и укреплении людских ресурсов и организационного потенциала в целях эффективного осуществления настоящего Протокола в Сторонах, являющихся развивающимися странами, и в частности наименее развитыми странами и малыми островными развивающимися государствами среди них, и в Сторонах, являющихся странами с переходной экономикой, в том числе через посредство существующих глобальных, региональных, субрегиональных и национальных учреждений и организаций. В этом контексте Стороны должны содействовать привлечению к работе коренных и местных общин и соответствующих субъектов деятельности, включая неправительственные организации и частный сектор.

2. Потребности Сторон, являющихся развивающимися странами, и в частности наименее развитыми странами и малыми островными развивающимися государствами среди них, и Сторон с переходной экономикой в финансовых ресурсах согласно соответствующим положениям Конвенции в полной мере учитываются при создании потенциала и развитии для целей осуществления настоящего Протокола.

3. В качестве основы для принятия надлежащих мер по осуществлению настоящего Протокола Стороны, являющиеся развивающимися странами, и в частности наименее развитыми странами и малыми островными развивающимися государствами среди них, и Стороны с переходной экономикой должны выявить свои потребности и приоритеты в создании национального потенциала путем проведения самооценок национального потенциала. При этом такие Стороны должны поддерживать потребности и приоритеты в создании потенциала коренных и местных общин и соответствующих субъектов деятельности, определенных ими, и особо выделять потребности в потенциале и приоритеты женщин.

4. В поддержку реализации настоящего Протокола создание потенциала и развитие потенциала могут охватывать, кроме всего прочего, следующие ключевые области:

а) потенциал для осуществления и соблюдения обязательств в рамках настоящего Протокола;

б) потенциал для ведения переговоров о взаимосогласованных условиях;

с) потенциал для разработки, введения и обеспечения соблюдения национальных законодательных, административных или политических мер, регулирующих доступ к генетическим ресурсам и совместное использование выгод; и

д) возможности стран развивать свои внутренние научно-исследовательские способности добавлять стоимость собственным генетическим ресурсам.

5. Меры, принимаемые в соответствии с вышеприведенными пунктами 1–4, могут включать, кроме всего прочего:

а) правовое и организационное строительство;

б) стимулирование равенства и справедливости позиций на переговорах, как, например, обучение навыкам ведения переговоров о заключении взаимосогласованных условий;

с) мониторинг и обеспечение соблюдения условий;

д) использование наилучших существующих средств коммуникации и систем на базе Интернета для реализации мероприятий по обеспечению доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод;

е) разработку и применение методов стоимостной оценки;

ф) биоразведку и соответствующие научные и таксономические исследования;

г) передачу технологии и создание инфраструктуры и технического потенциала для обеспечения устойчивости такой передачи технологии;

h) расширение вклада мероприятий по обеспечению доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод в сохранение биоразнообразия и устойчивое использование его компонентов;

і) особые меры для расширения возможностей соответствующих субъектов деятельности, связанных с обеспечением доступа к генетическим ресурсам и совместным использованием выгод; и

j) особые меры по расширению возможностей коренных и местных общин с уделением внимания расширению возможностей женщин в таких общинах в плане доступа к генетическим ресурсам и/или традиционным знаниям, связанным с генетическими ресурсами.

6. Информацию об инициативах по созданию потенциала и развитию на национальном, региональном и международном уровнях, реализуемых в соответствии с вышеприведенными пунктами 1–5, следует представлять в Механизм посредничества в целях стимулирования взаимодействия и координации в создании потенциала и развитии для обеспечения доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод.

Статья 23

Передача технологии и технологическое взаимодействие и сотрудничество

В соответствии с положениями статей 15, 16, 18 и 19 Конвенции Стороны сотрудничают и взаимодействуют для реализации программ технических и научных исследований и развития, и в том числе научной деятельности в области биотехнологий, в качестве одного из средств достижения цели настоящего Протокола. Стороны обязуются стимулировать и поощрять доступ к технологии Сторон, являющихся развивающимися странами, и в частности наименее развитыми странами и малыми островными развивающимися государствами среди них, и Сторон с переходной экономикой и передачу им технологии в целях создания возможностей развития и укрепления надежной и жизнеспособной научно-технологической базы для достижения целей Конвенции и настоящего Протокола. В случаях возможности и целесообразности такие совместные мероприятия осуществляются в Стороне или в Сторонах и совместно со Стороной или со Сторонами, которые приобрели генетические ресурсы в соответствии с положениями Конвенции.

Статья 24

Государства, не являющиеся Сторонами

Стороны поощряют государства, не являющиеся Сторонами, присоединяться к настоящему Протоколу и представлять соответствующую информацию в Механизм посредничества для регулирования доступа к генетическим ресурсам и совместного использования выгод.

Статья 25

Механизм финансирования и финансовые ресурсы

1. При рассмотрении вопроса о финансовых ресурсах для осуществления настоящего Протокола Стороны учитывают положения статьи 20 Конвенции.
2. Механизм финансирования Конвенции является механизмом финансирования настоящего Протокола.
3. В отношении создания потенциала и развития, о которых говорится в статье 22 настоящего Протокола, Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, при выработке руководящих указаний в отношении механизма финансирования, упомянутого выше, в пункте 2, для рассмотрения Конференцией Сторон учитывает потребности Сторон, являющихся развивающимися странами, и в частности наименее развитыми странами и малыми островными развивающимися государствами среди них, и Сторон с переходной экономикой в финансовых ресурсах, а также потребности и приоритеты в создании потенциала коренных и местных общин, включая женщин в таких общинах.
4. В контексте вышеприведенного пункта 1 Стороны также учитывают потребности Сторон, являющихся развивающимися странами, и в частности наименее развитыми странами и малыми островными развивающимися государствами среди них, и Сторон с переходной экономикой в их деятельности по определению и обеспечению своих потребностей в создании потенциала и развитии для целей осуществления настоящего Протокола.
5. Руководящие указания механизму финансирования Конвенции в соответствующих решениях Конференции Сторон, включая те, которые сформулированы до принятия настоящего Протокола, применяются *mutatis mutandis* к положениям настоящей статьи.
6. Стороны, являющиеся развитыми странами, могут также предоставлять, а Стороны, являющиеся развивающимися странами, и Стороны с переходной экономикой могут получать по двусторонним, региональным и многосторонним каналам финансовые и другие ресурсы для осуществления положений настоящего Протокола.

Статья 26
Конференция Сторон, выступающая в качестве
Совещания Сторон настоящего Протокола

1. Конференция Сторон выступает в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола.
2. Стороны Конвенции, не являющиеся Сторонами настоящего Протокола, могут принимать участие в качестве наблюдателей в работе любого совещания Конференции Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола. Когда Конференция Сторон выступает в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, решения в рамках настоящего Протокола принимаются только представителями его Сторон.
3. Когда Конференция Сторон выступает в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, любой член бюро Конференции Сторон, представляющий какую-либо Сторону Конвенции, которая в это время не является, однако, Стороной настоящего Протокола, заменяется членом, избираемым Сторонами настоящего Протокола и из их числа.
4. Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, постоянно следит за осуществлением настоящего Протокола и принимает в рамках своего мандата решения, необходимые для содействия его эффективному осуществлению. Она выполняет функции, возложенные на нее в соответствии с настоящим Протоколом, и:
 - a) выносит рекомендации по любым вопросам, необходимым для осуществления настоящего Протокола;
 - b) создает такие вспомогательные органы, которые считаются необходимыми для осуществления настоящего Протокола;
 - c) запрашивает и использует в соответствующих случаях услуги, содействие и информацию, предоставляемые компетентными международными организациями и межправительственными и неправительственными органами;
 - d) определяет форму и периодичность поступления информации, подлежащей представлению в соответствии со статьей 29 настоящего Протокола, и рассматривает такую информацию, а также доклады, представленные любым вспомогательным органом;
 - e) рассматривает и принимает по мере необходимости поправки к настоящему Протоколу и приложению к нему, а также любые дополнительные приложения к настоящему Протоколу, которые считаются необходимыми для осуществления настоящего Протокола; и

г) выполняет такие другие функции, которые могут потребоваться для осуществления настоящего Протокола.

5. В рамках настоящего Протокола применяются *mutatis mutandis* правила процедуры Конференции Сторон, а также финансовые правила Конвенции, за исключением случаев, когда Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, может консенсусом принимать иное решение.

6. Первое совещание Конференции Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, созывается секретариатом и проводится одновременно с первым совещанием Конференции Сторон, проведение которого запланировано после даты вступления в силу настоящего Протокола. Последующие очередные совещания Конференции Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, проводятся одновременно с очередными совещаниями Конференции Сторон, если Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, не примет иное решение.

7. Внеочередные совещания Конференции Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, созываются тогда, когда Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, может счесть это необходимым, или по письменной просьбе любой Стороны, при условии, что в течение шести месяцев после того, как секретариат известит Стороны о такой просьбе, она будет поддержана по крайней мере одной третью Сторон.

8. Организация Объединенных Наций, ее специализированные учреждения и Международное агентство по атомной энергии, а также любое государство, являющееся их членом, или наблюдатели при них, которые не являются Сторонами Конвенции, могут быть представлены на совещаниях Конференции Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, как наблюдатели. Любые органы или учреждения, национальные или международные, правительственные или неправительственные, обладающие компетенцией по вопросам, охватываемым настоящим Протоколом, которые известили секретариат о своем желании быть представленными в качестве наблюдателей на совещании Конференции Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, могут быть допущены к участию в нем, если только против этого не возражает по крайней мере одна треть присутствующих Сторон. За исключением иных случаев, предусмотренных в настоящей статье, допуск и участие наблюдателей регулируются правилами процедуры, упомянутыми в вышеприведенном пункте 5.

Статья 27

Вспомогательные органы

1. Любой вспомогательный орган, учрежденный Конвенцией или в ее рамках, может оказывать услуги Протоколу, в том числе в соответствии с решением Конференции Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон Протокола. В любом таком решении конкретно определяются задачи, подлежащие выполнению.
2. Стороны Конвенции, которые не являются Сторонами настоящего Протокола, могут принимать участие в качестве наблюдателей в работе любого совещания любых таких вспомогательных органов. В тех случаях, когда вспомогательный орган Конвенции выступает в качестве вспомогательного органа настоящего Протокола, решения в рамках Протокола принимаются только Сторонами Протокола.
3. В тех случаях, когда вспомогательный орган Конвенции выполняет свои функции в связи с вопросами, касающимися настоящего Протокола, любой член бюро такого вспомогательного органа, представляющий Сторону Конвенции, которая в это время не является, однако, Стороной Протокола, заменяется членом, избираемым Сторонами Протокола и из их числа.

Статья 28

Секретариат

1. Секретариат, учрежденный в соответствии со статьей 24 Конвенции, выступает в качестве секретариата настоящего Протокола.
2. Пункт 1 статьи 24 Конвенции о функциях секретариата применяется *mutatis mutandis* к настоящему Протоколу.
3. В той мере, в какой расходы на услуги, оказываемые секретариатом настоящему Протоколу, отличны от иных расходов, они покрываются Сторонами настоящего Протокола. Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, на своем первом совещании принимает решение относительно соответствующих бюджетных мер, необходимых для этой цели.

Статья 29

Мониторинг и отчетность

Каждая Сторона осуществляет контроль за выполнением своих обязательств в рамках настоящего Протокола и с периодичностью и в формате, определяемыми Конференцией Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, отчитывается перед Конференци-

ей Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, о мерах, принятых ею в осуществление Протокола.

Статья 30

Процедуры и механизмы, стимулирующие соблюдение настоящего Протокола

Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, на своем первом совещании рассматривает и утверждает совместные процедуры и организационные механизмы для содействия соблюдению положений настоящего Протокола и рассмотрению случаев несоблюдения. В таких процедурах и механизмах предусматривается оказание по мере необходимости консультативных услуг или помощи. Они применяются независимо от процедур и механизмов урегулирования споров в рамках статьи 27 Конвенции и без ущерба для них.

Статья 31

Оценка и обзор

Конференция Сторон, выступающая в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, через четыре года после вступления в силу настоящего Протокола и затем с периодичностью, установленной Конференцией Сторон, выступающей в качестве Совещания Сторон настоящего Протокола, проводит оценку эффективности настоящего Протокола.

Статья 32

Подписание

Настоящий Протокол открыт для подписания Сторонами Конвенции в Центральных учреждениях Организации Объединенных Наций в Нью-Йорке со 2 февраля 2011 года по 1 февраля 2012 года.

Статья 33

Вступление в силу

1. Настоящий Протокол вступает в силу на девяностый день со дня сдачи на хранение пятидесятого документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении государствами или региональными организациями экономической интеграции, которые являются Сторонами Конвенции.

2. Для государства или региональной организации экономической интеграции, которые ратифицируют, принимают или одобряют настоящий Протокол или присоединяются к нему после сдачи на хранение пятидесятого документа, о котором говорится выше, в пункте 1, настоящий Прото-

кол вступает в силу на девяностый день после сдачи на хранение таким государством или региональной организацией экономической интеграции своего документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении или в тот день, когда Конвенция вступает в силу для такого государства или региональной организации экономической интеграции, в зависимости от того, что наступает позднее.

3. Для целей вышеприведенных пунктов 1 и 2 ни один из документов, сданных на хранение региональной организацией экономической интеграции, не считается дополнительным к документам, сданным на хранение государствами-членами такой организации.

Статья 34 **Оговорки**

Никакие оговорки к настоящему Протоколу не допускаются.

Статья 35 **Выход**

1. В любое время по истечении двух лет со дня вступления настоящего Протокола в силу для какой-либо Стороны эта Сторона может выйти из Протокола, направив письменное уведомление Депозитарию.

2. Такой выход вступает в силу по истечении одного года с даты получения уведомления Депозитарием или в такой более поздний срок, который может быть конкретно указан в уведомлении о выходе.

Статья 36 **Аутентичные тексты**

Подлинник настоящего Протокола, тексты которого на английском, арабском, испанском, китайском, русском и французском языках являются равно аутентичными, сдается на хранение Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций.

В УДОСТОВЕРЕНИЕ ЧЕГО нижеподписавшиеся, должным образом на то уполномоченные, подписали настоящий Протокол в указанную дату.

СОВЕРШЕНО в Нагое двадцать девятого октября две тысячи десятого года.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДЕНЕЖНЫЕ И НЕДЕНЕЖНЫЕ ВЫГОДЫ

1. Денежные выгоды могут включать, но не ограничиваться ими:
 - a) сборы за доступ/сбор за каждый собранный или иными способами приобретенный образец;
 - b) авансовые выплаты;
 - c) поэтапные выплаты;
 - d) лицензионные платежи;
 - e) лицензионные выплаты в случае коммерциализации;
 - f) специальные взносы в целевые фонды поддержки сохранения и устойчивого использования биоразнообразия;
 - g) зарплату и льготные условия в случае взаимной договоренности;
 - h) финансирование научных исследований;
 - i) совместные предприятия;
 - j) совместное владение соответствующими правами интеллектуальной собственности.
2. Неденежные выгоды могут включать, но не ограничиваться ими:
 - a) совместное использование результатов научных исследований и разработок;
 - b) сотрудничество, совместную деятельность и внесение вклада в сфере осуществления программ научных исследований и развития, в частности реализации деятельности, связанной с исследованиями в области биотехнологий, по возможности в Стороне-поставщике;
 - c) участие в разработке продуктов;
 - d) сотрудничество, совместную деятельность и внесение вклада в области просвещения и подготовки кадров;
 - e) доступ к объектам генетических ресурсов ex-situ и к базам данных;
 - f) передачу поставщику генетических ресурсов, знаний и технологий на справедливых и наиболее благоприятных условиях, включая в

частности, когда это согласовано, на льготных и преференциальных условиях, знаний и технологий, связанных с использованием генетических ресурсов, включая биотехнологию, или актуальных для сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия;

g) укрепление потенциала в области передачи технологий Сторонам-пользователям, являющимся развивающимися странами, и Сторонам, являющимся странами с переходной экономикой, и разработке технологий в странах происхождения, которые предоставляют генетические ресурсы; кроме того, развитие возможностей коренных и местных общин в области сохранения и устойчивого использования их генетических ресурсов;

h) создание организационного потенциала;

i) людские и материальные ресурсы для укрепления потенциала в области применения и осуществления нормативных положений, регулирующих доступ к генетическим ресурсам;

j) профессиональную подготовку кадров в области генетических ресурсов при полном участии Сторон-поставщиков, причем, где это возможно, на территории таких Сторон;

k) доступ к научной информации, касающейся сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия, в том числе проведение биологических инвентаризаций и таксономических исследований;

l) содействие развитию местной экономики;

m) научные исследования, направленные на удовлетворение первоочередных потребностей, таких как обеспечение надлежащего здравоохранения и воспроизводства продуктов питания, с учетом видов внутреннего использования генетических ресурсов в Сторонах-поставщиках;

n) организационные и профессиональные отношения, которые могут сложиться в результате заключения соглашения о доступе к генетическим ресурсам и совместном использовании выгод и последующей совместной деятельности;

o) выгоды, гарантирующие обеспеченность продовольствием и средства к существованию;

p) социальное признание;

q) совместное владение патентами и другими соответствующими формами прав интеллектуальной собственности.

**PROTOCOLE DE NAGOYA SUR L'ACCÈS AUX RESSOURCES
GÉNÉTIQUES ET LE PARTAGE JUSTE ET ÉQUITABLE
DES AVANTAGES DÉCOULANT DE LEUR UTILISATION
RELATIF À LA CONVENTION SUR LA DIVERSITÉ BIOLOGIQUE**

Les Parties au présent Protocole,

Étant Parties à la Convention sur la diversité biologique, ci-après dénommée « la Convention »,

Rappelant que le partage juste et équitable des avantages découlant de l'utilisation des ressources génétiques est l'un des trois objectifs centraux de la Convention et *reconnaissant* que le Protocole poursuit la réalisation de cet objectif dans le cadre de la Convention,

Réaffirmant les droits souverains des États sur leurs propres ressources naturelles et conformément aux dispositions de la Convention,

Rappelant en outre l'article 15 de la Convention,

Conscientes de l'importante contribution au développement durable du transfert de technologie et de la coopération dans ce domaine en vue de renforcer les capacités de recherche et d'innovation et d'ajouter de la valeur aux ressources génétiques dans les pays en développement conformément aux articles 16 et 19 de la Convention,

Reconnaissant que la sensibilisation du public à la valeur économique des écosystèmes et de la diversité biologique, et au partage juste et équitable de cette valeur économique avec les gardiens de la diversité biologique est une importante mesure d'incitation disponible pour la conservation de la diversité biologique et l'utilisation durable de ses éléments constitutifs,

Reconnaissant la contribution potentielle de l'accès et du partage des avantages à la conservation et à l'utilisation durable de la diversité biologique, à l'éradication de la pauvreté et à un environnement durable, contribuant ainsi à la réalisation des Objectifs du millénaire pour le développement,

Conscientes des liens qui existent entre l'accès aux ressources génétiques et le partage juste et équitable des avantages découlant de l'utilisation de ces ressources,

Reconnaissant l'importance d'assurer la certitude juridique en ce qui concerne l'accès aux ressources génétiques et le partage juste et équitable des avantages découlant de leur utilisation,

Reconnaissant en outre l'importance de promouvoir l'équité et la justice dans la négociation de conditions convenues d'un commun accord entre les fournisseurs et les utilisateurs de ressources génétiques,

Reconnaissant également le rôle vital des femmes en matière d'accès et de partage des avantages et *affirmant* la nécessité d'une participation pleine et entière des femmes à tous les niveaux du développement et de l'application des politiques pour la conservation de la diversité biologique,

Fermement décidées à appuyer davantage l'application effective des dispositions de la Convention relatives à l'accès et au partage des avantages,

Reconnaissant qu'une solution novatrice est nécessaire relativement au partage juste et équitable des avantages découlant de l'utilisation des ressources génétiques et des connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques dans des situations où il n'est pas possible d'accorder ou d'obtenir le consentement préalable donné en connaissance de cause,

Reconnaissant l'importance des ressources génétiques pour la sécurité alimentaire, la santé publique, la conservation de la diversité biologique, et l'atténuation des changements climatiques et l'adaptation à ceux-ci,

Reconnaissant la nature spéciale de la diversité biologique agricole, ses traits distinctifs et ses problèmes nécessitant des solutions distinctives,

Reconnaissant l'interdépendance de tous les pays en ce qui a trait aux ressources génétiques pour l'alimentation et l'agriculture ainsi que leur nature et leur importance particulières pour assurer la sécurité des aliments à l'échelle mondiale et pour le développement durable de l'agriculture dans le contexte de l'atténuation de la pauvreté et des changements climatiques, et *reconnaissant* le rôle fondamental du Traité international sur les ressources phytogénétiques pour l'alimentation et l'agriculture et de la Commission des ressources génétiques pour l'alimentation et l'agriculture de la FAO à cet égard,

Conscientes du Règlement sanitaire international (2005) et de l'importance d'assurer l'accès aux pathogènes humains aux fins de préparation et d'intervention pour la santé publique,

Reconnaissant les travaux en cours sur l'accès et le partage des avantages dans différentes instances,

Rappelant le programme multilatéral sur l'accès et le partage des avantages créé en vertu du Traité international sur les ressources phytogénétiques pour l'alimentation et l'agriculture développé en harmonie avec la Convention,

Reconnaissant que les instruments internationaux relatifs à l'accès et au partage des avantages devraient être complémentaires en vue d'atteindre les objectifs de la Convention,

Rappelant l'article 8 j) de la Convention, tel qu'il a trait aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques et au partage juste et équitable des avantages découlant de l'utilisation de ces connaissances,

Prenant note du lien d'interdépendance entre les ressources génétiques et les connaissances traditionnelles et le caractère inséparable de ces ressources pour les communautés autochtones et locales, de l'importance des connaissances traditionnelles pour la conservation de la diversité biologique et de l'utilisation durable de ses éléments constitutifs, et pour la pérennité des moyens de subsistance de ces communautés,

Reconnaissant la diversité des circonstances dans lesquelles les connaissances traditionnelles sont détenues ou possédées par les communautés autochtones et locales,

Sachant que les communautés autochtones et locales ont le droit d'identifier les détenteurs légitimes de leurs connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques au sein de leurs communautés,

Reconnaissant en outre les circonstances uniques dans lesquelles certains pays possèdent des connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques, orales ou documentées ou sous d'autres formes, reflétant un riche patrimoine culturel présentant un intérêt pour la conservation et l'utilisation durable de la diversité biologique,

Prenant note de la Déclaration des Nations Unies sur les droits des peuples autochtones,

Affirmant que rien dans le présent Protocole ne doit être interprété de façon à diminuer ou à supprimer les droits que possèdent les communautés autochtones et locales,

Sont convenues de ce qui suit :

ARTICLE 1

OBJECTIF

L'objectif du présent Protocole est le partage juste et équitable des avantages découlant de l'utilisation des ressources génétiques, notamment grâce à un accès satisfaisant aux ressources génétiques et à un transfert approprié des technologies pertinentes, compte tenu de tous les droits sur ces ressources et aux technologies et grâce à un financement adéquat, contribuant ainsi à la conservation de la diversité biologique et à l'utilisation durable de ses éléments constitutifs.

ARTICLE 2

EMPLOI DES TERMES

Les termes définis à l'article 2 de la Convention s'appliquent au présent Protocole. En outre, aux fins du présent Protocole, on entend par :

- a) « Conférence des Parties » la Conférence des Parties à la Convention;

- b) « Convention » la Convention sur la diversité biologique;
- c) « Utilisation des ressources génétiques » les activités de recherche et de développement sur la composition génétique et/ou biochimique de ressources génétiques, notamment par l'application de la biotechnologie, conformément à la définition fournie à l'article 2 de la Convention;
- d) « Biotechnologie » toute application technologique qui utilise des systèmes biologiques, des organismes vivants, ou des dérivés de ceux-ci, pour réaliser ou modifier des produits ou des procédés à usage spécifique, conformément à la définition fournie dans l'article 2 de la Convention;
- e) « Dérivé » tout composé biochimique qui existe à l'état naturel résultant de l'expression génétique ou du métabolisme de ressources biologiques ou génétiques, même s'il ne contient pas d'unités fonctionnelles d'hérédité.

ARTICLE 3

CHAMP D'APPLICATION

Le présent Protocole s'applique aux ressources génétiques qui relèvent de la compétence de l'article 15 de la Convention ainsi qu'aux avantages découlant de l'utilisation de ces ressources. Le Protocole s'applique également aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques relevant de la compétence de la Convention et aux avantages découlant de l'utilisation de ces connaissances.

ARTICLE 4

RELATION AVEC LES AUTRES ACCORDS ET INSTRUMENTS INTERNATIONAUX

1. Les dispositions du présent Protocole ne modifient en rien les droits et obligations découlant pour une Partie contractante d'un accord international existant, sauf si l'exercice de ces droits ou le respect de ces obligations causait de sérieux dommages à la diversité biologique ou constituait pour elle une menace. Le présent paragraphe n'a pas pour objet de créer une hiérarchie entre le présent Protocole et d'autres accords internationaux.
2. Rien dans le présent Protocole n'empêche l'élaboration et l'application d'autres accords internationaux pertinents, y compris d'autres accords spécialisés d'accès et de partage des avantages, à condition qu'ils soutiennent et n'aillent pas à l'encontre des objectifs de la Convention et du présent Protocole.
3. Le présent Protocole est appliqué de manière complémentaire aux autres instruments internationaux qui s'y rapportent. Les travaux ou pratiques utiles

et pertinents en cours dans le cadre de ces instruments internationaux et organisations internationales compétentes sont dûment pris en compte, à condition qu'ils soutiennent et n'aillent pas à l'encontre de objectifs de la Convention et du présent Protocole.

4. Le présent Protocole est l'instrument de l'application des dispositions de la Convention relatives à l'accès et au partage des avantages. Lorsque un instrument international spécialisé en matière d'accès et de partage des avantages s'applique, est conforme aux objectifs de la Convention et du présent Protocole et ne va pas à l'encontre de ceux-ci, le présent Protocole ne s'applique pas pour la ou les partie(s) contractante(s) à l'instrument spécialisé en ce qui concerne la ressource génétique spécifique couverte par l'instrument spécialisé et pour les besoins de celui-ci.

ARTICLE 5

PARTAGE JUSTE ET ÉQUITABLE DES AVANTAGES

1. Conformément aux paragraphes 3 et 7 de l'article 15 de la Convention, les avantages découlant de l'utilisation des ressources génétiques et des applications et de la commercialisations subséquentes sont partagés de manière juste et équitable avec la Partie qui fournit lesdites ressources et qui est le pays d'origine de ces ressources ou une Partie qui a acquis les ressources génétiques conformément à la Convention. Ce partage est soumis à des conditions convenues d'un commun accord.

2. Chaque Partie prend les mesures législatives, administratives ou de politique nécessaires afin de s'assurer que les avantages découlant de l'utilisation des ressources génétiques qui sont détenues par les communautés autochtones et locales, conformément au droit interne relatif aux droits établis de ces communautés autochtones et locales sur ces ressources génétiques, sont partagés de manière juste et équitable avec les communautés concernées conformément à des conditions convenues d'un commun accord.

3. Chaque Partie prend les mesures législatives, administratives ou de politique nécessaires pour appliquer le paragraphe 1.

4. Les avantages peuvent inclure mais ne sont pas limités aux avantages monétaires et non monétaires énumérés à l'annexe.

5. Chaque Partie prend les mesures législatives, administratives ou de politique nécessaires pour assurer le partage juste et équitable des avantages découlant de l'utilisation des connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques avec les communautés autochtones et locales détentrices de ces connaissances. Ce partage est soumis à des conditions convenues d'un commun accord.

ARTICLE 6

ACCÈS AUX RESSOURCES GÉNÉTIQUES

1. Dans l'exercice de ses droits souverains sur ses ressources naturelles et conformément à sa législation ou à ses exigences réglementaires nationales en matière d'accès et de partage des avantages, l'accès aux ressources génétiques pour leur utilisation est subordonné au consentement préalable donné en connaissance de cause par la Partie qui fournit lesdites ressources, qui est le pays d'origine desdites ressources ou une Partie qui a acquis les ressources génétiques conformément à la Convention, sauf mention contraire par la Partie en question.

2. Conformément à la législation interne, chaque Partie prend les mesures nécessaires pour s'assurer que le consentement préalable donné en connaissance de cause ou l'accord et la participation des communautés autochtones et locales est obtenu pour l'accès aux ressources génétiques lorsqu'elles ont le droit établi d'accorder l'accès à ces ressources.

3. Conformément au paragraphe 1 ci-dessus, chaque Partie qui exige le consentement préalable donné en connaissance de cause prend les mesures législatives, administratives et de politique nécessaires en vue de :

a) Assurer la certitude juridique, la clarté et la transparence de ses exigences internes en matière d'accès et de partage des avantages;

b) Prévoir des règles et procédures justes et non arbitraires sur l'accès aux ressources génétiques;

c) Mettre à disposition des informations sur la manière de solliciter un consentement préalable en connaissance de cause;

d) Prévoir une décision écrite claire et transparente d'une autorité nationale, de manière économique et dans un délai raisonnable;

e) Prévoir la délivrance au moment de l'accès d'un permis ou de son équivalent comme preuve de la décision d'accorder le consentement préalable en connaissance de cause et de la conclusion de conditions convenues d'un commun accord, et notifier le Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages en conséquence;

f) S'il y a lieu et conformément à la législation interne, établir des critères et/ou procédés pour l'obtention du consentement préalable en connaissance de cause ou l'accord et la participation des communautés autochtones et locales à l'accès aux ressources génétiques;

g) Établir des règles et des procédures claires sur la demande et la définition de conditions convenues d'un commun accord. Ces conditions doivent être arrêtées par écrit et peuvent inclure, entre autres :

i) Une clause sur le règlement des différends;

- ii) Les conditions de partage des avantages, compte tenu également des droits de propriété intellectuelle;
- iii) Les conditions de l'utilisation ultérieure par des tiers, le cas échéant; et
- iv) Les conditions de changement d'intention, le cas échéant.

ARTICLE 7

ACCÈS AUX CONNAISSANCES TRADITIONNELLES ASSOCIÉES AUX RESSOURCES GÉNÉTIQUES

Chaque Partie prend les mesures nécessaires pour s'assurer que l'accès aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques détenues par les communautés autochtones et locales est soumis au consentement préalable donné en connaissance de cause ou à l'accord et à la participation de ces communautés autochtones et locales conformément à sa législation interne et que des conditions convenues d'un commun accord ont été établies.

ARTICLE 8

CONSIDÉRATIONS SPÉCIALES

En élaborant et en mettant en œuvre sa législation ou ses exigences réglementaires en matière d'accès et de partage des avantages, chaque Partie :

a) Crée des conditions propres à promouvoir et encourager la recherche qui contribue à la conservation de la diversité biologique et à en assurer l'utilisation durable, en particulier dans les pays en développement, notamment par des mesures simplifiées d'accès pour la recherche à des fins non commerciales, compte tenu de la nécessité d'aborder le changement d'intention de cette recherche;

b) Prend dûment en considération les situations d'urgence actuelles ou imminentes qui menacent ou nuisent à la santé humaine, animale ou végétale, telles que définies au niveau national ou international. Les Parties peuvent prendre en considération la nécessité de mesures expéditives d'accès rapide aux ressources génétiques et de partage juste et équitable des avantages découlant de leur utilisation, y compris l'accès de ceux qui sont dans le besoin, en particulier les pays en développement, à des traitements abordables;

c) Tient compte de l'importance des ressources génétiques pour l'alimentation et l'agriculture et du rôle spécial qu'elles jouent pour la sécurité alimentaire.

ARTICLE 9

CONTRIBUTION À LA CONSERVATION ET À L'UTILISATION DURABLE

Les Parties encouragent les utilisateurs et les fournisseurs à orienter les avantages découlant de l'utilisation des ressources génétiques vers la conservation de la diversité biologique et l'utilisation durable de ses éléments constitutifs.

ARTICLE 10

MÉCANISME MULTILATÉRAL MONDIAL DE PARTAGE DES AVANTAGES

Les Parties considèrent la nécessité et les modalités d'un mécanisme multilatéral mondial de partage des avantages pour traiter le partage juste et équitable des avantages résultant de l'utilisation des ressources génétiques et des connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques qui se trouvent dans des situations transfrontières ou pour lesquelles il n'est pas possible d'accorder ou d'obtenir le consentement préalable donné en connaissance de cause. Les avantages partagés par les utilisateurs de ressources génétiques et de connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques par l'intermédiaire de ce mécanisme sont utilisés pour soutenir la conservation de la diversité biologique et l'utilisation durable de ses éléments constitutifs.

ARTICLE 11

COOPÉRATION TRANSFRONTIÈRE

1. Lorsque les mêmes ressources génétiques sont situées in situ sur le territoire de plus d'une Partie, les Parties concernées s'efforcent de coopérer, selon qu'il convient, avec la participation des communautés autochtones et locales concernées, s'il y a lieu, afin d'appliquer le présent Protocole.
2. Lorsque les mêmes connaissances traditionnelles associées à des ressources génétiques sont partagées par des communautés autochtones et locales différentes dans plusieurs Parties, ces Parties s'efforcent de coopérer, selon qu'il convient, avec la participation des communautés autochtones et locales concernées en vue d'appliquer l'objectif du Protocole.

ARTICLE 12

CONNAISSANCES TRADITIONNELLES ASSOCIÉES AUX RESSOURCES GÉNÉTIQUES

1. En s'acquittant de leurs obligations aux termes du présent Protocole, les Parties tiennent dûment compte, conformément au droit interne, s'il y a lieu, des lois, des protocoles et procédures communautaires, des communautés autochtones et locales relatives aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques.

2. Avec la participation active des communautés autochtones et locales concernées, les Parties, mettent sur pied des mécanismes pour informer les utilisateurs potentiels de connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques de leurs obligations, y compris les mesures diffusées par le biais du Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages en matière d'accès à ces connaissances et de partage juste et équitable des avantages découlant de leur utilisation.

3. Les Parties s'efforcent d'appuyer, selon qu'il convient, l'élaboration par les communautés autochtones et locales, y compris les femmes de ces communautés, de :

a) Protocoles communautaires relatifs à l'accès aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques et au partage juste et équitable des avantages découlant de leur utilisation;

b) Conditions minimales pour la négociation de conditions convenues d'un commun accord afin d'assurer le partage juste et équitable des avantages découlant de l'utilisation des connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques; et

c) Clauses contractuelles modèles pour le partage des avantages découlant de l'utilisation des connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques.

4. En appliquant le présent Protocole, les Parties, dans la mesure du possible, ne limitent pas l'utilisation coutumière ou l'échange de ressources génétiques et de connaissances traditionnelles associées au sein des communautés autochtones et locales et entre elles, conformément aux objectifs de la Convention.

ARTICLE 13

CORRESPONDANTS NATIONAUX ET AUTORITÉS NATIONALES COMPÉTENTES

1. Chaque Partie désigne un correspondant national pour l'accès et le partage des avantages. Le correspondant national fournit les renseignements suivants :

a) Aux demandeurs d'accès aux ressources génétiques, des informations sur les procédures d'obtention du consentement préalable donné en connaissance de cause et la conclusion de conditions convenues d'un commun accord, y compris le partage des avantages;

b) Aux demandeurs d'accès aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques, dans la mesure du possible, des informations sur les procédures d'obtention du consentement préalable donné en connaissance de cause ou l'approbation et la participation, selon qu'il convient, des communautés autochtones et locales, et la conclusion de conditions convenues d'un commun accord, y compris le partage des avantages; et

c) Des informations sur les autorités nationales compétentes, les communautés autochtones et locales et les parties prenantes concernées.

Le correspondant national est responsable d'assurer la liaison avec le Secrétariat.

2. Chaque Partie désigne une ou plusieurs autorités nationales compétentes en matière d'accès et de partage des avantages. Les autorités nationales compétentes sont chargées, conformément aux mesures législatives, administratives et de politique nationales en vigueur, d'accorder l'accès ou, s'il y a lieu, de délivrer une preuve écrite que les conditions d'accès ont été respectées, et de fournir des conseils sur les procédures et les conditions d'obtention du consentement préalable donné en connaissance de cause et de conclusion de conditions convenues d'un commun accord.

3. Une Partie peut désigner une seule entité pour cumuler les fonctions de correspondant et d'autorité nationale compétente.

4. Chaque Partie communique au Secrétariat, au plus tard à la date d'entrée en vigueur du présent Protocole, les coordonnées de son correspondant national et de l'autorité ou des autorités nationales compétentes. Lorsqu'une Partie désigne plus d'une autorité nationale compétente, elle indique au Secrétariat, avec sa notification à cet effet, quels sont les domaines de responsabilité respectifs de ces autorités. Le cas échéant, il sera au moins précisé quelle est l'autorité compétente responsable des ressources génétiques sollicitées. Chaque Partie notifie immédiatement au Secrétariat toute modification de la désignation de son correspondant national, de ses coordonnées, ou des responsabilités de son ou ses autorités nationales compétentes.

5. Le Secrétariat met cette information à disposition en vertu du paragraphe 4 ci-dessus par le biais du Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages.

ARTICLE 14

CENTRE D'ÉCHANGE SUR L'ACCÈS ET LE PARTAGE DES AVANTAGES ET ÉCHANGE D'INFORMATION

1. Un Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages est créé dans le cadre du mécanisme d'échange prévu au paragraphe 3 de l'article 18 de la Convention. Il sert de moyen de partage d'informations relatives à l'accès et au partage des avantages. En particulier, il permet d'accéder aux informations pertinentes pour l'application du Protocole que fournit chaque Partie.

2. Sans préjudice de la protection des informations confidentielles, chaque Partie communique au Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages toute information qu'elle est tenue de fournir en vertu du présent Protocole et des décisions prises par la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole. Ces informations comprennent notamment :

a) Les mesures législatives, administratives et de politique en matière d'accès et de partage des avantages;

b) Les informations concernant le correspondant national et l'autorité ou les autorités nationales compétentes; et

c) Des permis ou équivalents délivrés au moment de l'accès comme preuve de la décision d'accorder le consentement préalable donné en connaissance de cause ou la conclusion de conditions convenues d'un commun accord.

3. Des informations supplémentaires, le cas échéant et selon qu'il convient, pourraient inclure :

a) Les autorités compétentes pertinentes des communautés autochtones et locales, et des renseignements, ainsi qu'il en est décidé;

b) Les clauses contractuelles modèles;

c) Les méthodes et outils développés pour surveiller les ressources génétiques; et

d) Les codes de conduite et les meilleures pratiques.

4. Les modalités de fonctionnement du Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages, y compris ses rapports d'activité, sont examinées et arrêtées par la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole à sa première réunion et font l'objet d'examen ultérieurs.

ARTICLE 15

RESPECT DE LA LÉGISLATION OU DES EXIGENCES INTERNES RELATIVES À L'ACCÈS ET AU PARTAGE DES AVANTAGES

1. Chaque Partie prend des mesures législatives, administratives ou de politique appropriées, efficaces et proportionnées afin de garantir que les ressources génétiques exploitées dans sa juridiction ont été soumises au consentement préalable donné en connaissance de cause et que des conditions convenues d'un commun accord ont été établies, conformément à la législation ou aux exigences internes relatives à l'accès et au partage des avantages de l'autre Partie.
2. Les Parties prennent des mesures appropriées, efficaces et proportionnées pour traiter des situations de non-respect des mesures adoptées conformément au paragraphe 1 ci-dessus.
3. Les Parties coopèrent, dans la mesure du possible et selon qu'il convient, en cas de violation présumée de la législation ou des exigences internes en matière d'accès et de partage des avantages mentionnées au paragraphe 1 ci-dessus.

ARTICLE 16

RESPECT DE LA LÉGISLATION OU DES EXIGENCES INTERNES EN MATIÈRE D'ACCÈS ET DE PARTAGE DES AVANTAGES RELATIFS AUX CONNAISSANCES TRADITIONNELLES ASSOCIÉES AUX RESSOURCES GÉNÉTIQUES

1. Chaque Partie prend les mesures législatives, administratives ou de politique nécessaires pour assurer que l'accès aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques exploitées dans leur juridiction a été soumis au consentement préalable donné en connaissance de cause ou à l'accord et à la participation des communautés autochtones et locales et que des conditions convenues d'un commun accord ont été établies, conformément à la législation ou aux exigences internes relatives à l'accès et au partage des avantages de l'autre Partie où ces communautés autochtones et locales sont situées.
2. Chaque Partie prend des mesures appropriées, efficaces et proportionnées pour traiter des situations de non-respect des mesures adoptées conformément au paragraphe 1 ci-dessus.
3. Les Parties coopèrent, dans la mesure du possible et selon qu'il convient, en cas de violation présumée de la législation ou des exigences internes en

matière d'accès et de partage des avantages mentionnées au paragraphe 1 ci-dessus.

ARTICLE 17

SURVEILLANCE DE L'UTILISATION DES RESSOURCES GÉNÉTIQUES

1. Afin de soutenir la conformité, chaque Partie prend les mesures nécessaires, selon qu'il convient, pour surveiller l'utilisation et augmenter la transparence concernant l'utilisation des ressources génétiques. Ces mesures comprennent :

- a) La désignation d'un ou plusieurs points de contrôle, comme suit :
 - i) Les points de contrôle désignés recueilleraient ou recevraient selon qu'il convient, les informations concernant l'obtention du consentement préalable donné en connaissance de cause, la source de la ressource génétique, l'établissement de conditions convenues d'un commun accord et/ou l'utilisation des ressources génétiques, le cas échéant;
 - ii) Chaque Partie, s'il y a lieu et selon les caractéristiques particulières du point de contrôle désigné, exige que les utilisateurs de ressources génétiques fournissent à un point de contrôle désigné les renseignements précisés dans le paragraphe ci-dessus. Chaque Partie prend des mesures appropriées, efficaces et proportionnées nécessaires pour traiter les cas de non-respect;
 - iii) Ces renseignements, y compris ceux provenant de certificats de conformité reconnus à l'échelle internationale lorsqu'ils sont disponibles, doivent être donnés aux autorités nationales compétentes, à la Partie qui donne le consentement préalable en connaissance de cause et au Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages, selon qu'il convient et sans préjudice de la protection de l'information confidentielle;
 - iv) Les points de contrôle doivent être efficaces et leurs fonctions se rapporter à l'application de cet alinéa a). Ils s'inscrivent dans le cadre des ressources génétiques ou de la collecte d'informations pertinentes à tout stade de la recherche, du développement, de l'innovation, de la précommercialisation ou de la commercialisation;
- b) Encourager les utilisateurs et les fournisseurs de ressources génétiques à inclure, dans les conditions convenues d'un commun accord, de l'information sur l'application de ces dispositions, notamment par l'obligation de faire rapport;

c) Encourager l'utilisation d'outils et de systèmes de communication efficaces par rapport au coût.

2. Un permis ou son équivalent délivré conformément au paragraphe 3 e) de l'article 6 et mis à la disposition du Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages constitue un certificat de conformité reconnu à l'échelle internationale.

3. Un certificat de conformité reconnu à l'échelle internationale sert de preuve que l'accès de la ressource génétique auquel il se rapporte a fait l'objet d'un consentement préalable donné en connaissance de cause et de la conclusion de conditions convenues d'un commun accord, ainsi qu'il est précisé dans la législation ou réglementation interne relative à l'accès et au partage des avantages de la Partie qui donne le consentement préalable en connaissance de cause.

4. Le certificat de conformité reconnu à l'échelle internationale contient au minimum les renseignements suivants lorsqu'ils ne sont pas confidentiels :

- a) L'autorité de délivrance;
- b) La date de délivrance;
- c) Le fournisseur;
- d) L'identificateur du certificat;
- e) La personne ou entité à laquelle le consentement préalable a été donné;
- f) Le sujet ou les ressources génétiques couverts par le certificat;
- g) Une confirmation que des conditions convenues d'un commun accord ont été établies;
- h) Une confirmation que le consentement préalable en connaissance de cause a été obtenu; et
- i) L'utilisation à des fins commerciales et/ou non commerciales.

ARTICLE 18

CONFORMITÉ AUX CONDITIONS CONVENUES D'UN COMMUN ACCORD

1. En appliquant le paragraphe 3 g) i) de l'article 6 et l'article 7, chaque Partie encourage les fournisseurs et les utilisateurs de ressources génétiques et/ou de connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques à inclure dans les conditions convenues d'un commun accord des dispositions pour couvrir, le cas échéant, le règlement des différends, notamment :

a) La juridiction à laquelle elles soumettront les procédures de règlement des différends;

b) La loi applicable; et/ou

c) Les possibilités de règlement extrajudiciaire des différends, telles que la médiation et l'arbitrage.

2. Chaque Partie veille à garantir la possibilité de recours dans leurs systèmes juridiques, conformément aux conditions juridictionnelles applicables, en cas de différend concernant les conditions convenues d'un commun accord.

3. Chaque Partie prend les mesures efficaces nécessaires concernant :

a) L'accès à la justice; et

b) L'utilisation de mécanismes de reconnaissance mutuelle et d'application des décisions arbitrales et des jugements étrangers.

4. La Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole évalue l'efficacité de cet article, conformément à l'article 31 du présent Protocole.

ARTICLE 19

CLAUSES CONTRACTUELLES MODÈLES

1. Chaque Partie encourage, selon qu'il convient, l'élaboration, la mise à jour et l'utilisation de clauses contractuelles modèles sectorielles et intersectorielles pour les conditions convenues d'un commun accord.

2. La Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole examine périodiquement l'utilisation des clauses contractuelles modèles sectorielles et intersectorielles.

ARTICLE 20

CODES DE CONDUITE, LIGNES DIRECTRICES ET/OU NORMES DE MEILLEURES PRATIQUES

1. Chaque Partie encourage, selon qu'il convient, l'élaboration, la mise à jour et l'utilisation de codes de conduite, lignes directrices et de meilleures pratiques et/ou normes relatifs à l'accès et au partage des avantages.

2. La Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole examine périodiquement l'utilisation de codes de conduite, lignes directrices, meilleures pratiques et/ou normes et envisage l'adoption de codes de conduite, lignes directrices, meilleures pratiques et/ou normes spécifiques.

ARTICLE 21

SENSIBILISATION

Chaque Partie prend des mesures pour sensibiliser le public à l'importance des ressources génétiques et des connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques, et aux questions liées à l'accès et au partage des avantages. Ces mesures peuvent inclure, entre autres :

- a) La promotion du Protocole, y compris de son objectif;
- b) L'organisation de réunions de communautés autochtones et locales et de parties prenantes concernées;
- c) La mise en place et le maintien de bureaux d'assistance pour les communautés autochtones et locales, et les parties prenantes concernées;
- d) La diffusion d'informations par le biais d'un centre d'échange national;
- e) La promotion de codes de conduite, de lignes directrices, de meilleures pratiques et/ou normes en consultation avec les communautés autochtones et locales et les parties prenantes concernées;
- f) La promotion d'échanges d'expérience aux niveaux national, régional et international, selon qu'il convient;
- g) L'éducation et la formation des utilisateurs et des fournisseurs de ressources génétiques et de connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques concernant leurs obligations en matière d'accès et de partage des avantages;
- h) La participation des communautés autochtones et locales et des parties prenantes concernées à l'application du présent Protocole; et
- i) La sensibilisation aux protocoles communautaires et aux procédures des communautés autochtones et locales.

ARTICLE 22

CAPACITÉS

1. Les Parties coopèrent à la création et au développement de capacités et au renforcement des ressources humaines et des capacités institutionnelles en vue de la mise en œuvre effective du Protocole dans les pays en développement Parties, en particulier dans les pays les moins avancés et dans les petits États insulaires en développement, ainsi que dans les Parties à économie en transition, y compris par l'intermédiaire des institutions et organisations mondiales, régionales, sous-régionales et nationales. Dans ce contexte, les Parties devraient faciliter la participation des communautés autochtones et

locales et des parties prenantes concernées, y compris les organisations non gouvernementales et le secteur privé.

2. Les besoins des pays en développement Parties, en particulier ceux des pays les moins avancés et des petits États insulaires en développement parmi eux, ainsi que des Parties à économie en transition en matière de ressources financières conformément aux dispositions pertinentes de la Convention, sont pleinement pris en compte dans la création et le renforcement des capacités aux fins de l'application du présent Protocole.

3. Les pays en développement Parties, en particulier les pays les moins avancés et les petits États insulaires en développement parmi eux, ainsi que les Parties à économie en transition identifient leurs besoins et leurs priorités en matière de capacités nationales au moyen d'autoévaluations des capacités nationales comme assise pour la prise de mesures appropriées aux fins d'application du présent Protocole. Ce faisant, ces Parties soutiennent les besoins et les priorités des communautés autochtones et locales et des parties prenantes concernées en matière de capacités recensés par celles-ci, en mettant l'accent sur les besoins de capacités et les priorités des femmes.

4. En soutien de l'application du Protocole, la création et le renforcement des capacités pourrait viser notamment les domaines essentiels suivants :

a) La capacité d'appliquer le Protocole et de satisfaire aux obligations aux termes de celui-ci;

b) La capacité de négocier des conditions convenues d'un commun accord;

c) La capacité d'élaborer, de mettre en œuvre et de faire respecter des mesures législatives, administratives ou de politique intérieures en matière d'accès et de partage des avantages; et

d) La capacité des pays de développer leurs capacités endogènes de recherche afin d'ajouter de la valeur à leurs propres ressources génétiques.

5. Les mesures prises en application des paragraphes 1 à 4 ci-dessus peuvent inclure, entre autres :

a) Le développement juridique et institutionnel;

b) La promotion de l'équité et de la justice dans les négociations, comme la formation en matière de négociation de conditions convenues d'un commun accord;

c) La surveillance et l'imposition de la conformité;

d) L'emploi des meilleurs outils de communication et systèmes Internet disponibles pour les activités relatives à l'accès et au partage des avantages;

e) L'élaboration et l'utilisation de méthodes d'évaluation;

- f) La bioprospection, recherche associée et études taxonomiques;
 - g) Le transfert de technologie ainsi que l'infrastructure et la capacité technique d'en assurer la pérennité;
 - h) L'augmentation de la contribution des activités d'accès et de partage des avantages à la conservation de la diversité biologique et à l'utilisation durable de ses éléments constitutifs;
 - i) Des mesures spéciales de renforcement des capacités des parties prenantes concernées en matière d'accès et de partage des avantages; et
 - j) Des mesures spéciales de renforcement des capacités des communautés autochtones et locales en mettant l'accent sur les capacités des femmes de ces communautés, en matière d'accès aux ressources génétiques et/ou aux connaissances traditionnelles associées aux ressources génétiques.
6. Les informations sur les initiatives de création et de renforcement des capacités prises aux niveaux national, régional et international en application des paragraphes 1 à 5 doivent être communiquées au Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages afin de favoriser les synergies et la coordination de la création et du renforcement des capacités en matière d'accès et de partage des avantages.

ARTICLE 23

TRANSFERT DE TECHNOLOGIE, COLLABORATION ET COOPÉRATION

Conformément aux articles 15, 16, 18 et 19 de la Convention, les Parties collaborent et coopèrent aux programmes de recherche et de développement techniques et scientifiques, y compris les activités de recherche biotechnologique, afin de réaliser l'objectif du présent Protocole. Les Parties entreprennent, appuient et encouragent l'accès des pays en développement à la technologie et le transfert de technologie à ces pays, en particulier les pays les moins avancés et les petits États insulaires en développement, ainsi que les Parties à économie en transition, afin de favoriser le développement et le renforcement d'une base technologique et scientifique solide et viable pour la réalisation des objectifs de la Convention et du présent Protocole. Dans la mesure du possible et selon qu'il convient, ces activités de collaboration ont lieu dans et avec une ou plusieurs Parties fournissant les ressources génétiques qui est (sont) le(s) pays d'origine de ces ressources, ou une ou plusieurs Parties qui ont acquis les ressources génétiques conformément à la Convention.

ARTICLE 24

NON-PARTIES

Les Parties encouragent les non-Parties à respecter le Protocole et à communiquer au Centre d'échange sur l'accès et le partage des avantages des renseignements appropriés.

ARTICLE 25

MÉCANISME DE FINANCEMENT ET RESSOURCES FINANCIÈRES

1. Lorsqu'elles examinent la question des ressources financières destinées à l'application du Protocole, les Parties tiennent compte des dispositions de l'article 20 de la Convention.
2. Le mécanisme de financement de la Convention est le mécanisme de financement du Protocole.
3. En ce qui concerne la création et le renforcement des capacités visés à l'article 22 du présent Protocole, la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole tient compte, lorsqu'elle fournit des orientations concernant le mécanisme de financement visé au paragraphe 2 ci-dessus pour examen par la Conférence des Parties, du besoin de ressources financières des pays en développement Parties, en particulier des pays les moins avancés et des petits États insulaires en développement parmi eux, et des Parties à économie en transition, ainsi que des besoins de capacités et des priorités des communautés autochtones et locales, y compris les femmes de ces communautés.
4. Dans le cadre du paragraphe 1 ci-dessus, les Parties tiennent également compte des besoins des pays en développement Parties, en particulier ceux des pays les moins avancés et des petits États insulaires en développement, ainsi que ceux des Parties à économie en transition, lorsqu'elles s'efforcent de déterminer et satisfaire leurs besoins en matière de création et de renforcement de capacités aux fins de l'application du Protocole.
5. Les orientations fournies au mécanisme de financement de la Convention dans les décisions pertinentes de la Conférence des Parties, y compris celles qui ont été approuvées avant l'adoption du Protocole, s'appliquent, mutatis mutandis, aux dispositions du présent article.
6. Les pays développés Parties peuvent aussi fournir des ressources financières et autres ressources pour l'application des dispositions du Protocole, dans le cadre d'arrangements bilatéraux, régionaux et multilatéraux, dont les pays en développement Parties et les Parties à économie en transition pourront user.

ARTICLE 26

CONFÉRENCE DES PARTIES SIÉGEANT EN TANT QUE RÉUNION DES PARTIES AU PROTOCOLE

1. La Conférence des Parties siège en tant que réunion des Parties au Protocole.
2. Les Parties à la Convention qui ne sont pas Parties au Protocole peuvent participer en qualité d'observateur aux travaux de toute réunion de la Conférence des Parties siégeant en tant que Réunion des Parties au Protocole. Lorsque la Conférence des Parties siège en tant que réunion des Parties au Protocole, les décisions qui sont prises en vertu du Protocole le sont seulement par les Parties au Protocole.
3. Lorsque la Conférence des Parties siège en tant que réunion des Parties au Protocole, tout membre du Bureau de la Conférence des Parties représentant une Partie à la Convention qui n'est pas encore Partie au Protocole est remplacé par un nouveau membre qui est élu par les Parties au Protocole parmi elles.
4. La Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole suit l'application du Protocole et prend, dans le cadre de son mandat, les décisions nécessaires pour en favoriser l'application effective. Elle s'acquitte des fonctions qui lui sont assignées par le Protocole et :
 - a) Formule des recommandations sur toute question concernant l'application du Protocole;
 - b) Crée les organes subsidiaires jugés nécessaires pour faire appliquer le Protocole;
 - c) Fait appel et recourt, en tant que de besoin, aux services, à la coopération et aux informations fournis par les organisations internationales et les organes intergouvernementaux et non gouvernementaux compétents;
 - d) Détermine la présentation et la périodicité de la transmission des informations à communiquer en application de l'article 29 du présent Protocole et examine ces informations ainsi que les rapports soumis par ses organes subsidiaires;
 - e) Examine et adopte, en tant que de besoin, les amendements au Protocole et à son annexe, ainsi qu'à toute annexe additionnelle au Protocole, jugés nécessaires pour son application; et
 - f) Exerce toute autre fonction que pourrait exiger l'application du Protocole.
5. Le règlement intérieur de la Conférence des Parties et les règles de gestion financière de la Convention s'appliquent *mutatis mutandis* au Protocole, à

moins que la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole n'en décide autrement par consensus.

6. La première réunion de la Conférence des Parties à la Convention siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole est convoquée par le Secrétariat et tenue concurremment avec la première réunion de la Conférence des Parties qui se tiendra après la date d'entrée en vigueur du Protocole. Par la suite, les réunions ordinaires de la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole se tiendront concurremment avec les réunions ordinaires de la Conférence des Parties, à moins que la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole n'en décide autrement.

7. Des réunions extraordinaires de la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole peuvent avoir lieu à tout autre moment si la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole le juge nécessaire, ou à la demande écrite d'une Partie, sous réserve que cette demande soit appuyée par un tiers au moins des Parties dans les six mois suivant sa communication aux Parties par le Secrétariat.

8. L'Organisation des Nations Unies, ses institutions spécialisées et l'Agence internationale de l'énergie atomique, ainsi que tout État membre desdites organisations ou tout observateur auprès desdites organisations qui n'est pas Partie à la Convention, peuvent être représentés en qualité d'observateur aux réunions de la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole. Tout organe ou institution, à caractère national ou international, gouvernemental ou non gouvernemental, compétent dans des domaines visés par le présent Protocole et ayant informé le Secrétariat de son souhait d'être représenté en qualité d'observateur à une réunion de la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole, peut être admis en cette qualité à moins qu'un tiers au moins des Parties présentes ne s'y opposent. L'admission et la participation d'observateurs sont régies par le règlement intérieur visé au paragraphe 5 ci-dessus, sauf disposition contraire du présent article.

ARTICLE 27

ORGANES SUBSIDIAIRES

1. Tout organe subsidiaire créé par, ou en vertu de, la Convention peut s'acquitter de fonctions au titre du Protocole, y compris sur décision de la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au présent Protocole. Une telle décision précise les tâches à entreprendre.

2. Les Parties à la Convention qui ne sont pas Parties au présent Protocole peuvent participer, en qualité d'observateur, aux travaux de toute réunion d'un organe subsidiaire du Protocole. Lorsqu'un organe subsidiaire de la Convention agit en tant qu'organe subsidiaire du Protocole, les décisions

relevant du présent Protocole sont prises uniquement par les Parties au Protocole.

3. Lorsqu'un organe subsidiaire de la Convention exerce ses fonctions en tant qu'organe subsidiaire du Protocole, tout membre du Bureau de cet organe subsidiaire représentant une Partie à la Convention qui n'est pas encore Partie au Protocole est remplacé par un nouveau membre qui est élu par les Parties au Protocole parmi elles.

ARTICLE 28

SECRÉTARIAT

1. Le Secrétariat établi en vertu de l'article 24 de la Convention fait fonction de Secrétariat du présent Protocole.

2. Le paragraphe 1 de l'article 24 de la Convention relatif aux fonctions du Secrétariat s'applique *mutatis mutandis* au présent Protocole.

3. Pour autant qu'ils sont distincts, les coûts des services de secrétariat afférents au présent Protocole sont pris en charge par les Parties au Protocole. La Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole prend, à sa première réunion, les dispositions financières nécessaires à cet effet.

ARTICLE 29

SUIVI ET ÉTABLISSEMENT DES RAPPORTS

Chaque Partie veille au respect des obligations qui sont les siennes en vertu du présent Protocole et, à des intervalles réguliers et sous la forme décidés par la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole, fait rapport à la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole sur les mesures qu'elle a prises pour appliquer les dispositions du présent Protocole.

ARTICLE 30

PROCÉDURES ET MÉCANISMES PROPRES À ENCOURAGER LE RESPECT DES DISPOSITIONS DU PRÉSENT PROTOCOLE

La Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole examine et approuve, à sa première réunion, des procédures et des mécanismes institutionnels de coopération propres à encourager le respect des dispositions du Protocole et à traiter les cas de non-respect. Ces procédures et mécanismes comportent des dispositions visant à offrir des conseils ou une assistance, le cas échéant. Ils sont distincts et sans préjudice de la procédure et

des mécanismes de règlement des différends prévus à l'article 27 de la Convention.

ARTICLE 31

ÉVALUATION ET EXAMEN

La Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole procède, quatre ans après l'entrée en vigueur du Protocole, puis ensuite à des intervalles déterminés par la Conférence des Parties siégeant en tant que réunion des Parties au Protocole, à une évaluation de son efficacité.

ARTICLE 32

SIGNATURE

Le présent Protocole est ouvert à la signature des Parties à la Convention au Siège de l'Organisation des Nations Unies à New York du 2 février 2011 au 1er février 2012.

ARTICLE 33

ENTRÉE EN VIGUEUR

1. Le présent Protocole entre en vigueur le quatre-vingt-dixième jour suivant la date de dépôt du cinquantième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, par les États ou les organisations régionales d'intégration économique qui sont Parties à la Convention.
2. Le présent Protocole entre en vigueur pour un État ou une organisation régionale d'intégration économique qui le ratifie, l'accepte, l'approuve ou y adhère après le dépôt du cinquantième instrument de ratification ainsi qu'il est mentionné au paragraphe 1 ci-dessus, soit le quatre-vingt-dixième jour après la date de dépôt, par cet État ou cette organisation d'intégration économique, de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, soit au moment où la Convention entre en vigueur pour cet État ou cette organisation régionale d'intégration économique, la date la plus tardive étant retenue.
3. Aux fins des paragraphes 1 et 2 ci-dessus, aucun des instruments déposés par une organisation régionale d'intégration économique n'est considéré comme venant s'ajouter aux instruments déjà déposés par les États membres de ladite organisation.

ARTICLE 34

RÉSERVES

Aucune réserve ne peut être faite au présent Protocole.

ARTICLE 35

DÉNONCIATION

1. A l'expiration d'un délai de deux ans à compter de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole à l'égard d'une Partie, cette Partie peut dénoncer le présent Protocole par notification écrite au Dépositaire.
2. Cette dénonciation prend effet à l'expiration d'un délai d'un an à compter de la date de sa réception par le Dépositaire, ou à toute date ultérieure qui pourra être spécifiée dans ladite notification.

ARTICLE 36

TEXTES FAISANT FOI

L'original du présent Protocole, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce document habilités, ont signé le présent Protocole aux dates indiquées.

FAIT à Nagoya, le vingt-neuf octobre deux mil dix.

AVANTAGES MONÉTAIRES ET NON MONÉTAIRES

1. Les avantages monétaires pourraient comprendre ce qui suit sans y être limités :

- a) Droits d'accès/droits par échantillon collecté ou autrement acquis;
- b) Paiements initiaux;
- c) Paiements par étapes;
- d) Paiement de redevances;
- e) Droits de licence en cas de commercialisation;
- f) Droits spéciaux à verser à des fonds d'affectation spéciale en faveur de la conservation et de l'utilisation durable de la diversité biologique;
- g) Salaires et conditions préférentielles s'il en est convenu d'un commun accord;
- h) Financement de la recherche;
- i) Coentreprises;
- j) Copropriété des droits de propriété intellectuelle pertinents.

2. Les avantages non monétaires peuvent comprendre ce qui suit sans y être limités :

- a) Partage des résultats de la recherche et de la mise en valeur;
- b) Collaboration, coopération et contribution aux programmes de recherche scientifique et de mise en valeur, notamment aux activités de recherche biotechnologique, autant que possible dans la Partie qui fournit les ressources génétiques;
- c) Participation au développement de produits;
- d) Collaboration, coopération et contribution à l'éducation et à la formation;
- e) Accès aux installations de conservation ex situ de ressources génétiques et aux bases de données;
- f) Transfert, au fournisseur des ressources génétiques, des connaissances et technologies à des conditions justes et les plus favorables, y compris à des conditions de faveur et préférentielles s'il en est ainsi convenu d'un commun accord, et en particulier transfert des connaissances et de la technologie qui

utilisent les ressources génétiques, y compris la biotechnologie, ou qui ont trait à la conservation et à l'utilisation durable de la diversité biologique;

- g) Renforcement des capacités en matière de transfert de technologie;
- h) Renforcement des capacités institutionnelles;
- i) Ressources humaines et matérielles nécessaires au renforcement des capacités pour l'administration et l'application des règlements d'accès;
- j) Formation relative aux ressources génétiques avec la pleine participation des pays qui les fournissent et, autant que possible, dans ces pays;
- k) Accès à l'information scientifique ayant trait à la conservation et à l'utilisation durable de la diversité biologique, y compris les inventaires biologiques et les études taxonomiques;
- l) Apports à l'économie locale;
- m) Recherche orientée vers les besoins prioritaires, tels que la sécurité alimentaire et la santé, compte tenu des utilisations internes des ressources génétiques dans la Partie qui fournit les ressources génétiques;
- n) Relations institutionnelles et professionnelles qui peuvent découler d'un accord d'accès et de partage des avantages et activités de collaboration ultérieures;
- o) Avantages en matière de sécurité alimentaire et de moyens de subsistance;
- p) Reconnaissance sociale;
- q) Copropriété et droits de propriété intellectuelle pertinents.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«24» липня 2019 року

С.В.Коледов

Т.в.о. Директора

Департаменту міжнародного права

МЗС України

№ 72/11-612-1880 від «24» липня 2019 року

Я, Коледов С.В., начальник відділу міжнародних договорів та офіційних перекладів Департаменту міжнародного права МЗС України, засвідчую вірність перекладу українською мовою Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття, вчиненого 29 жовтня 2010 року у м. Нагоя англійською, арабською, іспанською, китайською, російською та французькою мовами.

Цей документ, прошитий та скріплений печатками, складається з 181 арк. українською, англійською, арабською, іспанською, китайською, російською та французькою мовами.

Підпис: _____

